1898. HARMINCZKETTEDIK ÉVFOLYAM. 290. SZÁM. BUDAPEST, CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 20.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 55—88.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . . 20 frt. | Egy negyedévre . 5 frt.
Egy fél évre . . 10 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 6 frt 70 kr. Francziа-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Romania- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára 6 kr.

EGYETÉRTÉS

Csávolszky Lajos
felelős szerkesztő.

Kossuth Ferencz
főmunkatárs.

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 51—66.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
PÁRISBAN főügynökségünknél:
John F. Jones & Cie. 31 bis. Faub. Montmartre.
Frankfurtban a/M: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Danneberg I., I. Kumpfgasse Nr. 7. Dukes M. utódai, I., Wollzeile Nr. 6—8. Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10. Moese Rudolf Seilerstätte Nr. 2. Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2. Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
és valamennyi hirdetési iroda.

A császári zarándok.

Hogy a német császár uton legyen, ez a nagy közönség szemében már körülbelül mindennapi dolog. Persze a mi magát a császár személyét illeti, ez az örökös kószálás inkább megerősiti azt a vélekedést felőle, hogy nem mindennapi természet. II. Vilmos romantikus hajlamainak más egyebek között egyik bizonysága az is, hogy oly örök szomjuérzéssel keresi majd a természeti nagyszerüség, majd a történelmi emlékezés jelenségeit, mely a képzelődést megilletik. Még azt is mondhatnók, valami polgári romantika van benne, mint az olyan emberekben, kik nyugtalan, merész lélekkel születnek, de kedvezőtlen körülmények között élve, hatalom és alkalom hiján tettvágyuk csupa álmodozásban és kalandozásban puffog el. Hosszabban figyelve a német császárt, a hogy folytonosan szónokol, utazik és tervezget, szinte ugy néz ki, mintha nem is egy hatalmas uralkodó volna, hanem csak forró álmaiban hatalmas uralkodó szeretne lenni. Mindent összevéve, a valóság bizonyára az, hogy II. Vilmos alapjában modern, sokrétü egyéniségében a nagy hivatásától áthatott uralkodó mellett egész közvetlenül él a tizenkilenczedik század minden dilettantizmusát felöltő független polgár. És egyéniségének két fele ugy alakult, hogy mig a polgár romantikus, álmodozó, müvészi ábrándokkal telitett, viszont az uralkodó nagyjában reális gondolkozásu és rendesen józan számitással állapitja meg politikáját. Ez kétségtelenül jól van elrendezve. Hogy a császár sokat utazik, sokat ismerkedik, sokat tósztozik, mindez az ő impulziv, forrongó lelkében a levezető csatorna szolgálatát teszi, elősegitve azt, hogy fantaszta hajlamok és hirtelen ötletek ne befolyásolják tulságosan uralkodói hivatása konczepcióit. Trónraléptekor bizony nem igen remélette Európa, hogy élénk temperamentuma és heves becsvágya mellett is az általános békének oly lelkismeretes őre leszen és a közvélemény áramlatai iránt oly éber érzéket tanusitson, mint a hogy már tiz éve látjuk.

Minden eddigi utjánál rendkivülibb, megkapóbb, külsőségeiben is fényesebb II. Vilmos jelenlegi utazása. De annyira illik az ő ismeretes lelki mivoltához, hogy csak csodálkozunk rajta, ha különös uralkodói terveket, nagyszabásu politikai föltevéseket, sőt merész hóditó szándékokat akarnak vele kapcsolatba hozni. A szent föld! A hol a világtörténelem legmagasztosabb drámája játszódott le; a honnét összes erkölcsi eszméink eredtek és az emberiség lelke uj tartalommal telt meg; a hová most is a czivilizált világ minden tájékáról az ájtatosság imái és a kegyelet emlékezései szállanak! Értjük, ha a II. Vilmosban rejlő költői szellemet is megihlette ez az örök varázslat és szivének vallásos érzületéből felfakasztotta azt a vágyat, hogy lássa a helyeket, a hol a kereszténység megszületett, és zarándok-alázattal boruljon le az üdvözitő sirja előtt. Hévvel kellett hát megragadnia a jó alkalmat, melyet most a porosz királyok patronátusa alatt Jeruzsálemben felépitett első protestáns templomnak fölszentelése nyujtott. Meg is ragadta, és az utnak egész rendezése olyan, hogy fejedelmi fényével, regényes szinével, megható részleteivel örökre emlékezetes tanuságot tegyen a császár gazdag lelki életéről, mélységes vallásos hitéről, szivének költői lelkesedéséről. Nejét is elviszi magával, nagy egyházi és polgári kiséret veszi körül, a jaffai kikötőtől Jeruzsálemig az utat lóháton teszi meg, az éjjeleket valamennyien sátortáborokban töltik és végül Jeruzsálembe gyalog vonulnak be a zarándokok utján egyenest a szent sirhoz. Mindez rendkivüli hatást fog tenni nemcsak Palesztina lakosságára, mely ezeknek a szép jeleneteknek közvetlen szemtanuja leszen, hanem általában a müvelt világra, mely róla tudomást nyerhet.

De ez egész utnak sugallatát bizonyosan az ő második egyéniségéből, a regényes gondolkozásu emberből, az utazóból, a müvészből meritette. Az uralkodói hivatásnak, a politikát csináló császárnak kevés köze lehet hozzája. Aligha nem nagyon sajnálja a császár, hogy az uj német birodalmi gyülésnek továbbra el nem halasztható megnyitása miatt turistaprogrammját utólag megröviditeni volt kénytelen; az arab mahomedánizmus főhelyét, Kairót, valamint az ősegyiptomi kultura emlékeit ezuttal meg nem tekintheti. Ugy tetszik nekünk, II. Vilmosnak előképét nem valamely hóditó uralkodó, vagy keresztes lovag, hanem az olyan költői zarándok, mint Lamartine szolgáltatta. Még a jeruzsálemi utnak rendezése is jellemzetes külsőségeiben, mintha utánozná a hires franczia költőt, ki kisebb méretben ugyan, de azért a képzeletnek és a fényüzésnek pazar kifejtésével mutatta be vallásos áhitatát a szent előtt, a mellett szertelenül gyönyörködött a Keletnek festői világában, az idegen kezdetleges kulturának buja szineiben.

A hóditó keresztes szellemet, a középkori német császárság tradicióját legkevésbbé lehet keresni II. Vilmosban. Ezt legjobban bizonyitja utjának első része, mely most folyik le a szultán meglátogatásával és a Konstantinápolyban való több napos tartózkodással. Ha van egyáltalán a császár utazásának politikai jelentősége, ugy csak ebben a részében van. A szultánnak ma Európában nincs is jobb barátja, az uralkodók között nincs más személyes ismerőse sem II. Vilmosnál, ki ezuttal már másodszor látogatja meg, és politikájában állandó tekintetet tanusit Törökország érdekei iránt. Hogy ez a tekintet nem pusztán plátói természetü, nagyon nyilvánvaló volt a török-görög háboru idején, a mikor a német császár a görög politika miatt legridegebb módon érezte helytelenitését a vele közel rokon görög királyi családdal. A szultánra kétségtelenül most is vigasztalóan hathat, hogy ugyanakkor, a mikor négy európai hatalom ismét kegyetlen módon szorongatja és a közvetlen erőszak fenyegetésével Krétát teljesen el is ragadta tőle, ugyanakkor a német császár megjelenik vendégeül az ő fővárosában és nyiltan hirdeti barátságát a török állam, sőt rokonszenvét a török nép iránt is. Valószinünek tetszik, hogy ennek a látogatásnak következésében a mindenfelől elhagyott Törökország, melyet Anglia Oroszországgal együtt ismét csufosan megcsalt Krétára való jogában, különös bizalommal fog fordulni Németország felé és a német politikának szivesen fogja a protektorság befolyását juttatni. Csakhogy ez még nem jelentené azt, hogy Németország a keleti keresztények és a szent helyek védelmét akarja magához ragadni, mint azt a francziáknak és a Vatikánnak féltékenysége kikürtölte. A Németország és Törökország közötti bensöbb viszonynak következései elsöben azokban az előnyökben fognak mutatkozni, melyeket a már mindenütt erősen versenyző német kereskedelem a török szuverénitás egész körében nyerni fog. Az a reális, számitó uralkodó, ki II. Vilmosban lakik, a német népnek jövő nagyobb hivatását a kereskedelmi téren tüzte ki, és minden alkalommal hirdeti is, hogy a német hatalomnak mindenekfölött ezt a czélt kell szolgálnia.

Budapest, október 19.

Miniszteretanács. Ma délután öt órakor báró *Bánffy* elnöklete mellett miniszteretanács volt, melyen a kormány valamennyi tagja részt vett. A miniszteretanács a folyó ügyek elintézésével a *parlamenti helyzettel foglalkozott.*

Csatasorban. A mai nap döntő jelentőséggel bir a Bánffy-kormányra nézve, mert sorsa megpecsételtetett. Most már nem lehet senkinek sem kétsége a tekintetben, hogy *a magyar parlament ellenzéke felkészült a végső leszámolásra.* Kimondotta a harczot a függetlenségi és 48-as párt és kimondotta egyidejüleg a nemzeti párt is és igy a legkétségtelenebb parlamenti bizonyosság, hogy báró *Bánffy* Dezső *egyhamar nem jut érdemleges napirendhez a képviselőházban*, arra pedig egyáltalán nem számithat, hogy az indemnityjavaslat biztos hajóján vitorlázzék át az uj eszmetendőbe. A mai konferenczián nem tartottak hosszu ideig. A függetlenségi és 48-as pártin *Kossuth* Ferencz elnöklése mellett *Thaly* Kálmán, *Tóth* János, *Leszkay* Gyula, *Kubik* Béla, *Endrey* Gyula és *Pichler* Győző, a nemzeti párt értekezletén, melyen *Szentiványi* Árpád elnökölt, gróf *Apponyi* Albert, *Horánszky* Nándor, *Iványka* Oszkár, *Gullner* Gyula, *Hock* János és *Sághy* Gyula vettek részt a kérdések megvitatásában és mind a két helyen egyhangulag és egyértelemmel azt határozták, hogy a legteljesebb bizalmatlanság kifejezéseül báró *Bánffy* Dezsőnek *nem adnak napirendet.*

A pártok által hivatalosan kiadott kommünikék ezek:

I.

A függetlenségi és 48-as párt ma este hat órakor Kossuth Ferencz elnöklésével értekezletet tartott, melyen a párttagok majdnem teljes számban jelentek meg. A párt *teljes egyhanguságggal* a következőkben állapodott meg:

A párt elhatározza, hogy nemcsak az indemnitás ellen, hanem — mint már eddig is — annak napirendre tüzése ellen is erélyesen állást foglal.

II.

A nemzeti párt fenntartja korábbi határozatát, hogy mindaddig, mig a kormánynak a kiegyezési kérdésekre vonatkozó szándékait tüzetesen nem ismeri, *semmiféle napirendet el nem fogad.*

Ez idő szerint továbbmenő határozathozatalának szükségét nem látja.

A holnapi ülés. A képviselőház holnapi ülésén a napirend fölött való vitában előreláthatólag csak ketten fognak részt venni: *Polónyi* Géza és *Horánszky* Nándor. Ez a két beszéd minden valószinüség szerint kitölti az egész ülést, ha mégis maradna idő, ugy az alatt a néppárti *Major* Ferencz fejti ki bizalmatlansági okait.

Közéletünk.

⊙ Tessék elképzelni, hogy a török hatalom fénykorában egy idegen fejedelem akarja felkeresni Konstantinápolyt. Például a hatalmas Szolimán szultánt meg akarja látogatni kortársa, V. Károly, a ki pedig szintén nagyhatalmu uralkodó s lehet mondani, hogy a világ legnagyobb birodalmának az ura . . .

Azaz ne is tessék ilyesmit elképzelni. Mert egyenesen elképzelhetetlen dolog, hogy egy uralkodó akkora megalázkodást tanusitson, mint a mekkorát megkivánt volna abban az időben egy konstantinápolyi látogatás. Az bizonyos, hogy a hatalmas német császárt is csak ugy bocsátották volna a padisah elé, ha kezet csókol neki és térdre borul a trón zsámolyán. A szultán abban az időben nem ismerte el egy uralkodóról sem, hogy egyenrangu vele. Vazallusainak tekintette valamennyiöket s csak azért nem követelt tőlük adót, mert messze laktak a birodalmától s mindegyikükkel nem hadakozhatott. És fordultak a dolgok ugy is gyakran, hogy a német császár megküldte Konstantinápolyba évente ezt az adót.

*

A császári követségek mikor felkeresték a szultánt, térdre borultak a szine előtt s kezet csókoltak neki. Pedig a követ küldőjének a személyét képviselte. Nem egy háborut kellett Európa népeinek a miatt megküzdeniök, mert az uralkodó követe kellő tiszteletben nem részesült. A török nem igen finnyáskodott velük. Mikor Lamberg János és Nogarola Lénárd I. Ferdinánd követei békéért könyörögtek Szolimánnál s évenkint százezer forint adót ajánlottak, ha meghagyja urukat Magyarország birtokában: a szulán elkergette őket szine elől. «Magyarország határa Brucknál végződik — mondotta nekik — veletek pedig nem tárgyalok, mert uratok folyton hazudik s követei mindig mást mondanak». Az V-ik Károly követét is azzal küldötte haza, hogy urok küldjön adót, mert különben maga megy el érte. Hoberdánczot pedig, kit szintén Ferdinánd küldött Konstantinápolyba, a szultán elé se bocsájtotta a nagyvezér, mig meg nem igérte, hogy Magyarország ügyét szóba se hozza.

Csak az afféle kalandor tudott a török urak nyelvén beszélni, a minő Laszky Jeromos volt, kit először Zápolya János küldött a portára. Ó szórta a pénzt s először is Grittivel kötött barátságot, a kinek házába eljárt mulatni (jó bor mellett, szép leány mellett) nemcsak a nagyvezér, de titokban maga a padisah is. De azért egy későbbi alkalommal ezt a Laszkyt is börtönre vetette a szultán, mikor elárulva eddigi urát, Ferdinándhoz pártolt s annak követe gyanánt jött hozzá. S nem igen törődött vele, hogy mit mond ehhez a nemzetközi jog. Sőt meglette azt is, hogy megülette a német követ titkárát, a követet pedig hazakergette.

*

És ime most, hogy a német császár Konstantinápolyba bevonul, megdördülnek tiszteletére az ágyuk s a partraszállás alkalmával maga a szultán fogadja. Udvariasan, mint egy európai gavallér, segit a császárnénak is a kiszálláskor, azután pedig karját nyujtja neki, mellette foglal helyet a kocsiban s elkiséri magas vendégeit a fényes palotába, melyet az ő fogadásukra ez alkalomból épittetett. És a mulatságoknak egész sorozatát rendezi tiszteletükre, melyben benfoglaltatik a családi ebéd, a disz-szemle a csapatok fölött, a kölcsönös látogatások stb. Mintha mindez nem is a Kelet fővárosában, hanem a czivilizáczió valamely központjában menne végbe. Európai jellege van az egésznek. Hatalmas bizonyságul arra nézve, mennyire megváltozott Konstantinápolyban is nemcsak a közfelfogás, de magának az uralkodónak a felfogása is.

*

A mostani látogatás alkalmából feljegyzek egy vidám jelenetet, mely az ötvenes években történt. Akkor két trónörökös látogatta meg Konstantinápolyt, a kik közül az egyik régen uralkodó lett azóta, a másik pedig — Európa legidősebb királynéjának a fia — még mindig várja, hogy a sor reá kerül. A szultán egy külön palotát rendezett be a számukra, melyet fényesen berendeztetett minden szükségessel. Többek között drágakövekkel kirakott csibukok is állottak a rendelkezésükre. Mikor megköszönték a szultánnak ezt a figyelmet s magasztalták a csibukokat, a nagyur keleti szokás szerint azt felelte: «Fogadják ajándékomul!» Csakhogy ezt nem szabad szószerint venni a Keleten. A fejedelmi ezemeték pedig utra készülvén, el akarták csomagolni a csibukokat is. A szolgálatukra rendelt tiszt szaladt a nagyvezérhez, hogy a «gyaur viszi a csibukot». A nagyvezér jelentést tett a padisah-nak, s nem volt mit tenni, jó képet vágtak a dologhoz. A csibukokat ma is ugy őrzik Brüsszelben és Londonban, mint a szultán ajándékait.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése okt. 19-én.

I.

Az ellenzék által a Bánffy-kormány ellen megindított harcz lankadatlan erővel, sőt napról-napra nagyobb tüzzel folyik. Egymás után vonulnak fel csatarendbe, vezérek és közkatonák vegyest, s kemény csapásokat mérnek a nagy, lomha kormánypárti tömegre s bujdosó basáira. Szégyen a futás, de hasznos, mondja a példaszó. Szégyen a hallgatás is akkor, mikor feltétlen felvilágositásra volna szükség az iránt, mi vár ismét a sokat szenvedett, kizsákmányolt országra, nem játszák-e ki a törvényeket a nemzet óriás kárára és veszedelmére — de szintén hasznos, legalább ránk nézve — gondolják Magyarország vezető férfiai és az őket tüskön-bokron követő hadsereg. Az ellenzéket azonban nem feszélyezi ez a taktika, teljes erővel és kedvvel tüzel, abban a biztos reményben, hogy végre is győzedelmet arat.

A mai csatát *Szinay* Gyula vezette be. Ügyes, hatásos beszédben támadta a kormányt a nemzet érdekeivel való alattomos komédiázásért s azért a sötétben való bujkálásért, melyet a kiegyezés ügyében tanusit. Majd a pénzügyminiszter tegnapi érveit veszi éles bonczoló kése alá s azt apróra szétszedve, kimutatja azok tarthatatlan voltát. Egyedül a kormányt teszi felelőssé azért, hogy nincs költségvetése, mert örökösen szünetet tartott. És ily eljárás után még feltétlen bizalmat kiván, holott egyenesen vád alá kellene helyezni a kiegyezésben tanusitott magatartásáért. Minthogy abszolute nincs bizalma Bánffyban és kormányában, nem járul a javaslat napirendre tüzéséhez.

Kossuth Ferencz rövid, de tartalmas beszéde mély és igaz benyomást gyakorolt az egész ellenzékre, mely gyakorta lelkes éljenzéssel

III. Béla vérsége.

Két nap óta Árpád-házi III. Béla királyunknak és nejének, Antiochiai Anna királynénak sok viszontagságon átment földi maradványai a Mátyás-templomban vannak ravatalra téve s várják a második, talán végleges temetést, a melyet kegyeletes utódjuk, Ferencz József királyunk áldozatkészsége rendez számukra október 21-én.

A temetés fényes lesz. Maga a herczegprimás fogja több püspöknek és a cziszterczita-rend előljáróinak segédletével beszentelni a diecső uralkodó pár porladozó csontjait s a temetésen, a melyre a meghivókat a miniszterelnökség küldte szét, megjelennek a fővárosban székelő összes polgári és katonai hatóságok, képviselve lesznek a követségek és maga ő felsége, királyunk.

Csaknem hét század folyt le III. Bélának és gyermekeinek halála óta, a kik által ez a királyunk majdnem *valamennyi európai uralkodó ősévé lett* s ez a nagy időbeli távolság magyarázza meg azt, hogy nem minden koronás utód képviselteti magát a temetésen. Pedig a jelenleg örökösödési jogon uralkodó huszonnégy európai dinasztia közül *husz* származik leányágon III. Bélától és Antiochiai Annától. Csak négy trón urai nem utódjai ennek a párnak. Ez a négy dinasztia a Goyon de Matignon-Grimaldi (Monaco), az Obrenovicsok (Szerbia), a Petrovics Nyegus család (Montenegro) és az Ozmán-ház (Törökország), a melyek részint uj voltuk, részint vallásuk miatt nem keveredhettek Árpád vérségével.

Még egy ifju uralkodóház, még csak nem is száz éves, van Európában, a svéd-norvég dinasztia, a Bernadotte-ház. II. Oszkár király azonban már anyja, Wittelsbach Amália bajor herczegnő, Beauharnais Eugén neje révén Árpád-vér, a trónörökös pedig anyja, Nassau Zsófia által már kétszeresen utódja III. Bélának és Antiochiai Annának.

A Bernadotte-házhoz hasonlóan az összes többi európai örökös uralkodó családoknak őse III. Béla. Legérdekesebb e családok közül és leghatalmasabb is a Wettin-ház, a mely ma nyolcz trónt foglal el, de nemsokára tiz koronát fog viselni. Az idősbb ág, az albertini, csak egy országgal bir, a szász királysággal, de egy ideig Lengyelország trónján is ültek. Az ifjabb ág, az ernesztini, négy uralkodó családra oszlott, a Weimar, Meiningen, Coburg-Gotha és Altenburg családokra, a melyek közül a Weimar családra néz az ősi Sachsen-Weimar-Eisenach nagyherczegségen kivül az imént megkoronázott Vilma királynőnek Bernát weimari herczeggel leendő házassága révén Hollandia királyi koronája is. A Meiningen és az Altenburg családoknak nincs több trónja az ősi két herczegségen kivül, de annál több országban uralkodnak a Coburgok. Ma már az övék Coburg herczegségen kivül Bulgaria fejedelemsége, a belga és a portugál királyi trón s az övék lesz Viktória királynő halálával Anglia trónja is.

Ez a nemzetség kétségtelenül a leghatalmasabb és legtöbb országnak adott uralkodókat s származásura nézve is a legelőbbkelők egyike, mert Wettin első ismert grófja, Dietrich, több mint ezer éve esett el Squillacenál (982). III. Bélától származik mindkét ág és pedig az ernesztini ág egy darabig közös nemzedékrenddel birt a Wittelsbachokkal és a Hohenzollernekkel.

A Wittelsbachok tulajdonképen Scheyern grófjai voltak és csak 1108-ban tették át székhelyüket Wittelsbachba, a melynek nevét ettől fogva viselték, a Hohenzollernek első hiteles őse pedig az 1061-ben elhunyt Burchardus de Zolorin volt, a kinek utódai közül VI. Frigyes nürnbergi várgróf kapta a brandenburgi választófejedelemséget. Ő volt az, a ki vitézül küzdött Zsigmond királyunk oldalán a szerencsétlen nikápolyi csatában s a ki első volt a Hohenzollernek közt Budán a magyar király vendége, a mint ezt az *Egyetértés* a nikápolyi csata 500 éves fordulójakor megirta.

III. Béla király unokájának, IV. Bélának leánya, az 1251-ben meghalt Erzsébet magyar herczegnő I. Henrik bajor herczeg neje lett. Az ő kis unokájuk, III. Rupert pfalzi választó és német király, Hohenzollern Erzsébet férje, lett az ernesztini Wettinek, a Lothringenek (tehát I. Ferencz József királynak is), továbbá a Baden nagyherczegségben uralkodó Zähringen-ház őse, mig az albertini Wettinek, továbbá az Oroszország, Oldenburg, Dánia és Görögország trónján ülő Oldenburg-Holstein-ház, azután a Viktória királynő halálái Angliában még uralkodó Welf-dinasztia s a Württemberg királyi család III. Bélának Konstanczia leányától, I. Ottokár cseh király nejétől származnak, a ki egyszersmind ősanyja a férfi-ágon kihalt Habsburgoknak is.

Kötetekben alig lehetne kimeriteni az európai dinasztiák összefüggését Árpád vérségével. Elég azt említeni, hogy II. René, Lotharingia herczege, a ki 1508-ban halt meg, maga *tizenhét* vonalban, Mária Teréziának férje, I. Ferencz császár pedig már *száznál* több vonalban származik III. Bélától. S a mint ez királyunkkal van, épen igy van a többi európai uralkodóval is.

Az áldott emlékezetü királynénk védszentjének, II. Endre királyunk leányának, Szent Erzsébet thüringeni tartománygrófnénak nevére alapitott érdemrendnek is több uralkodó alapithatnámását, mert Szent Erzsébettől származnak leányágon a frank Hohenzollernek, a kik közül II. Vilmos ma német császár és Poroszország királya, továbbá a Hollandia és Louxemburg trónját elfoglaló Nassau-ház, a két Mecklenburg nagyherczegi család, a Hessenben uralkodó Brabant-nemzetség és az anhalti Askanok. Végül II. Endre Jolánta nevü leányától, I. Jakab arragon király nejétől származik az olasz trónon ülő Savoya és a spanyol koronát viselő Bourbon-Anjou-ház. A két Lippe, két Reusz, két Schwarzburg, a Waldeck-Pyrmont és a Liechtenstein családok a Wettinekkel, Hohenzollernekkel és Welfekkel való sokszoros összeházasodás révén többszörös vonalban utódjai III. Bélának és Antiochiai Annának.

Érdekes és a közönség körében alig ismert dolog, hogy tulajdonképen *két uralkodóház birja a földtekének csaknem egy harmadát.* A Wettinek tiz országa közül az angol a földgömbleghatalmasabb szárga, mig az Oldenburgok négy uralkodó ága közül az oroszé valamennyi nép közt a legnagyobb szárazföld. Kivülök a Lothringen-Habsburg és a Hohenzollern-nemzetség a leghatalmasabbak.

Legrégibb az Árpád-vérségbeli dinasztiák közt a ma már csak Hessen-nagyherczegségben uralkodó Brabant-nemzetség, a mely a 915-ben meghalt Reginartól, Louvain es Bruxelles grófjainak ősétől származtatja magát. Brabantot V. Henrik szapta hűbérül, a ki Árpádházi Szent Erzsébet leányát, thüringeni Zsófiát vette nőül és megszerezte fia, Gyermek Henrik számára Hessent. A Brabant-ház után következik régiségre a Wettinek' fényes nemzetsége (982) s csak utánuk jön a volt franczia uralkodó család, a melynek Bourbon-Anjou-ága ma Spanyolország koronáját viseli. Legrégibb ősükként ugyan Wittichin szerepel, de hiteles történelmi első ős ennek állitólagos utóda, Capet Hugó, a ki 987-ben lett Franczia ország királya.

Legjelentéktelenebb az európai uralkodó családok közt az Askan-ház, a mely Brandenburgnak az első őrgrófokat adta, de ma már csak a kis Anhalt herczegségben uralkodik. Első öse Esico, a kit 1030 körül, mint Ballenstedt grófját emlitenek s a kinek egyik utóda, Ottó, Askanion grófja lett. Az ő ivadékai közül III. Albert, Sachsen-Lauenburg herczege nőül vette Szent Erzsébet unokájának, hesszeni Henriknek Anna nevü unokáját, a mely házasság révén III. Béla az anhalti herczegek ős lett.

A Savoya-ház I. (fehérkezü) Umbertotól, Sabaudia grófjától származik, a ki 1032 körül élt. Az ő Árpádházi ősük Jolánta, Arragonia királynéja, II. Endre magyar király leánya, a kinek ötödizi unokája, Palaeolog-Montferrat Jolánta († 1342.) savoyai Aimo gróf neje lett. Érdekes, hogy ennek a párnak révén III. Béla egy pápának is őse. Aimo gróf kisunokája, VIII. Amadé, Savoya herczege ugyanis feleségének halála után pappá lett és V. Félix néven a pápai trónra ült. Tőle és nejétől, Burgundi Máriától származik Umberto olasz király.

A Hohenzollernek (1061.) után következik a Zähringen-ház, a mely Badenben uralkodik s a mely regés időkből, az alemann herczegektől vezeti le eredetét. Az bizonyos, hogy az 1074-ben meghalt I. Hermann már Zähringen herczege volt, a mi a család nagy régisége mellett tanuskodik. Az Oldenburgok első öse, Egilmar is grófként szerepel már 1088-ban s utódai közül I. Keresztély 1448-ban lett Dánia királya, III. Péter pedig a mult században lépett Oroszország trónjára, mig Görögország 1863-ban választotta György dán királyfit királyává.

A Württembergek első őse az 1092-ben elhunyt Konrád volt. A többi uralkodó család a XII. századból származik, a Bernadotteok kivételével, a kiknek eredete csak nyolczvan évre vezethető vissza, mert Bernadotte János, Ponte Corvo herczege, az egyszerü paui ügyvéd fia, 1818-ban lépett XIV. Károly név alatt Svéd- és Norvégország trónjára.

Kétségtelen, hogy a III. Bélát ősül tisztelő fejedelmek közül királyunkat nemcsak mint az Árpádháznak sok vonalban ivadékát, de mint Szent István koronájának birtokosát, országainak uralkodóját vezérszerep illeti meg abban a szent kötelességben, hogy jeles őseit önmagához és nemzetéhez méltó pompával temettesse el. De nem kevésbé kétségtelen, hogy Monacot, Szerbiát, Montenegrót és Törökországot, továbbá az európai köztársaságot kivéve, valamennyi uralkodó családnak illenék magát képviseltetni azon a temetésen, a mely egyik legkiválóbb ősüknek és leleségének meg fogja adni végre a nyugalmat. Sajnos, hogy nem lehet reményünk erre, de meg vagyunk győződve azért róla, hogy a második temetés méltó lesz ugy a királyhoz, mint a nemzethez.

Z. A. G.

A TESTVÉREK.

ANGOL REGÉNY. 63

Irta HALL CAINE.

NEGYEDIK RÉSZ.

1877-ben.

Azzal hangosan olvasá:

„Ritson Pál; apja Ritson Allan; anyja Ritson Grácia. A születés napja 1847, április 6. Helyszine Crieff Skócziában.“

Ritson Hugó bár elsápadt egy kissé, mégis mosolygott. A többiek ámultan bámultak rá. . . . Hugónak sikerült azonban egy pillanat alatt visszanyerni a közönyösség látszatát.

— Honnan kaptad ezt? — kérdezé.

— Az edinburgi anyakönyvből. Talán bizony azt állitod, hogy nem valódi?

— Nem; de azt kérdezem, mi értéke van? Gentlemanek, — szólt Ritson Hugó a jelenlévőkhöz fordulva, hasonlitsák össze a szüleim házassági okmányával. Azután vegyék figyelembe, hogy az egyiknek kelte 1847 április 6, a másiké pedig 1847 junius 12. Feltéve, hogy az első valódi és

szakitotta félbe alapos fejtegetéseit. Mindenek előtt azt rótta meg, hogy a miniszterelnök csaknem állandóan távol van a teremből, és hogy szinte egész divatba jön a kisegitő eszközökkel való kormányzás, holott, mint maga Deák Ferencz hangsulyozta, a nem rendes költségvetéssel való kormányzás az alkotmány sérelmével jár. De hát, jegyezte meg keserüen, Deák Ferencznek nemcsak a helye üres, hanem szelleme is távol van a Házból. Szellemesen érvelt a budgetjog kiváló fontossága mellett s magával Tisza Kálmánnal bizonyitotta, hogy az az ország egyik legalkotmányosabb joga. Bebizonyitotta, hogy az indemniti első sorban bizalmi kérdés, már pedig Bánffy nem az az ember, a ki bizalmat érdemelne. A pénzügyminiszternek arra a kijelentésére, hogy azért van szükség az indemnitire, hogy a gépezet meg ne akadjon, viharos helyeslés közt a következő talpraesett választ adta:

— A függetlenségi párt nem akarja megakasztani a gépezetet, de azt akarja, hogy más gépész álljon a gépezet élén.

Végül alaposan megczáfolta a pénzügyminiszternek azt a kijelentését, mintha a magyar kormány nem vállalt volna kötelezettséget a kvóta fölemelésére. A pénzügyminiszter nem volt olyan óvatos, mint Bánffy és már kiejtette szájából azt a bizonyos sajtot.

Rendkivül tüzes beszéddel vonta a vádlottak padjára a kormányt *Holló* Lajos. És az a láng, mely beszédében szakadatlan lobogott, a mily gyujtólag hatott az ellenzéken, ép oly perzselő, égető volt a kormányra és pártjára. Kezdetben mindjárt azzal gyujtott alá Bánffyéknak, hogy letagadják a nyilvánvaló tényeket. Az osztrák kormány a kiegyezéshez nem óhajtást, követelést, hanem egyenes *feltételt* kötött: a kvóta fölemelését. Ezzel szemben tudni kell, mi a magyar kormány álláspontja, mert ez nem Bánffy magánügye, hanem az országé. Ha Bánffy csakugyan meg akarja mutatni bátorságát, akkor vagy ahhoz kösse állását, hogy nem emeli a kvótát, vagy ahhoz, a mi szintén bátorságra vall, hogy felemeli. A miniszterelnök bátorsága csak a politikai kalandorok bátorsága, a kik nem a nemzet, hanem a hatalom érdekeit keresik. A miniszterelnököt sem a nemzeti érdekekért folytatott küzdelem vitte előbbre, hanem az, hogy tüntetően ellentétbe helyezte magát a nemzeti érzéssel és kegyelettel.

Harsogó éljenzés támadt e frappans jellemzésére a miniszterelnök dicsőséges pályafutásának.

Kemény kritika alá vette ezután a miniszterelnök amaz állitását, hogy az 1898: I. t.-czikk már végre van hajtva. Lukács Lászlónak a *kelepczére* vonatkozó szavait pedig azzal tette tönkre, hogy ráolvasta a saját egyik, régibb beszédéből azt a nyilatkozatát, hogy az esetre, ha az egyezség nem sikerül, a kormány rálép az *önálló vámterület rendszerére* és addig is megtesz minden előkészületet annak megvalósitására, mert e nélkül a *magyar kormány szavainak sulya nem lehet.*

— Ez a szótartás, a politikai tisztesség? — hangzott az ellenzéki padokról.

Lukács László sápadtan, izgatottan mozgott a székében e váratlan leleplezésre.

Erős szavakkal ostromolta ezután a Bánffy-féle választásokat s azt a tisztességtelen eljárást, melylyel a közvéleményt félre vezetni akarják lapokkal s otromba röpiratokkal, melyeket a kormány nem szégyelt a közigazgatási hatóságokkal szétosztatni.

Végül azt a silány komédiát ismertette, melyet a kormány a vámankéttal üzött. A kereskedelmi miniszter összehivta ugyan az ankétet, de már harmadnap hazaküldötte üdülni, mert — mint gunyosan megjegyezte — nagyon meleg volt s a szegények szörnyen izzadtak. Már pedig azt csak nem lehet kivánni olyan előkelő férfiaktól, hogy a közjó előmozditásáért még izzadjanak is.

Az iránt a kormány iránt, mely születését az erőszaknak és korrupcziónak köszönheti, és a melynek kötelességérzetét egy kis melegebb nap is felolvasztja, nem viseltethetik bizalommal.

Az ellenzék lelkesült éljenzésben és tapsban fejezte ki elismerését Holló iránt, mikor befejezte hatásos beszédét.

Öt percz szünetet adott most az elnök, mely után *Blaskovits* Ferencz számlálta el, és ostorozta ugyancsak erőtől duzzadó beszédben a kormány bűneit. Fejére olvasta irgalmatlanul azt a tömérdek erőszakoskodást, törvénytiprást, melyet a kormány elkövetett, kiemelve különösen az ellenzék infámis üldözését. Arra a humbugra pedig, hogy az ország jólétben gyarapodott, a saját tapasztalatából sütötte rá a megérdemelt elitélő bélyeget. Az ilyen kormány ellen, fejezte be beszédét, mely a mostani nyomoruság és elszegényedés mellett még fel akarja emeltetni a kvótát, s el akarja kobozni jogait, minden eszköz jogosult. Az ügyesen, lendületesen előadott beszédet az ellenzék zajos éljenzéssel honorálta.

Blaskovics beszéde végeztével az elnök a vitát holnapra halasztotta, mire *Endrey* Gyula interpellálta meg a kormányt, hogy miért nem hajtja végre a helységnevekről szóló törvényt? Ugy látszik ezzel a passzivitással vissza akarja kebelébe hóditani a szász képviselőket.

Perczel Dezső belügyminiszter, a ki nyomban felelt, bizonyos előzetes készülődésekkel mentegette magát, mire *Endrey* viszonválaszában megjegyezte, hogy ez nem ok a végtelen halogatásra. Hanem igenis azért tette félre a kormány a törvényt, mert felsőbb helyen nem akarják annak végrehajtását. Nem veszi tudomásul a választ.

A többség azonban, szokás szerint, tudomásul vette a miniszteri választ.

II.

Elnök: Láng Lajos.

Jegyzők: Molnár Antal, *Esterházy* Kálmán, *Lakatos* Miklós.

Elnök bemutatja Szatmár-Németi város feliratát, a városi kölcsönök adómentessége tárgyában, továbbá Nagy-Oroszi község kérvényét a földadó leszállitása és a tőzsdeadó behozatala iránt.

Gróf **Esterházy** Kálmán jegyző jelenti, hogy Endrey Gyula interpellácziót jegyzett be a miniszterelnökhöz a községi helynevek magyarositásáról szóló törvény végrehajtása tárgyában.

Kovács Pál a közlekedési bizottság előadója beterjeszti a bizottság jelentését több vicinális vasutról.

Napirend előtt felszólal:

Molnár János: Reflektál a pénzügyminiszter beszédére, a ki helytelenül vont következtetést az ő tegnapi beszédéből. Kijelentette határozottan tegnapi beszédében, hogy méltányos, igazságos és törvényes kiegyezést kiván s ebből arra következtetni, hogy az ország jogainak feladása árán is meg akarja kötni a kiegyezést, nem lehet. A pénzügyminiszter gyanusitását tehát visszautasitja.

Következik a napirend.

Szinay Gyula: Azt kérdi a pénzügyminisztertől, hogy vajjon nem tartja-e puszta időfecsérlésnek, erőpazarlásnak és üres játéknak javaslattal járulni a ház elé, hogy törvény alkottassék ezen kormány számára. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.) Hát van-e ebben az országban ezelőtt a kormány előtt a törvénynek még becsülete? Hát nem azt látjuk-e, hogy valahányszor a törvénynek utjában áll e kormány jól rejtegetett törekvéseinek, a törvényt egyszerüen félrerugja utjából? (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.)

Jó lesz, ha a kormány nagyon ovatosan jár el a törvénysértéseknek terén, mert a capite foetet piscis. Irtózatos példát statuálnak önök, midőn a törvényeket csak olyan könnyedén mellőzik, mert aztán milyen lelkiismerettel kivánják, követelik önök, a kik a törvény végrehajtására vannak hivatva és kötelezve, hogy más, a ki a törvénynek százszorta, ezerszerte kisebb rendelkezését sértette meg, hogy ezért a törvénysértésért feleletre vonassék, a mikor önök büntetlenül gázolnak a leglényegesebb törvényeken keresztül. (Ugy van! a szélső baloldalon.) Az a törekvés, hogy annak a kormánynak számára, mely a törvényeket csak annyira respektálja, törvényt alkossunk, nem más, mint komédia. (Ugy van! a szélső baloldalon.) A kormány mibe sem veszi a törvényt, a kormányt vád alá kellene helyezni a kiegyezésben tanusitott magatartásáért.

Volt idő sokszor, elégszer, de hogy messze vissza ne menjünk . . . (Felkiáltások a szélső baloldalon: Csendet kérünk!)

Endrey Gyula: Menjenek a lipótvárosi kaszinóba!

Polónyi Géza: Sajtkereskedésbe!

Szinay Gyula: . . . volt idő 1848—49 után is, a mikor alkotmányunk, törvényeink nem voltak életben, de az az önkényuralom a mi törvényeink helyébe az ő törvényeit ültette oda s legalább a maga törvényét respektálta, megbecsülte.

Beszéde további folyamán fejtegeti, hogy a kormány az oka annak, hogy nincs költségvetése. Miért tartott annyi szünetet? Miért nem foglalkoztatta a házat? A mióta a Bánffy-kormány ül az ország nyakán, a törvényhozást szünetről-szünetre vitte. Most pedig bizalmat kiván, a nélkül, hogy világosan előterjesztené, hová készül vinni az országot.

Az indemnitást a Bánffy-kormánynak az ellenzék nem szavazhatja meg. A miniszterelnök azt mondotta, hogy ő jogait meg fogja védeni az ellenzékkel szemben. Erre az a válasza, hogy az ellenzék pedig meg fogja védeni az ország jogait Bánffy miniszterelnökkel szemben. Az indemnitás napirendre tüzéséhez nem járulhat hozzá. (Helyeslés a bal- és szélső baloldalon.)

Kossuth Ferencz: T. képviselőház! Mindenekelőtt sajnálatomat fejezem ki a fölött, hogy ebben a vitában, a melyben arról van szó, hogy bizalommal vagyunk-e vagy nem a kormány iránt, az igen t. miniszterelnök ur és pénzügyminiszter ur többnyire távol vannak.

Ennek konstatálása után mindenekelőtt rá kivánok mutatni arra, hogy évek hosszu során valóságos szokássá vált a magyar országgyülésen az, hogy még csak meg sem kisérlik a bekövetkező évek költségvetésének letárgyaltatását és megszavaztatását. Ezzel az egymást követő kormányok minden évben megszegik az 1848. IV. és 1867. X. t.-cz.-et. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) A törvényeknek ismételt megszegése pedig, a mikor ezen megszegés már valóságos rendszerré változik, semmi esetre sem válik előnyére a parlamentnek, mely azt türi és még kevésbbé válik dicséretére azon kormányoknak, a melyek ezen megszegést eszközlik. Ez ellen a függetlenségi pártnak és az egész ellenzéknek kötelessége tiltakozni, mert e gyakorlat megsérti a budgetjogot, a mely jog az országgyüléseknek legszentebb jogát képezi (Helyeslés a szélső baloldalon.) és az alkotmányos életet alapjában támadja meg. Nem én mondom ezt, t. ház, hanem Deák Ferencz mondotta 1868. november 9-én, a mikor szó szerint ugy nyilatkozott, hogy: «Az 1848: IV. és 1867: X. t.-cz.-ek határozottan azt rendelik, hogy minden országgyülésen megállapitandó a jövő évnek a költségvetése és ez az alkotmányosságnak annyira sarkalatos törvénye, hogy a parlamenti kormány az alkotmányos élet ezen törvényének teljesitése nélkül fenn nem állhat.» (Ugy van! Ugy van! a szélső beloldalon.)

Az utóbbi időkben gyakran hivatkozunk Deák Ferenczre; teszszük ezt azért, mert mindinkább meggyőződünk arról, hogy Deák Ferencz szelleme távol van ettől a háztól, igen távol van a tuloldaltól. (Igaz! Ugy van! Elénk helyeslés a szélső baloldalon.) A helye velünk szemben üresen van, üresen is marad, sőt meg vagyok győződve, hogy ha élne is, üresen maradna a helye, mert nem foglalná azt el, nem egyeznék abba bele, hogy az ország törvényeit kijátszák.

Bartha Miklós: Nem választanák meg!

Kossuth Ferencz: T. ház! Egy és fél hónap óta vesztegel már az országgyülés, mert a Bánffy-kormány nem akarja megtartani az 1898: I. t.-czikket. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.)

A költségvetést letárgyaltatta a bizottságban, ez még csak meg sem kisérlette itt e házban tárgyaltatni; e helyett indemnitást kért, mely a magyar parlamentáris szokás szerint a bizalom kérdése. (Igaz! Ugy van! a bal- és szélső baloldalon.) A kormánynak érdekében van helyteleniteni azt, hogy e felfogás érvényesüljön, de én határozottan állitom, hogy azon szokás, mely Magyarországon az indemnitit bizalom kérdésévé teszi, igen helyes szokás, mert ha általános alkotmányos szokás szerint az appropriáczió bizalom kérdése, a midőn tudniillik a már megszavazott költségvetés appropriáczióját jelenti, akkor fokozott mértékben bizalom kérdése a még meg nem szavazott költségvetés appropriácziója. (Igaz! Ugy van! Élénk helyeslés a bal- és szélső baloldalon.) A budgetjog az ország legnagyobb joga, erős fegyver az ország jogainak védelmére. Ezt sem én mondom t. ház, hanem mondta egy oly férfiu, a ki egykor nagy tekintély volt a tuloldalon; a ki most közlegény a tuloldalon, de olyanforma közlegény, mint Latour d'Auvergne volt a franczia gránátosok között és a kit, remélem, még akkor is tisztelnek a tuloldalon, mikor már nem miniszterelnök. Azt mondta Tisza Kálmán 1868. november 9-én. (Egy hang a szélső baloldalon: Ő is akkor?)

Endrey Gyula: A Rózsabokorban!

Kossuth Ferencz: . . . hogy: »az ország jogai megvédésére és fentartására az adómegajánlás igen fontos eszköz.» Ha tehát fontos eszköz az adómegajánlás, mint a hogy Tisza Kálmán állitja, akkor lehetnek és vannak oly körülmények, a melyekben ezen eszközt használni nemcsak hogy lehet, de kötelesség is. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon. Élénk helyeslés.) Ez a helyzet akkor áll elő, t. ház, mikor az ország jogait megtámadja a kormány s ezen jogokat kötelessége az ellenzéknek ily esetekben megvédeni azon eszközzel, azon fegyverrel, a melyet Tisza Kálmán is ajánlott az országgyülésnek. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon!) Íme a Bánffy-kormány erős meggyőződésünk szerint megtámadja az ország jogait azzal, hogy nem érvényesiti oly téren, a melyen érvényesithetné, sőt a melyen valóságos gondviselésszerü alkalom nyilt arra, hogy érvényesithesse. (Ugy van! a szélső baloldalon.) A Bánffy-kormány semmit sem tett azon irányban, a mely Deák Ferencznek volt az iránya, a kinek számos kijelentéséből látszik, hogy a 67-es alapot ő csak kezdetnek tekintette, a melyen felépüljön az ország állami önállósága a maga egész teljességében.

A helyett, hogy ezen felépitéshez hozzájárulna a Bánffy-kormány, mindig csak rombol, folytonosan rombol, a saját maga alapját szórja szét és szétszedi a saját álapjának általunk bár gyengének hitt, de egyetlen védbástyáját, a melyet gondos kézzel igyekezett felépiteni az 1867. XII. t.-czikkben Deák Ferencz. (Ugy van! a szélső baloldalon.) Már pedig olyan kormány nem számithat a mi bizalmunkra, a mely nemcsak hogy nem igyekszik megvalósitani azokat az elveket, a melyekért a függetlenségi párt már 31 éve szakadatlanul küzd és a mely elvek lehetetlen, hogy benne ne legyenek minden magyar ember szivében, hogy tudniillik hazánk legyen független és teljesen szabad ország (Ugy van! a szélső baloldalon), hanem elmulasztja még olyan téren is, a melyen könnyen tehetné, a fennálló törvények értelmében is, érvényre juttatni az ország államiságát, és a helyett maga alatt vágja a fát és az országot megfosztja azon védeszközöktől, a melyek segitségével remélhette egykoron, hogy legalább a közgazdasági önállóságot elérheti. Igenis, ismétlem, ez a kormány rászolgál arra, hogy a függetlenségi párt éljen azzal a joggal, a mely jogát az országgyülésnek Tisza Kálmán is elismerte. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Polónyi t. képviselőtársam felolvasta már azt Deák beszédeiből, hogy miképen értelmezte az 1867: XII. t. cz. 68. §-át. Nem akarok ismétlésekbe bocsátkozni, tehát nem fogok Deák beszédeiből több részleteket idézni, csak meg akarom jegyezni, hogy Deák Ferencz felfogása szerint annyira lehetséges és annyira természetes volt a vámvonalaknak felállitása (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon), hogy 1867. február 4-én a következő szavakat mondotta: (Halljuk! Halljuk!) «Lehet, hogy a vámszövetség megkötésénél abban fogunk megalkudni, hogy mindegyik fél a maga területén levő vonalakon szedje és tartsa meg a vámjövedelmet». (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) Tehát Deák Ferencz a vámvonalak felállitását még a szövetségnek megkötése alkalmával is lehetőnek és kivihetőnek tartotta, holott a Bánffy-kormány még a szövetségnek meg nem kötése esetére sem tartja ezt kivihetőnek, sőt ellenkezőleg: egész erejével utját állja ennek, miért? Azért, hogy a külföldi államok valahogyan meg ne tudják a magyar vámvonalaknál azt, hogy létezik egy önálló magyar állam. (Ugy van! Élénk helyeslés a szélső baloldalon.)

Ezt nem akarják Bécsben. (Ugy van! a szélső baloldalon.) Meglátszik itt egy olyan kéznek az intése, a melyet egyik jeles költőnk bécsi kéznek nevez. Ezelőtt a t. tuloldal épen ugy értelmezte az 1867-iki törvényeket, mint ahogy mi értelmezzük most. Világos bizonyitékul szolgál erre nézve az a kijelentése a t. miniszterelnök urnak, a melyet volt szerencsém már nekem is felolvasni ebben a házban, de felolvasta Polónyi Géza t. képviselőtársam is, és a mely kijelentést báró Bánffy tett két évvel ezelőtt egy válaszában, melylyel engem felvilágositani igyekezett.

Ezen kijelentés teljesen megegyezik a mi felfogásunkkal. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.), mert azt tartalmazza, hogyha létre nem hozható a vámszövetség, ez esetben az önálló vámterület alapján leszneк állandóan rendezendők Magyarország közgazdászati ügyei. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.) De ezen felfogást megerősitette a t. miniszterelnök ur a mult év deczember havában azzal a kijelentéssel is, a melyre gróf Apponyi Albert t. képviselőtársam tegnap hivatkozott, hogy tudniillik az ő közjogi fejtegetéseire megjegyezte a t. miniszterelnök, hogy vele tökéletesen egyetért, és mikor báró Bánffy e kijelentést tette, jól emlékezhetik rá a t. tuloldal — a többség nemcsak tapsolt, de nagyszerü ovácziót insczenirozott gróf Apponyi Albertnek. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon. Felkiáltások a szélső baloldalon: Azt már elfelejtették!)

Kubik Béla: Szükségük volt reá! (Zaj a szélső baloldalon.)

Elnök (csenget): Ne tessék zavarni a szónokot!

Kossuth Ferencz: Engem nem zavarnak. (Derültség a szélső baloldalon.) Igen is, elfeledte a t. tuloldal ezt, vagy ha el nem feledte, hát megtörtént, a mire már hivatkoztam: intett az a bécsi kéz, és ezen intésre, mint egy varázsbot-ütésre megváltoztatta a t. tuloldal a véleményét. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.) Tehát — t. ház, van ok a Tisza Kálmán által fontosnak mondott eszközt ez alkalommal használni. A helyzet ugy áll, hogy ha megadjuk az indemnitit, eldobjuk az ellenzék legbecsesebb fegyverét, és ha lefegyverezve fognánk állni, keresztül fogna gázolni a t. minissterelnök ur a függetlenségi párt legszentebb elvein és követelésein. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.)

Az, hogy miként vitatkozunk az indemniti felett, egyszerüen csak taktikai kérdés. Küzdő feleknek elvitázhatlan joga van oly taktikát követni, a minőt legjobban czélhoz vezetőnek gondolnak és igy igen természetes dolog, hogy a küzdő felek közül a gyengébb fél — legalább számszerüleg gyengébb, ámbár érvekben meggyőződésem szerint erősebb — (Ugy van! a szélső baloldalon.) ahhoz a taktikához nyul, a melyet legkönnyebben érvényesithet. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.)

Ezzel az állásfoglalással alkotmányos jogot véd Deák Ferencz felfogása szerint is az ellenzék és olyan fegyvert használ, a melyre maga Tisza Kálmán mutatott rá. Még erkölcsi ok sem létezik arra, hogy ezt ne tegye, mert a t. többség nem kiméli a függetlenségi párt legszebb ideáljait sem, tehát jogosult az, hogy a függetlenségi párt sem kimélje a t. többség legszebb ideálját: báró Bánffy Dezsőt. (Nagy derültség és tetszés a szélső baloldalon. Felkiáltások ugyanott: Mondjon le!)

Polónyi Géza: Szép fotografia, az igaz!

Kossuth Ferencz: Lukács László t. pénzügyminiszter ur — a ki távollétével tündöklik s a kire hiába irányitanók azt a napsugarat, a melyről gróf Apponyi Albert beszélt tegnap, mert hogyha ráirányoznók az ő bársonyszékére, ott semmit sem látnánk, (Derültség a szélső baloldalon.) Lukács László pénzügyminiszter ur tegnap lándzsát tört gróf Apponyi Albert ellen, de engedje megjegyeznem a távollevő t. miniszter ur, hogy lándzsája tényleg el is tört, a nélkül, hogy Apponyi Albert érveit szétszórhatta volna. Igaz, hogy gróf Apponyi Albert nem szorult arra, hogy erről az oldalról védelmezzük őt, de igazságszeretetérzetem mégis arra ösztönöz engem, hogy a t. miniszter ur szavaira egy pár megjegyzést tegyek, illetőleg nem neki, mert nincs jelen, hanem a józan észnek és igazságszeretetnek. (Halljuk! Halljuk! a szélső baloldalon.)

Azt mondotta a t. miniszter ur, hogy a kormány programmja szerint tárgyalni kellene mielőbb a kiegyezési javaslatokat. E javaslatok, t. ház, ez év április hava óta feküsznek a ház asztalán. Furcsa programm tehát ez, mely október végén nyilvánul meg, hogy mielőbb tárgyaljunk olyan javaslatokat, a melyek április óta feküsznek a ház asztalán, a melyeket napirendre még sem tüzött ki a t. kormány. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) Furcsa sietségnek tekintem én ezt (Derültség a szélső baloldalon.), de betudom látni, hogy miért nyilvánul ezen furcsa neme a sietségnek a t. tuloldalon. Azért nyilvánul, mert az osztrákoknak összeveszni tetszett Bécsben és ezelőtt nem tárgyaltak, csak most kezdték tárgyalni a kiegyezési javaslatokat. Megtörtént tehát az, a mi lealacsonyitó és megszégyenitő a magyar törvényhozásra nézve, hogy a magyar országgyülésen benyujtott törvényjavaslatok tárgyalása és tárgyalásának ideje attól függ, hogy milyen szeszélyben vannak oda at Bécsben a t. reichsrath tagjai. (Ugy van! a szélső baloldalon.)

Azt mondta továbbá Lukács t. miniszter ur, hogy a kormánynak nem elég a költségvetésnek részben való letárgyalása. Ezen észrevételére egy kérdéssel vagyok bátor felelni, tudniillik azzal, hogy mért nem nyujtotta be a költségvetést már junius hóban, mint a hogy megtehette volna, a helyett, hogy a ház idejét elpocsékoltatták volna, megtették ezt nagyon ritka esetben az igaz, de mégis megtették némely elődjei a kormánynak a multban, és ha megtette volna a jelen kormány is, kizárta volna azt, hogy csak részben legyen letárgyalható a költségvetés.

Azt mondta továbbá a miniszter, hogy szükségessé vált az indemniti, hogy meg ne akadjon a gépezet. T. ház, a gépet mi megakasztani nem akarjuk, hanem azt akarjuk, hogy más gépész álljon a géphez. (Élénk tetszés a szélső baloldalon. Felkiáltások: Mondjon le!)

Polonyi Géza: Az csak fütő, barátom, nem gépész! (Derültség a bal- és szélső baloldalon.)

Kossuth Ferencz: A kormány jól tudta, hogy a magyar országgyülési szokások szerint az indemniti bizalomkérdés. Kérdem tehát azt, hogy midőn egy bizalmi kérdéssel áll a t. ház elé, hogy akkor az ellenzék bizalmát is meg fogja nyerni és mintha ezt megérdemelte volna. Azt hiszem, hogy a legnagyobb naivitás volt ezt feltételezni, mert már eléggé nyilvánitotta számtalan alkalommal az egész ellenzék azt a felfogását, hogy a t. kormányban teljességgel nem bizik meg; tehát indemnitivel állni elő akkor, midőn ezen indemnitivel bizalomkérdés van összekötve, csakugyan, mint mondám, a naivitásnak a netovábbja.

De azt mondotta a t. pénzügyminiszter, hogy ne tekintsük az indemnitit bizalmi kérdésnek. Mi erre az ő felszólalására egy kérelemmel válaszolunk. Azzal a kérelemmel, hogy ne tessék az ország jogait eljátszani és akkor mi nem fogjuk az indemnitit bizalmi kérdésnek tekinteni. (Igaz! a szélsőbalon.)

Azt mondotta továbbá a t. miniszter ur, hogy nem a kormánynak, de az országnak szavazná meg a költségvetést, illetőleg az indemnitit az ellenzék. De hogy ha igy lenne, akkor teljesen hiábavaló lenne a budgetjog, mert mindig azt felelhetné minden ellenvetésre a kormány, hogy ne tessék ellenvetéseket csinálni, ne tessék ezzel a joggal élni, mert ha ezt megteszik, akkor az országnak kárára válik a vitatkozás, mert az országnak és nem a kormánynak szavaztatik meg a költségvetés. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Azt mondta a kvóta kérdésénél Lukács t. pénzügyminiszter ur, hogy semmi sincs ebben a kvóta-kérdésben, tehát Apponyi Albert képviselő ur hiába igyekszik azt megvilágitani és hiába mondja azt, hogy a világitásból csak sötétség lesz. Erre azt felelem, hogy ha semminek tartja Lukács pénzügyminiszter ur azt, hogy Thun, Kaizl és Bilinszki homlokegyenest az ellenkezőjét állitják annak, a mit báró Bánffy állit, akkor engedje meg a távollevő miniszter ur, hogy egy tréfás megjegyzést tegyek reá, azt hogy kijelentésével kevésbbé volt óvatos, mint báró Bánffy Dezső, mert ő kiejtette azt a bizonyos Bánffy-féle sajtot a szájából, (Derültség. Ugy van! a szélső baloldalon.)

Lukács pénzügyminiszter ur tagadja, hogy ellentét létezik az emlitett osztrák urak és báró Bánffy közt. Én nem akarok német szót hallatni itt az országgyülésen, mert szerény felfogásom szerint már nagyon is sok német szó hangzott el itt, de Polónyi képviselőtársam felolvasta itt a hivatalos stenografisches Protokollt, a melyből, a ki tud németül, megérthette azt, hogy nagyon is létezik ellenmondás: és a t. pénzügyminiszter ur, a ki jobban tud németül, mint én . . .

Lakatos Miklós: Érezni is. (Derültség a szélső baloldalon.)

Kossuth Ferencz: . . . megérthette, ha akarta, azt, hogy mit mondtak Kaizl, Thun és Bilinszky, de nincs siketebb, mint a ki nem akar hallani, világos tényeket azonban nem létezőkké tenni nem lehet.

Azt mondta végre Lukács t. pénzügyminiszter ur, hogy az osztrákoknak joguk van a javaslatokat módositani. Ez bizonyos. Csakhogy ez esetben azt kérdem a t. pénzügyminiszter urtól, hogy mi lesz az 1898: I. tcz. 3. §-ából, a magyar törvény és a magyar törvényt Ma-

---

nem hamis, még akkor is bizonyithatja-e a törvényességet?

Drayton az ügyvéd karjára tette kezét.

— Ime, most önön a sor, beszéljen! — mondá neki.

Mr. Bonnithorne felállott, mire Ritson halvány arcza kisérteties lett.

— Ez a születés Skócziában esett meg, — szólalt meg Bonnithorne ügyvéd. Már most, ha az apa véletlenül Skócziában illetőséggel birt s az anya, mint feleség lakott ott vele, akkor a gyermek törvényes volna.

— Házasság nélkül?

— Esketési szertartás nélkül.

E pillanatban Natt rontott be a szobába, levéllel kezében.

— Megjött a posta, Sir; levél érkezett Pál ur számára, — jelenté.

— Jól van, fiam! — kiáltott fel Drayton örömmel s kiragadta Natt kezéből a levelet.

— De az én atyámnak nem volt skót illetősége, — tiltakozott Ritson Hugó, látszólagos nyugodtsággal.

— De igenis volt, — szólt Drayton, kibontva levelét.

— Születetett skót volt ő, — mondá Bonnithorne, egy másik okmányt átvéve Draytontól. Nézzék, ime, ez itt az ő keresztlevele.

Ritson Hugó szemei szikráztak. . . . . Merőn, élesen nézett az ügyvéd arczára; azután átvette az iratot.

— Bizonyitékot követelek ugy állitásukról, mint a törvényükről is, — mondá.

— Eh, éppen jókor, — mondá Drayton orditozva ingerültségében. Figyeljenek ide, — szólt és hangosan kezdte olvasni:

— Várj! Kitől szól? — kérdezé Ritson Hugó. Valamely furfangos törvénycsavarótól?

— A királyi főügyésztől, — felelé Bonnithorne.

— Elég hiteles? — kérdezé Drayton kérkedve.

— Folytasd, — szólt Hugó ujja hegyével dobolva az asztalon.

Drayton átadta a levelet az ügyvédnek.

— Olvassa ön, — mondá. Én nem tudok olvasni folyékonyan. . . . . Én gentleman vagyok és . . .

Bonnithorne olvasni kezdé a következőket:

„Ha semmi ok nincs feltételezni, hogy az apa elvesztette volna skót illetőségét, akkor a fiu törvényes. Ha a férj elismerte a nőt hitveséül fia születésének belajstromozása által, akkor a skót törvény jogosan feltételezi a házasságot, de hogy szertartással vagy helybenhagyással jött-e az létre, teljesen mindegy."

Drayton diadalmas, kihivó kifejezéssel nézett Ritson Hugó arczára. Bonnithorne félreosont. A vendégek hallgattak.

— Hallottad? — kérdezé Drayton, a fiu törvényes, — mondá megnyomva a szavakat. Nos, hát mit szólnak hozzá az urak?

Ritson Hugón meglátszott, hogy igyekszik a higgadtságot erőltetni, mert egy pillanat alatt olyan lett az arcza, mint a márvány.

Drayton odalépett hozzá.

— Hát te ki akarod adni nekem az utat? Ki akarod tenni a szürörnet? Teringettét most én rajtam van ám a sor; én vagyok itt az ur.

E szavakkal az ajtóhoz rohant és kitárta azt.

— Ez a ház az én tulajdonom, — mondá, takarodj innen, én kiutasitalak.

Erre a nem várt csapásra Ritson Hugó lába a földbe gyökerezett. Körültekintett az idegeneken és ugy érzé magát, mint egy kudarczot vallott nyomorult kiközösitett, a kit megvetnek. Felemelt karral rohant Draytonnak.

— Beszélni szeretnék veled négyszemközt, — sziszegte alig hallható hangon.

Drayton felemelte ökölbeszoritott kezét.

— Egyetlen szót se! — kiáltá durva hangsulyozással.

Ritson Hugó szemei villogtak.

Drayton megdöbbent egy pillanatra, de azután felkaczagott.

Mély csend állott be.

Bonnithorne még mindig az ablak előtt állott és lábával topogott a földön.

Ritson Hugó oda lépett hozzá. Pillanatig merőn szemlélte, azután a vállára ütött.

— Van egy könyv, — mondá, melyet minden ájtatos hivőnek ismernie kell és a mely a hütlen sáfárról beszél, a kit gazdája számüzni akart sáfárságától. A sáfár azután összehivta urának adósait s az elsőtől megkérdezé: „Mennyivel tartozol te?" Száz pengővel, volt a felelet. Akkor irjál számlát ötvenről.

Szünet követte e szavakat.

— Kitalálod ugy-e a sáfár szándékát. Azt akarta, hogy ha az ura elkergeti, az adós vigye be őt a házába.

Ritson Hugó modora dermesztően fagyos volt. Sarkon fordulva odament, a hol Drayton állott és hangosabban igy szólt hozzá:

— Az illető adós, attól fogva, kézzel-lábbal meg volt kötve. De csak hadd alkudozzanak, majd az ura egykor szemébe kiáltja hütelen sáfárjának: „Tolvaj, hamisitó, hitszegő!"

Bonnithorne összerázkódott. Felnyitotta száját, mintha beszélni akarna, de a szavak nem tudtak kijönni rajta. . . . . Végre lenyelt valamit, a mi torkát fojtogatta és fogai között kinosan mosolyogva megszólalt:

— Hogyan értelmezzük a te képletedet? Te volnál a kézzel-lábbal megkötött adós és a bátyád talán az az álnok sáfár?

Ritson Hugó lába megingott.

— Hát igy vagyunk? A hütelen sáfárt eléri büntetése a czinkosával együtt, — mondá éles hangon. Lowther Pál, — szólitá meg azután Draytont.

— Nevezz engem Ritson Pálnak, — vágott közbe Drayton.

— Lowther Pál. . . .

— Ritson! — orditott rá Drayton, majd halkabban utána tevé: Te adtad nekem azt a nevet és most már hitemre megtartom azt!

— Lowther a te igazi neved, — szólt Hugó s én azt be fogom bizonyitani.

Drayton felkaczagott.

— Azt te mered megtenni!

Hugó villogó szemekkel fordult hozzá.

— A magad bátorságáról itéled meg az enyimet. . . . Ember, ember! Nem tudod, hogy mit cselekszel!

Ritson Hugó az ajtóhoz lépett. De még egy utolsó pillantást vetett körül. Ugy érzé, mintha utoljára lenne az édes otthon a szobájában. A jövő, mely oly kellemesnek igérkezett még egy órával azelőtt, most örökre megsemmisült reá nézve, a már-már ajkához emelt serleg darabokra zuzva hullott a porba. Mindent átlátott abban a futó pillanatban.

(Folytatása következik.)

☞ *Átdolgozott Othello.* Shakespeare Othelloja indiai átdolgozásban is szinre került. A benszülött szinigazgató igy szól a közönséghez a szinlapon: A darab, melyet nektek bemutatni fogok, Shakespeare hires Othellojának átdolgozása. Tetszeni fog nektek, kezeskedem róla. Különösen felhivom figyelmeteket az első jelenetre, melyben fáklyavivők szerepelnek hindu öltözetben. Még szebb a dzsungla-jelenet, hol egy hosszuszakállu agg a holdból a földre száll, a nélkül, hogy a lesben álló Othello észrevenné. Ezután egy igazi kerti hid alatt a viz csobogását fogjátok hallani, melynek viszhangja a dalos madarak erdei csicsergésébe fog vegyülni. Édes a madardal, de édesebb a nő éneke, mely nemes mozdulatok rithmusát kiséri. Nagyon mulatságos a folyón uszó két majom, kik hátukon lopott fehérnemüvel szöknek a szapuló elől, ki kétségbeesetten siet utánok, mig amazok gyors uszással igyekeznek menekülni. Végül a tragikus epizódok következnek, melyek mély és megrenditő hatást fognak ratok gyakorolni. Az őrjöngő Othello kivont karddal közeledik Desdemona ágyához, kinek esdeklése sziveteket fogja szaggatni. Fajdalmas látvany a bájos nőnek rémes nyögésekkel megszakitott kinos vonaglása. — Ezután egy vig opera következik."

*

☞ *Északi fény és napfoltok.* A legutóbbi szeptember 9-iki északi fényt, több uj napfolt megjelenése előzte meg, melyek szeptember 3-ától 9-ikéig voltak észlelhetők. A *Knowlidge* (Tudomány) czimü angol lap Mauwler greenwechi csillagász felvételében bemutatja a nap akkori fotográfikus képét. A napfoltok csoportja ezen a képen legnagyobb terjedelme idején hét milliárd négyzet kilométert foglalt el, 2280 kilométernyi hosszt és 700 kilométernyi szélességi tengelylyel. A csillagász feljegyzései még azt is mutatják, hogy a napfoltnak a nap főmeridiánján való áthaladása alkalmával a delejtü nagyon nyugtalankodott és pedig leghevesebben szeptember 9-ikén este 11 óra felé. Ugyanebben az időben volt látható az emlitett ragyogó északi fény. Egy antwerpeni jelentés szerint szept, 28-án ott megint látható volt nemcsak a nagy napfolt, hanem mellette egy ujabb, kisebb is, mely világitó napfaklyáktól volt körülvéve. A fő folt közepe nagyon sötét volt s árnyékával nagy mélyedés benyomását keltette, hasonlólag a hold krátereihez. Másnap egy második, később harmadik folt is jelent meg a napkorongon, melyek közül a harmadik nőtte ki magát fő-folttá. Ezek az érdekes jelenségek némiképen azt a tudományos hypothézist támagatják, hogy a nap rohamosan kezd kihülni.

*

☞ *Tanácsok mükedvelő fényképészek számára.* Az alakok beállitása nem egészen a saját tetszésünktől függ. Bizonyos szabályokat kell megtartanunk, ha azt akarjuk elérni, hogy az arcznak épen legjellemzőbb vonásai kerüljenek a képre. A kinek igen magas a homloka, annál épen erre kell beirányozni a tárgylencse közepét, mert ferdén nézve, a homlok megrövidülne a képen. Nagyon világos szemet, különösen kékszinüt, nem szabad az ablak felé forditani, mig a sötét szemnek jó, ha közvetlenül kapja a világosságot. Ha a szem kicsi vagy keskeny metszésü, akkor fölfelé kell szegezni. Viszont a nagy szemek mereven a földre néznek. Az orr különösen nagyon elővigyázatos beállitást kiván. Ha hosszu, akkor az arczot szemközt kell lefényképezni. A pisze orrnál kissé föl kell emelni a gépet, hogy az orrlyukak bele ne kerüljenek a képmásba. Vastag, lapos orrot fél oldalról vesznek föl, hogy lehetőleg megjavitsák az arczkifejezést. Az arczot tanácsos élesen megvilágitani, hogy kiduzzadjon. Különösen jó ez a gömbölyü arcznál, a mely ilyenformán a plasztikának igen kedvező árnyékot vet. Kicsiny, vékony szájat elölről veszünk fel, nagy, vastag ajkakat oldalról. Legnagyobb nehézséget ezen követelmények összeegyeztetésén kivül a megvilágitás okoz. Egyenletes elosztásnál enyhe, határozott jelleg nélkül való lesz a kép. Elölről beözönlő tulerős világitás ellapositja az arczot, vagyis megfosztja az értelmes kifejezéstől. Felső erős fény szögletessé teszi a vonásokat. Mindezeket persze egy pillanat alatt kell a fényképésznek magában megfontolni és eldönteni, hogy milyen beállitás lesz a legkedvezőbb.

gyarországon végre kellene hajtani, holott erre már nem lesz idő. (Igaz! Ugy van! a szélsőbalon.)

Ha tehát valami szükséges volt ahhoz, hogy a kormány iránt érzett bizalmatlanságunkat fokozza, ugy Lukács t. pénzügyminiszter ur beszéde nagyon alkalmas erre. (Ugy van! Ugy van! Derültség a szélső baloldalon.) Helyesen vagy helytelenül, az már mindegy, elvitázhatlan tény az, hogy ezen az országgyülésen folytonos praxis az indemnitiből bizalmi kérdést csinálni. Nem vetheti tehát szemünkre a tuloldal azt, hogy ez alkalommal is ezzel a praxissal élünk, és mert a mi meggyőződésünk szerint még csak vita tárgyát sem képezheti az, hogy vajjon a kormány érdemel-e vagy nem érdemel bizalmat a mi részünkről, egész jogosan és alkotmányosan állunk ellent annak, hogy az indemniti napirendre tüzessék. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.)

Ily értelemben voltam szerencsés a függetlenségi párt álláspontját jelezni és igazolni. (Élénk helyeslés és éljenzés a bal- és szélső baloldalon.)

Holló Lajos: A legkétségbevonhatatlanabb tény az, hogy az osztrák kormány a kiegyezéshez egy feltételt füz — és nem óhajtást, vagy követelést, mint a miniszterelnök mondta, hanem egy le nem dönthető és meg nem változtatható feltételt — azt, hogy az osztrák kormány és osztrák Reichsrath csak azon esetben fogadják el a kiegyezést, ha az egyuttal a kvóta felemelésével össze van kötve. Az osztrák törvényhozás előtt más kiegyezés és más feltétel fekszik a tárgyalás alapjául, mint a magyar törvényhozás előtt. (Ugy van! Igaz! balfelől.)

A miniszterelnök hivatkozik arra a bátorságra, hogy ő nyiltan szembe mert szállani az ellenzék követelésével és bármennyire kérdezze az ország ebben a kérdésben, a nyilatkozatot megtagadja, mert meg van hozzá a bátorsága. Ha az ellenzék személyi viszonyokat kutatna, ha a miniszterelnök magánéletét, magánműködését akarná bizonyos irányban felvilágosittatni, akkor az elzárkózás teljes jogosult lenne. De az ellenzék az ország érdekében kivánja a felvilágositást, mert hiszen egy országnak, midőn két-három éven keresztül a bizonytalanság előtt áll, mégis jogában van tudni, vajjon a megoldás milyen irányban fog rá nézve bekövetkezni, hogy azok a milliók, melyek a kvóta emeléséből folynának, fogják-e és mily arányban s meddig terhelni.

Az ország nagy érdekei kivánják a kérdésre a nyilt választ. Ha bátorságról van szó, az lehetne az, hogy az ország terhére a kvóta ne emeltessék; nem háritom másra a felelősséget; tőlem tehet a többség, a képviselőház, vagy utódom bármit, de én mint kormány nem járulok hozzá a kvóta emeléséhez, vagy tehetné az ellenkezőt is. Mondhatná: ugy itélem, hogy bekövetkezett kvótaemelés ideje; ha az ország azt hiszi, hogy helyesen képviselem érdekeit, megmaradok állásomon; ha nem, átengedem a teret azoknak, a kik ellenkező nézeten vannak. (Helyeslés a szélső baloldalon.) De midőn a miniszterelnök feláll és azt mondja: megvan a többségem, annak a támogatásában találom meg a bátoritást, mely ez uton tovább visz, ekkor ez nem az igazság, nem a jog álláspontja, hanem az erőszaké. (Tetszés a szélső baloldalon.)

A miniszterelnök bátorsága a politikai kalandorok bátorsága, a kik nem a nemzet, hanem a hatalom érdekét keresik. (Élénk tetszés a szélső baloldalon.) Állását annak a ténynek köszöni, hogy tüntetően ellentétbe helyezte magát a nemzeti érzéssel és kegyelettel. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.) Azután felhasználta az erőszak minden eszközét, fegyvert, vért, pénzt, hogy magát ez állásában megerősitse. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.) S e ténye meggyőz arról, hogy szembeszálljon a nemzet jogaival, a nemzet követeléseivel. De a nemzetben is lesznek, ha csak néhány elszánt ember lesz is, a kik azt mondják: az alkotmányosság látszatát nem fogjuk kölcsönözni erre az eljárásra és a miniszterelnök személyes bátorsága, a nemzet jogaival való szembeszállás nem fogja részére a sikert továbbra is biztositani, sőt állásában továbbra is megerősiteni. (Igaz! Ugy van! a bal- és szélsőbalon.)

Lukács pénzügyminiszter azt hiszi, hogy eleget tett az 1898. I. t.-cz. rendelkezéseinek, a midőn május 1-én beterjesztette a javaslatokat, de azt nem nézi, hogy ez a törvény arra is kötelezi, hogy az év végéig tartozik az önálló berendezkedést megvalósitani. Most a miniszter azt kelepczének nézi, pedig ismételten hangoztatta, hogy a kormány méltóságának megsértése nélkül a 67. XII. t.-cz. 68. § át másra, mint az önálló vámterületre magyarázni nem lehet. (Igaz! Ugy van! a bal- és szélső baloldalon.) A mely kormány ennek a törvénynek életbeléptetésére intézkedéseket nem tesz, megsérti a kormány méltóságát, megsérti az ország jogait és érdekeit. (Igaz! Ugy van! a bal- és szélső baloldalon. Nagy zaj jobbfelől.)

Kimutatja egyébiránt a pénzügyminiszter régebbi beszédeiből, hogy ennek a fölfogásnak ismételten kifejezést adott.

Ha sulyt helyeznek arra, hogy ebben a házban a normális törvényhozási müködés és tárgyalások lehetővé tétessenek és az országban közmegnyugvás létrejöjjön, akkor nem kell mást tenniök, mint felállani és azt mondani, hogy: a mennyiben 1898 deczember 31-ig a kiegyezés alkotmányos uton létre nem jön, akkor január elseje után az önálló vámterület fog bekövetkezni és annak minden előkészületei a kormány részéről megtétettek. Ennek kijelentése mellett az önök szavaiba és kijelentéseikbe vetett bizalom és a törvényhozásnak nyugalma is visszatér.

Madarász József: Különben nem! (Felkiáltások balfelől: Erre ugyan ráolvastak!)

Kubik Béla: Ez kegyetlen dolog volt! (Zaj, elnök csenget.)

Förster Ottó: De harangoznak. (Derültség.)

Holló Lajos a kiegyezést birálja azután, azt fejtegetvén, hogy a vasuti tarifában és némely ipar dolgában micsoda áldozatok foglaltatnak Magyarország részéről a kiegyezés fejében s hogy Magyarországnak továbbra is Ausztria táplálásául kell szolgálnia. Az udvar és a dinasztia előitélettel viseltetik az önálló magyar közgazdaság iránt. De hiszen az egyházpolitikát keresztülvitték, bár az udvar ellenezte s az egyházpolitikára nem kötelezte törvény a kormányt, mint a gazdasági önállóság behozatalára?

És most, — folytatja — a midőn hivatkozhatnak a király szentesitésére, hivatkozhatnak arra a közhitre és köztudatra, a mely az 1867-diki törvényekben mindeddig a megegyezés hiánya esetére az önálló rendelkezésnek szabadságát és függetlenségét látta, a mikor hivatkozhatnak mindezekre, akkor mondják azt, hogy előitéletébe ütköznek az udvarnak, előitéletébe azon osztrák köröknek, a melyek Magyarországot abból a kizsákmányolási terrumból kiengedni nem akarják, a melyek Magyarországot továbbra is, törvény, királyi szentesités, kormányigéretek daczára ebben a függetlenségi viszonyban akarják tartani. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) S akkor azt mondják nekünk, hogy ne koczkáztassunk semmit, hogy a mi támadásainkkal ne menjünk egy bizonyos mértéken tul, mert itt a viszonyok az alkotmányosság kárára fognak megváltozni, hogy itt oly helyzet lesz teremtve, a mely Magyarországot tulajdonképen rosszabb irányba, rosszabb kormányzatba sodorja. Hát igazán sajnálattal látnók, ha ezeket a változásokat el kellene szenvednünk; ha például az a nagy szerencsétlenség érne, hogy az udvar innen mindenestül Bécsbe költöznék, és fényével és gazdaságával csak Ausztriát boldogitaná; ha bekövetkeznék az a szerencsétlenség, hogy a hadsereg nyelve, tisztikara mind az osztrák szellemet szolgálná; ha bekövetkeznék az a még nagyobb szerencsétlenség, hogy a diplomáczia mind Ausztriának érdekeit szolgálná, a németségnek adná oda erejét, intellektuális sulyát, szóval mindent Bécsnek és Ausztriának juttatna.

Meglehet, hogy bekövetkeznék az a legnagyobb szerencsétlenség, a melylyel számolnunk kellene, hogy itt nem azok ülnének, a kik most a nemzet akaratából és a nemzet érzelmeiből foglalnak itt helyet (Zajos tetszés, helyeslés és taps a szélső baloldalon.), hanem bekövetkeznék az, hogy császári urak ülnének itt, a kik onnan vannak leküldve, hogy a kezükbe adott hatalommal és pénzzel ők maguk csinálnának maguknak többséget ebben az országban, ők maguk teremtsenek maguknak hatalmat. (Igaz! Ugy van! Tetszés és helyeslés a szélső baloldalon.) No hát, mind ez a szerencsétlenség már bekövetkezett. (Zajos tetszés az ellenzéken.) Vajjon oly joggal kérkedhetik-e a kormány a mai állapotoknak gazdaságilag szerencsés voltával, hogy azt minden alkalommal, indemnitásnál és más tárgynál egy aránt, a miniszteri székekből és más alkalommal a nép közé hinthetik és ennek egy egyedül elérhető és az ország jövőjét egyedül biztositó helyzet gyanánt való feltüntetésével érvelhetnek?

Egy nagy kisajátitás folyik itt ebben az egész országban. (Ugy van! a bal- és szélső baloldalon.) Megy a közélet, megy a gazdasági élet, de változik azon jogalany és változik a tőkének az a szerencsés tulajdonosa, kinek javára ez a föld termővé válik. (Ugy van! Ugy van! a baloldalon.) Változik a hatalombefolyás ebben az országban és mind kevesebb mértékben lesz azoknak kezében, a kiknek vállain az ország ősi jogai fenntartásának nemzetápoló kötelességei voltak (Ugy van! Ugy van! a bal- és szélső baloldalon.), az másoknak, idegeneknek, nemzetközi érdekek és érzelmek képviselőinek kezebe megy át. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.) 30 év óta, a mióta megzudult ez a nagy kisajátitási proczesszus, Magyarországon a föld nem szaporodott, de záloglevél állománya és más hitellevele óriási mértékben. (Ugy van! a szélső baloldalon.) Mindezek csak azt bizonyitják, hogy a Magyarországon ma tapasztalható gazdasági élet, a mely ugyan egy és más irányban gazdasági lerakodásokat mutat, nem garancziája ez ország jólétének (Ugy van! a szélső baloldalon), ez ország nemzeti irányba való fejlődésének, ellenkezőleg iránya és utjelzője annak, hogy a nemzeti depossedálás, a nemzeti internaczionális kiközösités és kisajátitás ez országban mily gyors, mily rapid mértékben halad előre. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.)

És ilyen körülmények között a kormány sajtójával és füzetekkel rendszeresen neveli bele Magyarország közönségébe azt a tudatot, hogy az önállóság tönkre tenné az országot. Fölolvas egy füzetet, melyet egy «kisgazda» millió és millió számban nyomtat az ő szegény társainak elnyomatásáról.

Bartha Miklós: Ugy látszik, van pénze a kisgazdának! (Derültség balfelől.)

Holló Lajos: A füzet abból indul ki, hogy a kormány meg nem érdemli az ő helyét, hogy tehát mondjon le, ha nem lesz elég ereje azokkal szembeszállani, a kik az 1867: XII. t.-cz. 68. §-ában az önálló vámterületet látják, ezeket tudniillik le kell tiporni, meg kell dönteni minden áron, mert ha a kormány szembe nem száll velük, majd jönnek a kisgazdáknak milliói és ők fogják a kormányt megbüntetni. (Élénk derültség a bal- és szélső baloldalon.) Ezután a mellett kardoskodik a füzet, hogy a kisgazdáknak csak egy piaczuk van, Ausztria. Most legalább tudjuk — mondja többek közt a füzet — hogy mit kell termelni (Felkiáltások balról: Sajtot!) s azzal, hogy Magyarország ipart teremt s akkor lesz, a ki elfogyaszsza a termelést, csak a kisgazdákat akarják bolonditani.

Főispánok, szolgabirák, jegyzők terjesztik az ilyen iratokat, melyek tisztára az ország elámitására valók.

Beszél azután a vámanketről, melyet szintén tisztára ámitó czélzattal hivtak össze. A függetlenségi párt lehetetlenné akarja tenni a kormányzást ennek a politikai rendszernek, ezért tagadja meg az indemnitinek még napirendre tüzését is. (Zajos helyeslés és éljenzés a bal- és szélső baloldalon.)

Elnök: Az ülést 5 perczre felfüggeszti.

(Szünet után.)

Blaskovich Ferencz azzal kezdte beszédét, hogy az ellenzéknek komoly okai vannak erre a vitára. Egyike ez okoknak az, hogy báró Bánffy erőszakossagai által annyira gyülöletesse tette magát, mint elődei közül egyik sem. Ennyi korrupczióval és erőszakkai választást még nem csináltak soha, s a pártoskodást az ellenzék üldözését senki sem folytatta oly mértékben, mint a Bánffy kormánya. (Igaz! Ugy van!) Valamint a miniszterelnök és a kormány, azonképpen a főispánok ez országban fölfelé meghunyászkodók, lefelé zsarnokok, a kik a kortest kimélik, ha sikkasztó is, (Ugy van!) mint a többi közt a perlaszi jegyző esete is bizonyitja. S ez a kormányzati szellem kér most szabad kezet, esetleg ama törvénytelenségekre is, a melyeket a kiegyezés kérdésében elkövetni akar. Ezt az ellenzék meg nem engedheti.

A kiegyezés dolgában a nemzeti párt hive a vámközösségnek, a mig igazságosan és a törvény szellemében lehet megkötni, mert másképp a törvényrendelte vámelkülönités álláspontjára helyezkedik. Ausztriában egyre azt hangoztatják, hogy Magyarország mennyire fejlődött és gyarapodott s a kormánypárti sajtó is táplálja ezt a felség fölfogást. Budapest fejlődött, de az ország napról-napra szegényedik: ő ezt a tapasztalatot egy gazdag vidék állapotainak alapos ismeretéből meritette. Hogyan lehessen itt kvótát emelni? Hogy engedje meg ezt az ellenzék? Avagy a legnagyobb államférfiui bölcsesség a hallgatás? Akkor tessék süketnémát ültetni a miniszterelnöki székbe. (Élénk derültség.) Olyan alkotások vannak a miniszterelnök háta mögött, hogy egyszerü szavára, vaktában szabad kezet adhatunk neki a kiegyezés elintézésére? Miért nincs bátorsága határozott véleményt nyilvánitania?

Ezzel a kormánynyal szemben teljesen indokolt a most folyó vita s azért nem járul hozzá az indemniti napirendre tüzéséhez. (Helyeslés a bal- és szélső baloldalon.)

Elnök: Minthogy az idő előrehaladt, a vita folytatását a holnapi ülésre halasztja.

Következik az interpellaczió.

Endrey Gyula: A mult év végén a kormány egy törvényjavaslatot terjesztett a ház szine elé a községi és egyéb helynevekről. Ez a törvényjavaslat a benne rejlő hazafias és nemzeti intencziók miatt általános örömet keltett az egész országban és a képviselőházban.

Azon reményét füzte a kormány a belügyminiszter által akkor beterjesztett törvényjavaslathoz, hogy a községnevek rendezetlen állapota helyébe az az eszményi állapot lép, hogy az országban valamennyi községnek csak egy, még pedig kizárólagos saját neve lesz és több község ugyanazon névvel nem fog birni.

A javaslatot az ellenzék egyhangu helyesléssel és örömmel fogadta, de a kormánypárt soraiban voltak bizonyos elemek, melyek nemcsak némi aggódással, de határozott bizalmatlansággal fogadták ezt a javaslatot: a szász képviselők. És daczára annak, hogy a kormány látta, hogy ezt a javaslatot az egész magyar közvélemény, az egész képviselőház ugyszólván egyhangulag helyesli és támogatja, látván a szász képviselőknek mozgolódását, épen a kormánypárt soraiból akadt egy felszólalás, Pulszky Ágosté, a mely arra volt szánva, hogy a szászok bizalmatlanságát mintegy lefegyverezze és őket az egyedül üdvözitő többségnek a soraiban megtartsa.

Ez a törekvés akkor hiunak bizonyult; a szász képviselők kiléptek a kormánypárt soraiból. Nem tagadták meg azonban akkor sem az őseink által nekik méltán adott circumspektus nevezetet, mert daczára annak, hogy kiléptek a kormánypártból, az ellenzék sorai közé nem álltak.

Ezzel csak arra a jelenségre akar rámutatni, hogy mikor szászajku képviselők a szabadelvü pártból való kilépése a dolgok rendjén nem változtatott. egy női monstre deputáczió igyekezett közbenjárását és befolyását a törvény megváltoztatására érvényesiteni, ez is sikertelen maradt, a községi és helynevekről szóló törvényjavaslat ugy a képviselőházban, mint a főrendiházban elfogadtatott, a felség által 1898. február 15-én szentesittetett és most mint az 1898: IV. t.-cz. van az ország törvénytárában beiktatva.

És mi történt, daczára annak, hogy több mint 8 hónapja, hogy ezen nagyon fontos, állami és nemzeti érdekeinket közelről érintő törvény szentesitve van, nem látunk semmiféle intézkedést arra nézve, hogy a törvény végre is volna hajtva, vagy hogy ennek a törvénynek végrehajtása a kormánynak komoly szándéka volna.

Napról-napra találkozunk a hazai idegennyelvü sajtóban, hivatalos kommünikékben azzal, hogy egyes hatóságok olyan nevekkel neveznek el egyes magyar községeket, a mely azoknak meg nem felel, a mi csak növeli azon zavarokat, a melyek ezen a téren fennállanak. Látjuk azt, hogy épen a szászföldön még most is folynak a magyar helynevek elkeresztelései; és számos hosszu lajtsroma van még az idegen neveknek, a mi pedig az idézett törvény rendelkezéseivel teljesen ellenkezik. Daczára annak, hogy sürgős volt a kormány előtt ezen törvényjavaslat, konstatálja, hogy a törvény szentesitése után nyolcz hónappal azon sérelmek és zavarok, a melyekre a miniszter ur indokolásában hivatkozott, még mindig fennállanak. Még ma is több mint kétezer község van olyan, a melynek saját külön neve nincsen, számos község szerepel ugyanolyan néven és több mint kétezer község van olyan, a melyeknek nem egy, hanem több nevük van. E türhetetlen és tarthatatlan állapot miatt a miniszterelnökhöz a következő interpellácziót intézi: (Olvassa.)

Interpelláczió a miniszterelnök urhoz!

Miután a község és egyéb helynevekről szóló törvény: az 1898. évi IV. t.-cz. még ez évi február hó 15-én királyi szentesitést nyert és daczára annak, hogy a szentesitéstől már több, mint 8 havi idő eltelt, a törvény végrehajtása még mindig késik, tekintettel arra, hogy ezen törvény végrehajtásával a minisztérium bizatott meg, tisztelettel kérdem a miniszterelnök urtól:

1. hogy mi okból késlekedik a kormány a hivatkozott törvény végrehajtásával?
2. hogy tett-e már és miféle előintézkedéseket annak végrehajtása érdekében?
3. hogy mikor és egyáltalán szándékozik-e azt állami és nemzeti érdekeinknek megfelelő teljes szigorral végrehajtani? (Élénk helyeslés a szélső baloldalon.)

Perczel Dezső belügyminiszter: Válaszol a kormány nevében az interpellációra. Az interpelláló képviselő nem értette meg a törvényt. Nem áll az, hogy a kormány a törvény végrehajtására nem tett eddig lépéseket. A törvényben előirt követelményeknek a kormány eleget tett. Megtette az előintézkedéseket s nem áll az a vád, mintha a kormány vonakodnék annak végrehajtásától.

A törvény előirja egy országos törzskönyv-bizottság alakitását. Ez a bizottság meg is alakult, s már ügyviteli szabályzata is meg van. Legközelebb meg is kezdi munkálkodását. Ezekből látnivaló, hogy a kormánynak komoly törekvése a törvény végrehajtása. Kéri válasza tudomásul vételét. (Helyeslés a jobboldalon.)

Endrey Gyula: Nincs abban a helyzetben, hogy a belügyminiszter válaszát tudomásul vegye, mert a midőn az őt azzal a szemrehányással illeti, hogy megfeledkezett erről a törvényről, kénytelen vele szemben azt hangoztatni, hogy ő feledkezett meg a saját maga által benyujtott törvényjavaslat indokolásáról, mert azokat a számokat, a melyeket a több névvel biró vagy a kizárólagosan névvel nem biró községekre nézve felhozott egyenesen a belügyminiszter ur törvényjavaslatának indokolásából idézte.

A miniszter nem akarja megérteni, mert a magyar kormány már intézkedhetett volna a felől, hogy 1898. szeptember 1-ére, a tanév elejére, kiküszöbölje az idegen nyelvü iskolákban használt tankönyvekből azokat a nemzetet sértő hely-elnevezéseket, a melyek azokban még most is, az 1898: IV. t.-czikknek az uralma alatt bennfoglaltatnak, benn azért, mert a t. belügyminiszter ur kötelességmulasztást követett el. (Mozgás és derültség jobbfelől.) Nem teljesitette a kötelességét a törvénynek a végrehajtása tárgyában. Hogy eddig ebben ugyszólván semmi sem történt, annak az az oka, hogy a kormány még mindig kaczérkodik a szászokkal, a kiknek a támogatására esetleg rászorul. A szásztföldön határozottan az a nézet van elterjedve, sőt más nemzetiségek között is, hogy ezt a törvényt meghozta a magyar országgyülés azért, hogy a magyar törvénytárban ott penészedjék, de az soha gyakorlati alkalmazást találni nem fog, és — elég sajnos — mikor e hireket terjesztik, utalás történik arra, hogy nem alkalmaztatik e törvény azért, mert e törvény felsőbb helyen nem találkozik helyesléssel. (Derültség jobbfelől.)

Mert azt látja, hogy a kormány ilyen lanyhaságot tanusit a törvény életbeléptetésében, a választ nem veszi tudomásul. (Élénk helyeslés a szélső baloldalon.)

Perczel Dezső belügyminiszter rövid viszonválasza után a többség a miniszter válaszát tudomásul veszi.

Elnök az ülést bezárja.

Az ülés végződik délután 1 óra 50 perczkor.

Mentelmi ügyek. A *képviselőház mentelmi bizottsága Chorin* Ferencz elnöklése mellett, ma ülést tartott, a melyben *Schmidt* Gyula előadó referálása mellett a házhoz ujabban érkezett mentelmi megkereséseket vette tárgyalás alá. *A mentelmi jog felfüggesztésének javaslatba hozását határozta el* a bizottság *Molnár* Károly és *Bartha* Miklós képviselőkre nézve (párviadal vétsége), továbbá *Okolicsányi* Lászlóra és *Móesy* Antalra nézve (rágalmazás vétsége) és végül *Olay* Lajosra nézve (az ismeretes Lepsényi esetben vétség elkövetésére való felbujtás). *Sima* Ferencz egyik mentelmi ügyében (nyilvános rágalmazás) az iratok előzetes kiegészitését találta a bizottság szükségesnek, *Sima* másik mentelmi ügyében pedig (becsületsértés), a mentelmi jog felfüggesztésének megtagadását hozza javaslatba. Végül ugyancsak *Simá*nak a mentelmi joga állitólagos megsértése miatt tett bejelentése folytán annak kimondását javasolja a bizottság, hogy a kérdéses esetben Sima képviselői mentelmi jogán nem esett sérelem. A bizottság megállapodásainak a házban való képviselésével *Schmidt* Gyulát bizták meg s ezzel az ülés véget ért.

A kiegyezés a pénzügyi bizottságban. *Széll* Kálmán, a pénzügyi bizottság elnöke e hó 25-ére ülésre hivta össze a pénzügyi bizottságot, a mikor is a kiegyezéssel egyidejüleg benyujtott, de még le nem tárgyalt kilencz rendbeli törvényjavaslat kerül napirendre.

A hazai román egyetemi ifjak árulásáról közölt mai értesülésünk élénk feltünést keltett a politikai körökben. Az egyetemi hatóság és a kormány is intézkedéseket tett már arra nézve, hogy a hazaáruló román ifjuság főkolomposai kézrekerüljenek. A kormány különben már régebb idő óta figyeli ezt az agitácziót, és mint a *M. É.* cz. helyi kőnyomatos értesül — a miniszterelnök felkérte *Wlassics* Gyula közoktatásügyi minisztert, hogy ezen áramlat ellen a kellő intézkedéseket tegye meg: egyuttal felhivta a figyelmét különösen arra, hogy a kolozsvári román egyetemi ifjuság körének megalakulása alkalmával *a tót nemzetiségüek* képviseletében valami *Podoba* Vazul nevü egyetemi hallgató, kit elnöknek is megválasztottak, oly erős kifejezésekkel szaturált nemzetellenes beszédet tartott, hogy a kolozsvári egyetemi tanári kar is szükségét látta ezen agitáczionális mozgalom megszüntetésére intézkedéseket tenni.

A *magyar egyetemi hallgatók* körében különben mozgalom indult meg, hogy azon egyetemi hallgatókkal szemben, kik nemzetellenes üzelmekkel foglalkoznak s agitálnak, valami formában állást foglaljanak.

Czáfolat. Egyik fővárosi hirlap ma azt a hirt közli, hogy gróf *Teleki* Sándor lesz a király személye körüli államtitkár. Illetékes helyről föl vagyunk hatalmazva annak a kijelentésére, hogy ez a hir nem alapszik valóságon, hanem puszta *kombináczió.*

VIDÉK.

* **A dunamelléki ref. egyházkerület közgyülése** *Szilágyi* Dezső és *Szász* Károly elnöklése mellett folytatta a tanácskozásokat. Ezuttal főleg a segélyezések iránt való kérvényeket intézték el. A lelkészek közül ötvenketten kértek segélyt; a kérvényeket — *Szilágyi* Dezső javaslatára — fölül fogják vizsgálni. A tőkesegélykérvények során 29.000 frt tőkét szavaztak meg, a melyért másfél százalékot fizetnek. Ezenkivül egyes egyházak és lelkészek is kaptak támogatást a központi pénztárból, Baldácsi-alapból s más jövedelmekből. Végül az egyházkerületi ügyész tett jelentést az alapitványi ügyekről. A tárgyalásokat holnap folytatják.

* **Gróf Csáky László installácziója.** Nagyszőllősről táviratozzák nekünk, hogy gróf *Csáky* László főispán installácziója ma ment végbe nagy lelkesedés közben. A főispánt *Becsky* alispán üdvözölte a megye nevében. Jelenvoltak Pest, Szepes, Mármaros és Szabolcs vármegye főispánjai és a megye notabilitásai. Tiszteletére 250 teritékü diszebéd volt.

* **Följelentett körjegyző.** Az «Arad és Vidéke» a következő érdekes dolgot irja: Az aradi alispáni hivatalhoz vaskos levél érkezett a napokban. *Hódos* község képviselőtestületének tagjai jelentették be abban *tisztjükről való lemondásukat*, egyben *Dénes* István *kujedi körjegyzőnek*, mint ők mondják, évek hosszu sora óta folytatott üzelmeiről is lerántják a leplet. Dénes ellen pár esztendővel ezelőtt is tettek egy alkalommal feljelentést, hogy lelkiismeretlenül és hanyagul végzi teendőit, visszaél a törvényadta hatalmával s hogy az aradi bankok pénzküldeményeit nem juttatja az illetők kezeihez. Dénes akkor tisztázta magát, de csak folytatta tovább a régieket. Napról-napra özönlött a sok megkárositott ember — panaszolja a feljelentés — Kállai Kovács Gyula főbiróhoz, de bizony nem kaptak bajukra orvoslást, Kovács ugyanis a lehető legjobb barátja a körjegyzőnek. Mult év elején Hodos község 270 hold földet vett, melyre 12.000 frt kölcsönt kért a budapesti Földhitelintézettől. Pár hónappal később 900 frtot adtak át a körjegyzőnek, hogy küldje fel Budapestre a kölcsön törlesztésére. Az esedékességkor a község felszólitást kapott a banktól, mire hosszas levélváltás következett s tisztán állt a hodosiak előtt, hogy a körjegyző nem juttatta a 900 frtot rendeltetési helyére. A képviselőtestület erre határozottan állást foglalt a körjegyző ellen s miután *Kovács* főbiró ezuttal sem hallgatta meg panaszukat, *a képviselőtestület bejelentette lemondását.* Maguk mentek el a községházára, hol a főbiró durván rájuk támadt *s botot igért nekik*, ha nem hagyják abba a körjegyzővel való kötekedést. *Lemondásukat nem vette tudomásul.* Erre irták meg azután az alispáni hivatalhoz intézett lemondó levelüket, a melyben sürgősen kérik a legszigorubb vizsgálat megindítását. A vádak sorában ott van többek között az is, hogy a jegyző a község háztartására vonatkozó költségvetéseket és a kiadásokról vezetett számadásokat *folytonos felszólitások daczára sem közölte soha a képviselőtestülettel.* Ebben a kinos ügyben maga *Dálnoki-Nagy* Lajos helyettes alispán vezeti a vizsgálatot.

* **Pozsony városa az uj fogyasztási adótörvényjavaslat ellen.** Pozsonyban a városi képviselőtestületnek a fogyasztási adó kártalanitása ügyében kiküldött bizottsága — mint nekünk irják — tegnapi ülésében elhatározta, hogy az uj törvényjavaslat ellen, mely Pozsony, mint zárt város jogait és jövedelmi forrását érzékenyen érinti, a pénzügyminiszternél előterjesztést ad be. Ennek a legfontosabb pontja az, hogy a javaslatban foglalt pótlékok beszedését minden városra nézve kötelezőnek kivánja kimondatni. A nyomtatásban is megjelenő előterjesztést az országgyülési képviselők közt szétosztják s egy küldöttség által a miniszternek is átnyujtják.

Az evangélikusok konventje.

Az ágostai evangélikus egyház ma délelőtt kezdte meg több napra terjedő egyetemes közgyülését. Ketten elnököltek a közgyülésen és pedig báró *Prónay* Dezső egyetemes felügyelő és *Baltik* Frigyes püspök.

Délelőtt 10 órakor istentisztelet volt a Deák-téri templomban, a honnan a gyülekezet az evang. iskola dísztermébe vonult. A jelen voltak soraiban láttuk: *Fabiny* Teofilt, báró *Radvánszky* Jánost, *Zsilinszky* Mihályt, *Haviár* Dánielt, báró *Podmaniczky* Gézát, *Laszkáry* Gyulát, *Szentiványi* Árpád, *Szőts* Pál és *Lehotzky* Antal orsz. képviselőket, *Sárkány* Sámuel és *Gyurátz* Ferencz püspököket stb.

A közgyülést báró *Prónay* Dezső nyitotta meg.

Vannak események — ugymond — a melyeknek hatása alatt áll minden ember, a melyek az emberi lélekre oly megrenditők, hogy a mikor egy gyülekezetbe összejönnek, mindegyiknek szivét egy érzelem hatja át. Ily érzés fogja el a gyülekezetet, arra gondolván, hogy elvesztettük forrón szeretett királynénkat, a ki ragaszkodott hozzánk a szive szerint, s a ki királyné volt, a mi szivünk szerint. A gyász napjaiban az evangélikus egyház megtette már a maga kötelességét, de ő most sem teheti, hogy az egyetemes közgyülést mással nyissa meg, mint elvesztett fejedelemasszonyunkra való visszaemlékezéssel.

Megnyitó beszéde elején azt fejtegeti, hogy minden haladás egyuttal pusztulással jár. Nemzetek alakulnak, de ugyanakkor más népek eltünnek. Uj társadalmi osztályok támadnak — más osztályok vesztén. E haladó és pusztuló irányban csak egy nyugvópont van: az evangeliom. Azt óhajtja, hogy mindenki találjon reményt és vigasztalást az evangeliomban.

Az eszmékben gazdag beszédet *Gyurátz* püspök inditványára egész terjedelmében jegyzőkönyvbe veszik.

Báró *Prónay* Dezső ezután bemutatta évi jelentését, a mely a királyné halálán érzett részvét kifejezéséről, az év folyamán történt lemondásokról, megejtett választásokról s egyéb fontosabb mozzanatokról emlekezik meg. A közgyülés köszönettel vette tudomásul a jelentést.

Dr. *Zsigmondy* Jenő jegyző ezután jelentést tesz *Fabiny* Teofil bányakerületi felügyelő lemondásáról és *Zsilinszky* Mihály megválasztatásáról. A közgyülés az előbbinek sok évi buzgóságáért köszönetet szavazott, az utóbbit pedig örömmel üdvözölte.

Horvát- és Szlavonországok területén levő evang. egyházközségek hovatartozósága dolgában eddigelé még nem érkezett válasz a kormánytól, de e közben egy horvát országos vallásügyi törvény kimondotta, hogy a szerémségi egyházközségek Magyarországhoz tartoznak.

Többek felszólalása után a közgyülés örömest vette tudomásul a rég vajudó kérdés e szerencsés megoldását.

Helyeselte a közgyülés azt is, hogy *Zelenka* Pál püspök a német császár meghivására Jeruzsálembe utazott, hogy az ottani evang. templom felavatásán képviselje a magyar evang. egyházat.

A theologiai akadémia nagybizottságának müködéséről *Poszvék* Sándor számolt be. Ennek kapcsán jelenti, hogy *Nikodém* János aradi lelkész 4000 koronás alapitványt tett az akadémiánál. Bemutatja végül az akadémia költségvetését.

Jánoska János azt a kérdést intézi az elnökséghez, vajjon a mult évi közgyülés egyik határozatához képest történt-e intézkedés az iránt, hogy a theologusok a német és tót nyelvben alaposabb kiképzést nyerjenek,

Az egyetemes felügyelő azt feleli, hogy a theol. akadémia költségvetésében e nyelvek tanitására megfelelő összeg van felvéve s hogy a két nyelvnek külön tanszéke van.

Jánoska e kijelentéssel nincs megelégedve, mert azok, a kik az akadémián e nyelveket tanitják, maguk sem értenek hozzá.

Báró *Prónay* felügyelő e gyanusitást a theol. akadémia reputácziója érdekében visszautasitja.

A közgyülés különben tudomásul vette a felügyelő válaszát.

Szentiványi Árpád jelenti, hogy a turóczi főesperes és esperes állásától tudvalevőleg elmozdittattak, Dura Máté másodfelügyelő pedig feddésre itéltetetett. Az egyetemes közgyülés most az egyházkerület határozata alapján *Horváth* főesperest és *Klimó* esperest állásába visszahelyezte.

Góbi Imre a tanügyi bizottság müködéséről tett jelentést, mire a közgyülés folytatását holnapra halasztották.

UJDONSÁGOK.

— okt. 19.

— *Személyi hirek.* *Mária Terézia* főherczegnő, a *Károly István* főherczeg neje és gyermekei Saybuschból szombaton Bécsbe érkeznek és onnan több napra Polába utaznak. — *A dán király, Ernő Ágost, cumberlandi* herczeg, valamint *Tyra, Alexandra* és *Olga* cumberlandi herczegnők e hó 25-én Kopenhágából Gmundenbe érkeznek, a hol a cumberlandi herczeg vendégei lesznek. A dán király több ideig marad Gmundenben. — *György* görög király Kopenhágából hazatérve Görögországba, Bécs felé veszi utját és rövid ideig ott marad az osztrák fővárosban. — *Vilmos* schaumburg-lippei herczeg tegnap Nachodból Bécsbe érkezett.

III. Béla király temetése.

Ma kezdődtek meg a budavári Mátyás-templomban azok a gyászünnepélyek, melyeket *III. Béla* király és hitvese: *Antiochiai Anna* királyné temetése alkalmából rendeznek. A koronázó templom tornyára és oromzatára egész sor fekete lobogót tüztek ki. A főbejáratot, a főhajót és szentélyt pedig gyászpompával ékesitették.

A templom belseje komor gyászában impozáns képet nyujt. A falakról és oszlopokról fekete drapéria csüng alá, a padokat fekete lepel boritja és a főhajó közepén diszes ravatal áll. A sötét szint némileg enyhitik az oszlopokra és falakra tüzött czimerek: *III. Béla* Árpádházi czimere a fehér oroszlánokkal, *Antiochiai Anna* királynénak Ghatillon herczegi házi vörös-fehér-kék szinü czimere és Magyarország régi czimere az apostoli kettős kereszttel.

A ravatal másfél méter magas lépcsőzetes emelvény, melyre ma helyezték el a királyi koporsókat. A nagyobbik a királyé és a kisebb a királynéé. Mindkettő vörös rézből való s dombormüves kereszttel és pántokkal van ellátva. A felirás az egyiken «III. Béla» és a másikon egyszerüen «Anna». A királyné koporsója előtt biborvánkoson fekszik annak az arany koronának és gyürünek a mása, melyet a királyné tetemeinél találtak és a melyet most koporsójába zártak. *III. Béla* király koporsója előtt szintén az első sirhelyen talált ereklyék vannak: az ezüst korona, jogar, kard, gyürü, nyakláncz, karperecz és sarkantyuk. Ez emléktárgyak, melyek az iparmüvészeti muzeumban készültek és hiteles másolatai az eredeti ékszereknek, a temetés után a nemzeti muzeumba kerülnek örök megőrzés végett. A ravatal fölé ezüst diszitésü baldachin borul, körülötte délszaki növények pompáznak és az egészre négy kandeláber és négy sor viaszgyertya lángja vet fényt. A mennyezeten, ugymint a ravatal oldalán az emlitett három czimer látható müvészi himzésben.

A ravatal körül teljes diszben koronaőrök, rendőrök állanak diszőrséget. A ravatal előtt levő térdeplőn czisztercita atyák imádkoznak fehér karingben.

A templomot ma délelőtt tiz órakor nyitották meg a nagyközönség előtt, a mely nyomban seregestül özönlött a ravatalhoz. A rend fentartására *Szirmay* Andor várbeli kapitány és *Rosner* Ferencz felügyelő vezetésével két szakasz rendőr vonult ki. A rendőrség intézkedéséből a közönség a főkapun megy be, megkerüli a ravatalt és a balkijárón távozik. A mai megnyitásnál megjelentek az országos bizottság elnöke: *Forster* Gyula min. tanácsos, *Schuber* tanár a Mátyás-templom épitője, dr. *Toldy* László székes fővárosi főlevéltáros, dr. *Sélley* Sándor miniszteri tanácsos és dr. *Nemes* Antal budavári plébános.

A czisztercita-rend tagjai *Vajda* Ödön főapáttal az élükön már reggel kilencz órakor a templom sekrestyéjében gyültek össze és fehér karingbe öltözködtek. Pont tiz órakor párosával vonultak a ravatalhoz és ott Vajda főapát letette a cziszterciták remekmüvü ezüst koszoruját. A koszoru babérleveleire a rendtagok neve van vésve, közepén pedig a III. Béla királynak szóló ajánlás olvasható. A koszoru letétele után a rendtagok elvonultak. A térdeplőn azonban két cziszterczita maradt és ájtatosan imádkozott. A rendtagok mind együtt maradtak és félóránkint felváltják egymást az imazsámolyon.

A templomba a megnyitástól fogva nagy tömegekben özönlött a közönség és kegyelettal nézte a királyi ereklyéket, a melyek holnap, csütörtökön délelőtt 10 órától délután 4 óráig szintén közszemlére vannak állitva. A kóruson ma tartották meg a gyászünnep alkalmával előadandó Mozart-rekviem főpróbáját. A gyászistentiszteleten a magánszólamokat *Kaczér* Margit, *Hilgermann* Laura, *Arányi* Dezső és *Szendői* Lajos éneklik. Az orgonát *Szikla* Adolf, az operaház karnagya fogja játszani. A rekviem után a teljes kar Mosonyi «Liberá»-ját adja elő.

A gyászistentiszteletnél a herczegprimás segédlete husz tagból fog állani, a királyi hamvak átszállitásánál pedig a cziszterczita-rend ötven tagja vesz részt.

A cziszterczita-rend egyik tagja: *Mészáros* Armand hosszabb költeményt irt III. Béla király dicsőitésére, melyet *Cziprus ág III. Béla király ravatalára* czimmel a rend pompás kiállitásban közrebocsátott. A lendületes költemény dicsőiti Béla királyt, tolmácsolja a cziszterciták háláját magyarországi megalapitójuk iránt és végül ódai emelkedettséggel üdvözli a királyt, hogy elődjének emlékét a gyászszertartással tiszteli. A szép költeményből mutatóul közöljük a következő két versszakot:

S te nemzetem, midőn megtiszteled
Jó Béla ős királyunk hamvait,
Hidd el, dicsőbbé lesz e tisztelet
S fönsége által áldva boldogit.
Oh, mert csak ugy boldog, dicső a nép,
Ha drága, megszentelt ereklyekép
Szive szentélyén hordja ősinek
Emlékeit s hüséggel őrzi meg.

. . . Im áll a ravatal . . . rajt' hamvveder,
Keblében a király-ereklyecsont.
Körötte a magyar nép szive ver
És bánatos szeme bus könyet ont . . .
S fölzeng a gyászos ének: „Requiem!“
Nyugalma hogy csendes, boldog legyen! . . .
Az ájtatos fohászt, a hő imát:
Az ajkakról szeráfok veszik át.

*

III. Béla király hamvainak ünnepélyes temetésére eddigelé a következő törvényhatóságok és városok jelentették be képviselőiket: *Törvényhatóságok*:

Abauj-Tornamegye: Fábián János alispán vezetése alatt Harsányi József orsz. képviselő, Kozora Endre kanonok és Náményi Gyula árvaszéki elnök. — *Alsó-Fehérmegye*: Szőts Pál, Török Bertalan és Werner Gyula orsz. képviselők. — *Aradmegye*: Két tagot küld.

Bács-Bodrogmegye: Latinovics Géza, Molnár Károly és Piukovich József képviselők és Eigel József apátplébános. — *Baranyamegye*: Trixler Károly alispán, Országh Lajos és Stajevits János bizottsági tagok. — *Barsmegye*: Két képviselőt küld. — *Békésmegye*: Lukács György főispán vezetése alatt négy tag. — *Beregmegye*: Dr. Hagara Viktor főispán, Barta Ödön, Lónyay Géza, Lónyay Sándor és Nedeczey János orsz. képviselők. — *Borsodmegye*: Öt tagot küld.

Csongrádmegye: Öttagu küldöttséget küld.

Esztergommegye: Andrássy István alispán, Szabó Mihály főjegyző, Marina Lajos polgármester, Reviczky Győző és Perényi Kálmán szolgabirák.

Fejérmegye: Báró Fiáth Pál főispán vezetése alatt öt tag. — *Fogarasmegye*: Mikszáth Kálmán és Serbán Miklós orsz. képviselők.

Gömörmegye: Hámos László főispán vezetése alatt három tag. — *Győrvármegye*: Goda Béla alispán, dr. Ziskay Antal és Lippay Géza törvényhatósági tagok.

Hajdumegye: Veszprémy Zoltán főjegyző. — *Háromszékmegye*: Benke Gyula, Neumann Ármin, Sándor József és Weisz Berthold orsz. képviselők. — *Hevesmegye*: Öt tagot küld. — *Hunyadmegye*: Két tagot küld.

Jász-Nagykun-Szolnokmegye: Három tagot küld. *Kiskükküllőmegye*: Apáthy Péter, Kabós Ferencz és Dániel Márton orsz. képviselők. — *Kolozsmegye*: Gróf Esterházy Kálmán és Dózsa Endre orsz. képviselők. — *Komárommegye*: Sárközy Aurél főispán, Ghyczy Dénes alispén, Erdélyi Gáspár főjegyző és Szombathelyi Győző bizottsági tag. — *Krassó-Szörénymegye*: Pogány Károly főispán, Szende Béla és Vulya Péter orsz. képviselők.

Liptómegye: Két tagot küld;

Máramarosmegye báró Roszner főispán, Jónás Ödön és Nyegre László és Lator Sándor alispán. — *Mosonmegye*: Gróf Pálffy-Daun Vilmos főispán vezetése alatt öt tag.

Nagy-Küküllőmegye: Somogyi István vezetése három tag. — *Nógrádmegye*: Degenfeld Lajos, gróf Berchold Arthur, Beniczky Árpád, gróf Forgách Antal, gróf Pejacsevich Arthur és Sréter Alfréd országgyülési képviselők.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye: Beniczky Ferencz főispán, Sárkány Sámuel ev. püspök, Földváry Mihály és Földváry Miklós országgyülési képviselők és Csávolszky József kanonok. — *Pozsony vármegye*; Klempa alispán és Pethőcz Jenő főjegyző.

Sárosmegye: Bornemissza Ádám, Kőszeghy Sándor és Schmidt Gyula országgyülési képviselők. — *Sopronmegye*: Simon Ödön főispán, dr. Baán Ede alispán és Jekelfalussy Sándor kamarás. — *Szabolcsmegye*: Feilitzsch Berthold főispán, Mikecz János alispán, Farkas Balázs, Gencsy Albert, Kállay Lipót és Mezőssy Béla országgyülési képviselők. — *Szilágymegye*: Három tagot küld.

Temesmegye: három tagot küld. — *Tolnamegye*: Dőry Pál alispán vezetése alatt négy tagot küld. — *Torda-Aranyosmegye*: Gróf Bethlen Balázs és dr. Papp Samu országgyülési képviselők. — *Torontálmegye*: Rónay Jenő főispán, dr. Delimanics Lajos alispán és Poroszkay Béla főügyész. — *Trencsénmegye*: Négy tagot küld.

Udvarhelymegye: Dániel Gábor, Gyárfás Endre, Heltai Ferencz és László Mihály országgyülési képviselők. — *Ugocsamegye*: Két tagot küld. — *Ungmegye*: Három tagot küld.

Vasmegye: Dr. Károlyi Antal alispán, Szegedy Béla kamarás, István Vilmos és Ratkovics Endre kanonok és Horvat István prépostplébános. — *Veszprémmegye*: Fenyvessy Ferencz főispán, Kolossváry József alispán, Szabó Imre és Óváry Ferencz orsz. képviselők, Ihász Lajos, Néger Ágoston és Reé Jenő bizottsági tagok.

Zalamegye: Csertán Károly alispán, dr. Mangin Károly tiszti főorvos és Peller Pál apát. — *Zemplénmegye*: Dókus Gyula főjegyző, Horváth József árvaszéki elnök és Metzner Béla bizottsági tag. — *Zólyommegye*: Báró Radvánszky vezetése alatt öt tag.

Városok: *Arad*: Három tagot küld.

Baja: Hegedüs Aladár polgármester. — *Beszterczc-Naszód*: Három tagot küld.

Debreczen: Komlós Arthur főjegyző és Boczkó Samuel rendőrkapitány.

Fiume: Dr. Valentics podeszta, Milcsenich Péter tanácselnök.

Győr: két tagot küld.

Hódmezővásárhely: Báró Thoroczkay Viktor főispán, Juhász Mihály polgármester és Endrey Gyula orsz. képviselő.

Kassa: Münster Tivadar polgármester. — *Kecskemét*: Szegedy György és Mészáros József tanácsosok. — *Kolozsvár*: Hegedüs Sándor orsz. képviselő és Nagy Mór helyettes polgármester.

Marosvásárhely: Csiky Miklós bizottsági tag.

Nagyvárad: Dr. Bulyovszky József polgármester és Rácz Mihály főjegyző.

Pancsova: Matanovich Adolf polgármester, Bachmann Antal és Graf János bizottsági tagok. — *Pécs*: két tagot küld. — *Pozsony*: Tallér Pál polgármester.

Selmeczbánya: Szitnyai József polgármester és egy bizottsági tag. — *Sopron*: Gebhardt József polgármester, Kund Frigyes főügyész és dr. Szilvássy Márton bizottsági tag. — *Szabadka*: Mamusich Lázár polgármester, Tertich Mihály árvaszéki elnök és Szalay Mátyás rendőrkapitány. — *Szeged*: Két tagot küld. — *Székesfejérvár*: Báró Fiáth Pál főispán, Kalocsay Alán országgyülési képviselő és Havranek József polgármester.

Temesvár: Telbisz Károly polgármester, Baader Henrik bizottsági tag.

Ujvidék: Dr. Szlezák Lajos és Szlávy János bizottsági tagok.

Versecz: Seemayer János polgármester.

Zombor: Kozma László és Széchenyi László orsz. képviselők.

—

— ***A király Budapesten.*** A *király* holnap, csütörtökön, reggel 6 órakor Gödöllőről Budapestre érkezik. Délelőtt általános kihallgatás lesz, a melyre rendkivül sokan jelentkeztek. A kihallgatás tiz órakor kezdődik. Délután a király elutazik Bécsbe s a jövő hétfőn tér ismét vissza Budapestre. A holnapi fogadtatásra tegnap este érkezett a testőrség Bécsből Budapestre. Ideérkezett a nemes testőrségnek és az arcier testőrségnek három-három tagja, a testőrlovas és a testőr gyalog századból hat ember jött, s ezek itt is maradnak, mig a király végleg el nem költözik Gödöllőről Bécsbe, a mi e hónap végén fog bekövetkezni. Tegnap este érkezett Budapestre *Loebenstein* udvari tanácsos is, több udvari tisztviselővel, a kik szintén hosszabb ideig maradnak itt, s holnap nem kisérik vissza a királyt Bécsbe.

— **A hadsereg köréből.** A hadsereg rendeleti közlönyének jelentése szerint a király elrendelte: *Lipót Szalvator* főherczeg vezérőrnagynak, a 13. tüzérdandár parancsnokának áthelyezését ugyanily minőségben a 72. gyalogdandárhoz; megengedte: *Ferdinánd* főherczegnek, az I. tiroli császárvadász-ezred alezredesének, hogy a szerb királyi fehér sasrend nagykeresztjét elfogadja és viselje; és elrendelte: *Péter Ferdinánd* főherczegnek, a Jenő főherczeg nevét viselő 41. gyalogezred főhadnagyának áthelyezését a Joelson báró nevét viselő 93. gyalogezredhez.

— **Czimadományozás.** A király, a kereskedelemügyi miniszter előterjesztésére *Gerber* Venczel számvizsgálónak, nyugalomba helyezése alkalmából, sok évi hü és buzgó szolgálata elismeréseül, a számtanácsosi czimet adományozta.

— ***A Hadik-család tragédiája.*** Egy Kassáról érkezett tudósitás arról értesit bennünket, hogy ama hiresztelések, mintha a szerencsétlenül járt Hadik gyermekek rézedényben készült fagylalttól lettek volna rosszul s attól haltak meg, nem felel meg a valóságnak. A mélyen sujtott szülőket az ilyen hiresztelések, melyek gondatlanságot téteteleznek föl róluk, érzékenyen érintik. A grófi család mindenkor lelkiismeretesen viselte gondját a gyermekeknek. Tény, hogy a három gyermek egyszerre és egyenlő szimptomák között betegedett meg, kettő 36, illetve 38 óra alatt meghalt, egy pedig jobban lett. Fagylaltat azonban soha sem ettek. Az orvosok a megbetegedési és halálozási tünetek után itélve, ugy vélekedtek, hogy minden ismert betegség föllépése ki volt zárva. S noha a megejtett *bonczolás semmi mérget nem talált a holttestekben*, mindazonáltal nincs kizárva, hogy a szerencsétlen gyermekek *alkalikus* méregnek estek áldozatul s annak megállapitására a bonczolás nem elégséges. A sajátságos és tragikus esetben folytatják a vizsgálatot.

— **Wlassics Gyula disztagsága.** Az egyetemi kör ma este rendkivüli közgyülést tartott, a mely egyhangulag elfogadta a kör nagybizottságának ama javaslatát, hogy *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi minisztert a kör disztagjává válaszszák. A közgyülés ezenkivül megbizta a nagybizottságot, hogy a november 1-iki ünnepségekre a szónokokat kijelölje és koszorukról gondoskodjék.

— **Pestis haláleset Bécsben.** A «Wiener Abendpost» szerint a bécsi közkórház pathológiai intézetének Baresch Ferencz nevü szolgája, a ki a pestis bakteriológiai tanulmányozására szolgáló laboratóriumban a takaritást és állatok etetését végezte, október 15-én tüdőgyuladás tünetei között megbetegedett és 18-án meghalt. A köpet bakteriológiai vizsgálata kideritette, hogy a *pestisbaczillusokhoz hasonló mikroorganizmusok voltak a köpetben* és ez okozta a pestises fertőzést. A kellő egészségügyi intézkedéseket azonnal megtették, hogy a további fertőzésnek utját állják. Az eset nyomozását folytatják. A «Wiener Abendpost» abból az elvből indulva ki, hogy közegészségügyi veszedelem esetén csak kiméletlen nyiltságnak és a közegészségügyi rendszabályokba vetett bizalomnak van helye, igéri, hogy a nyilvánosságot erről az ügyről állandóan tájékoztatni fogja.

A feltünést keltő esetről bécsi tudósitónk még a következőket jelenti:

A mult évben dr. *Albrecht* és dr. *Gom* Bombayba utaztak a pestis-betegségnek tanulmányozása végett. Dr. Albrecht és dr. Gom a tapasztaltak folytán Bécsben külön laboratoriumot rendeztek be visszaérkezésük után. A laboratoriumban volt alkalmazva egy Baresch nevü szolga, a ki három nappal ezelőtt megbetegedett. A pestis-baczillusokkal dolgozó orvosok gyanusnak tartották a szolga betegségét és Nothnagel tanár klinikájába szállitották, a hol egy izolált helyiségben dr. Müller vette Barischt kezelés alá. Itt három napi betegség után meghalt. Holttestét felbonczolták és ekkor konstatálták, hogy a szolga tényleg pestisben halt meg.

Baresch klinikai szolga a pestisnek egy igen ritka alakjában halt meg, mely nem lép külsőleg semmiféle jelenségbe, mint a fekélypestis, hanem olyan lefolyásu mint a tüdőgyulladás, mert a tüdőhöz tartozó mirigyek betegednek meg. Mikor *Baresch* rosszul lett, egy a közkórházban müködő orvoshoz ment, a ki csakugyan tüdőgyulladást állapitott meg. De mikor a bakteriológusok, a kikhez Baresch be volt osztva, a szolga megbetegedéséről értasültek, megvizsgálták a köpetét és *megtalálták benne a pestist előidéző baczillusokat.* Csak akkor vitték a beteget egy elkülönitett szobába, a hol aztán meg is halt. Hogy mily módon inficziálta magát Baresch, ezt ebben az esetben se lehet konstatálni, mert még egyáltalán nem tudják, hogy a pestis-baczillus mily módon jut az emberi testbe.

Bécsben csakhamar hire járt a pestis-esetnek s kinos szenzácziót, nagy ijedelmet keltett. Mondhatni, hogy minden hivatalos nyilatkozat, a mely arra vonatkozik, hogy az intézkedések a további fertőzés ellen megtétettek, meglehetősen kárba veszett, mert a lakosság tudja, hogy a pestis ellen még nem tudnak védekezni s igy érthető is az az izgalom, mely a népet elfogta arra a hirre, hogy az osztrák fővárosban pestisben halt meg egy ember.

— ***Román lázitás Erdélyben.*** Nem mindennapi esemény van készülőben Alsó-Fehérmegyében. Megbizható helyről nyert értesüléseink szerint, körülbelül egy hét óta *titkos megbizottak járják be észrevétlenül az Alsó-Fehér megyei községeket*, s a népet arra izgatják, hogy adott jelre *Gyulafehérvárra* vonuljon s az ottan vizsgálati fogságban levő Titus Livius *Albini román agitatort a börtönből kiszabaditsa.* Albini sikkasztás büntette miatt került a gyulafehérvári kir. törvényszék fogházába. Ezelőtt egy esztendővel a közhatóságok arról szereztek tudomást, hogy az *Avrám Jáncu* szobrára közadakozás utján gyüjtött néhány ezer forintra rugó összegnek teljesen nyoma veszett. A megejtett vizsgálat folyamán igen terhelő bizonyitékok merültek fel különösen Albini ellen, kit a törvényszék nemsokára szabályszerü módon felelősségre is vont. Albininek Romániában levő bátyja rábirt egynehány romániai dusgazdag embert, hogy a kérdésben forgó összeget olyformán deponálják a bukaresti román nemzeti banknál, mintha azt annak előtte Titus Albini a gyüjtés folyamán megőrzés végett helyezte volna el. A törvényszék a vizsgálat folyamán felmerült terhelő bizonyitékokra támaszkodva, a vizsgálati fogság fenntartása mellett foganatba vette a további vizsgálatot, hogy kideritse, vajjon tényleg történt-e sikkasztás és ki követte el?

A román politika vezérei a vizsgálat befejezését türelmetlenül várták s a román sajtóban a törvényszék eljárását olyan alakban igyekeztek feltüntetni, mintha Albini az üldözni vágyó magyarságnak a románok ellen táplált gyülöletének áldozata volna.

Albini kiszabaditása már régi terv, csak az alkalmas pillanat nem kinálkozott még idáig. A román sajtó elég nagy agitácziót is folytatott a terv végrehajtása érdekében, és annak az lett az eredménye, hogy mostan az agitátorok által felizgatott román közvélemény tényleg ártatlan áldozatnak nézi is Albinit s a felszabadító ágensek minden informáczióját és utbaigazitását készpénznek veszik. Az agitáczió az utóbbi két nap alatt átszármazódott *Szeben* vármegyébe is. *Kut, Szerdahely, Reheu* és különösen a *Szászsebes* vidéken levő községekben a lakosság Albini kiszabaditásáról oly nyilvánosan tárgyal, mint valamely jogos és törvényesen megengedett dologról. A lelketlen izgatók Albini vizsgálati fogságát arra használják fel, hogy a szegény román népet a magyarok ellen és a magyar törvények ellen fellázitsák.

— **Szerencsétlenül járt főur.** Gróf *Wenckheim* Frigyes legidősebb fia József, mint csabai levelezőnk táviratozza, véletlen baleset folytán ma délelőtt egy revolverrel a jobb tüdejét meglőtte. Állapota sulyos, de nem föltétlenül halálos. Sebláza ez ideig nincs. A sérült ágyához azonnal elhivták *Reis* Miksa csabai orvost Kigyósra. A fiatal gróf csak most töltötte Sopronban az egyéves önkéntesi évet, mint huszár. — Az *O. É.* aradi levelezője azt jelenti, hogy a fiatal grófot a mellébe kapott lövés életveszélyesen megsebesitette s *József gróf hir szerint öngyilkosságot követett el.* Az alig 21 éves gróf csak tegnap reggel érkezett Budapestről Kigyósra.

— **Molnár Viktor ünneplése.** Abból az alkalomból, hogy dr. Molnár Viktor, a vallás- és közoktatásügyi miniszterium elnöki osztályának vezetője, miniszteri tanácsossá neveztetett ki, a kultuszminiszterium elnöki osztályának tagjai tegnap este bankettet rendeztek tiszteletére az István főherczeg szálloda földszinti termében. A megjelentek az ünnepelt iránti odaadó ragaszkodásuknak és szeretetüknek adtak élénk kifejezést. A diszes társaság a késő éjjelig maradt együtt a legjobb hangulatban.

— **Pályázat lirai költeményre.** A Petőfi-társaság pályázatot hirdet lirai költeményre. Jutalma az ifj. gróf Vigyázó Sándor-féle alapitványból háromszáz korona. A pályamü idegen kézzel tisztázva és füzve, a szerző nevét rejtő jeligés levélke kiséretében ez évi deczember hó 31-éig a társaság titkári hivatalába (bástya-utcza 11. sz.) küldendő. Jutalomban csak irodalmi szinvonalon álló mü részesülhet.

— **Kirabolt vonat.** Szegedről táviratozza levelezőnk, hogy ma hajnalban az oda érkezett budapesti gyorsáru tehervonat egy kocsiját Czegédtől Szegedig ismeretlen tettesek feltörték s az áruk egy részét elvitték, a többit pedig hasznavehetetlenné tették. A kár igen nagy.

— ***A német császári pár utazása.*** *II-ik Vilmos* német császárt és nejét, Konstantinápolyból érkezett tudósitások szerint, valódi keleti pompával ünneplik a török fővárosban.

Este hét órakor a Yildiz-kioszkban százhusz teritékes diszebéd volt a császári pár tiszteletére. A felségeken kivül részt vett benne az egész kiséret, valamennyi miniszter és főbb állami és udvari méltóság, a német nagykövetség és a német konzulátus valamennyi tagja feleségestül és a török szolgálatban levő németek. Az ebédet három asztalnál szolgálták föl. A *szultán*, a ki a fekete sasrenddel diszitett tábornagyi egyenruhában jelent meg, az asztalfőn ült. Jobbján a *császárné* foglalt helyet, *Vilmos* császár az első testőrgyalogsági ezred egyenruhájában az Imthyas-renddel. A szultán nagyon élénken társalgott a császári párral. Pohárköszöntőt nem mondtak. Ebéd után megtekintették a tüzijátékot s az egész kioszk kivilágitását. A főhomlokzaton, a mecsettel szemben ez a török fölirat állott: *Éljen Vilmos császár!* Az ebéd előtt Vilmos császár átadta a szultánnak *I. Vilmos császár és Auguszta császárné szobrát.*

A mikor a német császári pár a perai német iskolába ment, az uton zajos Hurrá! és egyéb kiáltások üdvözölték. A német nagykövet előre sietett a császári pár fogadására s az iskola bejáratánál az iskolai elöljáróság élén üdvözölte a felségeket. Vilmos császár behatóan kérdezősködött az iskola fejlődéséről s örömét fejezte ki a fölött, hogy az iskola daloskönyvében a török nemzeti himnuszt, az ugynevezett Hamidie-indulót találta, mire azonnal rázenditettek erre a dalra. Visszamenet a perai uton zajos ovácziókban részesitették a császári párt.

A mai nap programmját a következőkép állapitották meg:

Reggel nyolcz órakor a német császárné a Boszporus partján lévő Bejler-Bej palotába és onnan a Szkutari mellett levő Csamlidsa-hegyre megy. Vilmos császár hajón Jedikuléba, a Héttoronyba megy, onnan az Aranyszarvon levő Ejubba, onnan pedig haza. Délután egy órakor a Meraszim-kioszkban a nagyköveteket és feleségüket fogadják. Három órakor a német császári pár a Loreley yachton Therapiába, a német nagykövetség palotájába megy és azután kirándulást tesz egész a Fekete-tengerig. Az ebéd a *Szultanie* yachton lesz, a mely Bebeknél vesztegel, azután pedig megtekintik a kivilágitást.

Vilmos császárt ma reggel, a mikor Jedikuléből Ejubon át a Meraszim-kioszkba és onnan vissza lovagolt, a török kiséreten kivül csak *Morgen* százados kisérte. Fél 1 órakor a Meraszim-kioszkban a nagyköveteket és nejeiket fogadták a felségek. Holnap reggel 9 órakor lesz a jelzett sétautazás az anatóliai vasuton.

A német császár ellen tervezett merényletről s annak tervezőiről a következőket jelentik:

Trininál és a többi olasz anarchistánál, a kiket Alexandriában a német császár ellen tervezett merénylet miatt letartóztattak, az *Agitatore* nevü olasz anarchista ujságnak több számát találták. Ez a lap január végétől kezdve szeptember 19-ig megjelent Bernben. A lap 3-ik számában a következő szerkesztői üzenet áll: «Alexandria D'Egitto. T. Várjuk feleletedet. Tetszik neked az ujság?» Több más számban pénzösszegek vannak nyugtázva, melyeket az alexandriai anarchisták az Agitatore támogatására küldtek. A T. jel alatt alighanem Trini értendő, a ki a lapot az alexandriai anarchisták közt terjesztette. A tuniszi anarchisták is járatták a lapot.

— **Véres kardpárbaj Pozsonyban.** Véres kardpárbaj volt tegnap Pozsonyban egy bécsi orvos: dr. *Bugél* Ferencz és *Noszlopi* joghallgató között. A párbajban Noszlopi fején sulyos sebesülést szenvedett.

— **Szabadságharczi emlékek Teleki Sándor hagyatékából.** Gróf *Teleki* László, édesatyja, gróf *Teleki* Sándor ezredes hagyatékából, egy örvendetes esemény emlékére, a kolozsvári országos történelmi ereklyemuzeumnak nagybecsü relikviákat adományozott. E tárgyak a következők: Egy 50 ctm. széles, 160 ctm. hosszu fehér selyem zászló, melyre arany himzéssel 8½ ctm. magas betükkel van himezve: *Szabadság! Egyenlőség! Testvériség!*

E zászlónak Széki gróf *Teleki* Jánosné, született zabolai gróf *Mikes* Erzsébet volt a zászlóanya. Tiz évvel később, e széles zászlódarabot a lezajlott csaták, fegyverletétel és bujdosás után visszaadták a zászló-anyának őrizet végett. A zászlónak két széle, a piros és zöld rézek hiányzanak A gróf ezenkivül is, több érdekes régi iratot adományozott a muzeumnak. A többek közt:

1. Politikai iratok. Bem proklamácziója német szöv., *Duschek* Ferencz p. ü. miniszter levele *Debreczeni* Márton p. ü. biztoshoz, *Bem* altábornok köriratával 1849. jun. 5. Öt drb igazolási jegy gróf *Teleki* János és szolgái részére 1858-ból. Honvéd 1849. aug. 10. száma. Két főrendi meghivó 1869-ből, aláirva *Ferencz József, Andrássy* és 1881-ből, aláirva *Ferencz* József és *Tisza* Kálmán, gróf *Teleki* Sándor kedvelt hivünk részére kiállitva. Egy drb 10 ezüst kros osztrák papirpénz.

2. Gyászlapok. Kemény Ignáczné, Szentkereszti Mária 1828. jan. 23. Progárt Jozefa 1842. jan. 21., gróf Teleki Jánosné, Zabolai Mikes Erzsébet 1832. márcz. 22. Arany János 1882. okt. 22.

3. Szinlapok. 8 drb szinlap 1818–53. időkről. Czelestin egy névnapi verse.

4. Magán dolgok. Sámi László névjegye s egy családi nyomtatvány.

— **A szerelmes leány tragédiája.** Megirtuk, hogy *Simli* Mariska, a reverendás kisasszony Fiumében hirtelen megőrült és felügyelet alá helyezték. A szomoru esetről ujabban a következőket jelentik:

Simli Mariska mintegy 4 héttel érkezett a fővárosba, Fiuméből *H.* fiumei lakossal, a ki a vendégkönyvbe irónak és szakértőnek jegyezte be magát. Több szállodában laktak igy együtt s mindig egy német nyelven irott nyugtatványnyal fizettek, azt mondván, hogy majd a *Quarnerói Ellenőr* szerkesztősége beváltja a nyugtát. Legutóbb egyik budai szálló 11. számu szobában laktak, a honnan H. hirtelen eltünt. Simli Mariska jelentést tett eltünéséről a rendőrségnek, de az illetőt nem tudta kinyomozni. Valószinüleg haza ment Fiumébe s egyedül hagyta Simlit, a ki a szállodában 10 frt 50 kr. adósságot csinált. Végre is a szállódás kiadta az utját. Igy tett még több szállóban is, s azután Fiumébe utazott, a hol kitört rajta az elmebetegség.

— **Agyonhajszolt tolvaj.** Pest-Szent-Ivánon történt tegnap — mint nekünk irják — a következő eset. Egy ismeretlen ember ellopott egy rongyos ruhát. Mikor az utczán ácsorgó paraszt-suhanczok észrevették, üzőbe vették és háromszor elverték, közbe-közbe mindig egy kicsit futni engedve a szerencsétlen tolvajt, mig végre a csendőrség kiragadta üldözői kezéből és a faluházára vitték. A suhanczok azonban nem akarták engedni az áldozatot, a faluháza elé gyültek és zajongva követelték a tolvaj kiadatását. A szegény ember, ki a lármát a börtönben hallgatta, attól való félelmében, hogy ismét a suhanczok kezébe kerül, felakasztotta magát és mire a csendőrök észrevették, már meg is halt.

— **A főlépcső.** Furcsa kis rendeletet adott ki nemrég báró *Thoroczkay* Viktor, Hódmezővásárhely főispánja. A fiatal főispán ugyanis nagyon szeret rendelkezni és mert ugy látszik neki, hogy Hódmezővásárhelyen minden rendben van és más tenni valóra nem talált, kibocsátott egy rendeletet, hogy a városháza főlépcsőjén csak a tanácsbeliek járjanak, a közönséges halandók pedig az udvarnak kerüljenek, mert jó nekik a melléklépcső is. Nem tudni, kikkel nem akart ő méltósága a főlépcsőn találkozni, de a sajátságos rendeleten sokat nevettek és egy kicsit boszankodtak is, mig végre a főispán belátta a rendelet furaságát és visszavonta a tilalmat. A főlépcső tehát ujra szabad.

— ***A Dreyfus-ügy fejleményei.*** Megerősitik a hirt, hogy a semmitőszék még e hét végén fog dönteni a revizió elrendelésének kérdésében. A *Picquart*-ügyben is nemsokára befejezik a vizsgálatot és akkor *Labori* szabadon fog érintkezhetni védenczével.

A *Matin* szerint *Brisson* miniszterelnök belefáradt a kormányzásba és *lemondani* készül. Komoly politikai körökben a hirt alaptalannak mondják.

A *Havas-ügynökség* jelenti: A marnemegyei *Societé Amical* tegnap este *Bourgeois* miniszter és *Valle* belügyi államtitkár, továbbá *Chauvine* és *Mourlan* tábornokok tiszteletére ünnepélyt rendezett. A megyebeli hölgyek bankettet adtak. *Chanoine* hadügyminiszter gyöngélkedése miatt nem vett részt a lakomán. *Vallé* pohárköszöntőjében a katonai komplottra czélzott. *Nem czáfolta meg az ismert hirt* és következőképen szólt:

„Hány inczidenst látott már a miniszterium megalakulása óta! De egyik a másik után eltünt. Csak egy maradt meg: a katonai komplott inczidense. De ha hallani fogják, hogy itt két polgári miniszter a csendőrség főnökével találkozott és hogy a hadügyminiszternek is el kellett volna jönnie, akkor a legaggályosabb kedélyek se fognak megijedni egy katonai komplottól. Bennünket se ijesztett meg. Eltünt. A mi maradt, az az a tény, hogy a polgári és katonai hatalom képviselői találkoznak. Ez bizonyitja a köztársaság hatalmát."

Azután *Bourgeois* miniszter szólalt föl s pohárköszöntője végén a következő szavakkal fordult *Mourlan* tábornokhoz: Az ön egészségére iszom, tábornok, a hadsereg egészségére, a melyet szeretünk és tisztelünk s a melyre minden reményünket alapitjuk. *Mourlan* tábornok azt válaszolta erre, hogy a polgárság és a katonaság között gondolatközösség van, a mely a hazának való szolgálatot biztositja. A hadsereg és a nemzet fölbonthatatlan egyetértésére üriti poharát.

— **Egy szoczialista jogász lefotografálása.** *Schwarcz* Miksa egyetemi hallgatót ma délelőtt 11 órakor magához idézte *Garlathy* kapitány, a rendőrség politikai osztályának vezetője és tudomására adta, hogy mint *országosan ismert izgatót* le fogja fotografálni és illetőségi helyére, Beszterczebányára tolonczoltatja. Schwarcz tiltakozott ez eljárás ellen és azt a kérdést intézte a kapitányhoz, hogy melyik paragrafus alapján teszi ezt. Garlathy erre azt felelte, hogy ez az eljárás egy belügyminiszteri rendelet alapján történik. *Schwarcz* Miksa most kijelentette, hogy csak az erőszaknak enged, mire Garlathy kapitány Aszalay detektivet szólitotta elő, hogy Schwarczot a fotografáló gép elé állittassa. Aszalay négy rendőr segitségével lefogta Schwarczot a gép előtt és jelt adott a fényképésznek, hogy az aktust kezdjék meg. A fotografus, minthogy Schwarcz nem állott nyugodtan és *arczát eltorzitotta*, csak nagyon nehezen volt képes a felvételt elkésziteni. Összesen négyszer tett uj lemezeket a gépbe s a fényképek közül csak az utolsó sikerült. A fényképezés után Garlathy kapitány Schwarczot egyelőre szabadon bocsátotta.

— **A pesti izr. hitközség** dohány-utczai templomában a péntek-esti istentisztelet további intézkedésig ½5 órakor kezdődik.

— **Villámütés ősszel.** Debreczenben valóságos nyári zivatar volt ma, a reggeli órákban. A villám beütött egy kigyó-utczai kovácsmester mühelyébe s az ott dolgozó legényt leütötte, ugy, hogy most a halállal vivódik. A közelben levő mester is sulyos égési sebeket szenvedett.

— **Forgalmi akadály a déli vasuton.** A déli vasuttársaság közlése szerint a szent-péter—fiumei vonalon az árviz leszakitott egy boltozatot és a gátkorona egy részét. Ennek következtében a jelzett vonalon az egész forgalmat további intézkedésig be kellett szüntetni. Minthogy az ár még emelkedik, egyelőre még nem tudják, hogy lehetséges lesz-e az utasok átszállitásával a személyforgalmat helyreállitani.

Rövid hirek ***Bezedeken*** a napokban tüz pusztitott, a melynek több épület esett áldozatul. — ***Altheimban*** Stark Vilmos 30 éves lelkész életuntságból elvágta a nyakát és meghalt. — ***Pojenáron*** Gornyik Petru a sógorát, Dusán Fiorát és a fiát, a kikkel perlekedett, verekedés közben halálosan összeszurkálta.

—

= **A vasárnapi munkáskörmenet betiltása.** A szoczialdemokrata munkáspárt a jövő vasárnapra nyilvános tüntető fölvonulást tervezett, de ebből, mint a rendőri sajtóiroda előre jelenti, semmisem lesz, mert a főkapitányság nem ad rá engedelmet. A betiltásra az szolgál okul, hogy a legutóbb tartott fölvonulásokon a szoczialdemokraták nem fogadtak szót a rendőrségnek, nemcsak, de a járókelőket sértegették, kocsikra, ablakokra, ajtókra, sőt a rendőrök lovaira is gunyolódó czédulákat ragasztottak. Minthogy pedig esetleges botrányokra a rendőrség nem akar még egyszer alkalmat adni, a felvonulást *betiltja* a főkapitány.

= **A király kocsijába dobott kérvény.** Tudvalevő dolog, hogy szegény, szerencsétlen emberek a nagy bajukban, ha már az utolsó eszközhöz akarnak fordulni, megtudják valahogyan: merre jár a király s azután kérvényt dobnak a király kocsijába. Most is ugy történt a napokban. Egy fiatal ember, a ki minden áron katona szeretne lenni, de a kit már két vizsgálóbizottság mondott ki a katonai szolgálatra alkalmatlannak, a napokban, hogy a király Gödöllőre utaztában a vasuthoz hajtatott, kérvényt dobott be a király kocsijába. Az «untauglich» ifju azt kérte az irásban, hogy vegye be a király a katonái közé. A kérvény szerencsésen a kocsiba esett, gróf *Paar* főhadsegéd el is tette, a fiatal embert pedig rögtön letartóztatták a rendőrök és a kirendelt detektivek. Ez az eset a főkapitánynak is tudomására jutott és a főkapitány rögtön elrendelte a fegyelmi vizsgálatot megelőző eljárás megindítását *öt* rendőr és *három* detektiv ellen a miatt, hogy ezek — noha a közelben voltak — nem tudták megakadályozni a kérvény bedobását a királyi fogatba. A főkapitánynak ez az intézkedése nagy elégedetlenséget keltett a rendőrök és detektivek közt.

= **A rendőri sajtóiroda hirei.** *Duhajkodó katonák. Brida* Mihály, *Jalácz* István, *Debreczeni* Mihály és *Kranal* Adolf utász-katonák széles jókedvükben azzal mulatoztak az éjjel az Erzsébet-köruton, hogy oldalfegyvereikkel döngették a boltajtókat. Mikor a rendőr tisztességes viselkedésre figyelmeztette őket, nekirohantak s tán agyon is verik, ha a járókelők nem sietnek segitségére. A katonai őrjárat bevitte a duhajkodó katonákat.

= **37 frt 50 krért** (fizetendő ¼ évenkint) késziti a hirneves szabó czég *Ifj. Deutsch Manó* IV., Ferencziek-tere 7. I. em. (Ferencziek Bazára) 1 téli kabátot, 1 felöltőt és 5 elegáns öltönyt szabad választás szerint, eredeti angol szövetekből. A bérlet két évi időtartamra terjed.

= **A nagy siker** mindig számos olcsó, de haszontalan s nem egyszer ártalmas utánzatokat szokott előidézni. Ez az eset a *Santal Midynél* is, a melyet széltében hamisitanak copaivával, terpentinnel és cedrusolajjal. Minden tokon olvasható *Midy* név megóv az értéktelen hamisitásoktól s biztositja a fiatalságnak a gyors gyógyulást. Török József gyógyszertára. Budapest, Király-utcza 12. szám.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **Hegyi Aranka.** Sok-sok bucsuzás után, a nélnül, hogy távozott volna, ujra visszatért a népszinházba *Hegyi* Aranka. Nem akarunk ismétlésekbe bocsátkozni e sajátságos dologban; már egy alkalommal leplezetlenül megmondtuk véleményünket, hogy itt a közönség hiszékenységét aknázták ki szokatlan módon. Mindig örömmel regisztráljuk Hegyi Aranka sikereit, elösmeréssel adózunk müvészetének, ritka temperamentumának és kiváló egyéniségének. Épen ezért szivesen térnénk ki, ha lehetne, a mai est jelentőségének megbirálása elől, a mikor is *Hegyi* Aranka «visszatéréséről» számolunk be. A «Czigánybáró» Szaffy szerepében lépett fel ujra. A szinház nem telt meg egészen. Föltünő hézagokat láttunk a földszinten, üres páholyok meredeztek jobbra-balra. Tisztelői azonban mindent elkövettek, hogy a «fogadtatást» szivélyessé tegyék. De látszott, hogy csak tisztelőinek serege müködött; érezhetővé vált a *kierőszakoltság.* Az egyik páholyból babérleveleket hajigáltak a szinpadra, virágbokrétákat nyujtottak fel neki s egy nagy zászlóval is megörvendeztették, a melyen a müvésznő arczképe ékeskedett. A második felvonás végén kinyittatták vele a vasfüggöny ajtaját is. A közönség többsége azonban mindvégig passziv maradt; nem mondott ellent, de nem is vett részt a tüntetésben. Előadás végén vagy ötven fiatal ember várta a szinház bejáratánál, a hol a lovait kifogták és a kocsit ugy huzták végig a népszinház körül. Ez a népszinház mai estéjének eseménye. Dicsérő elismeréssel adózunk a népszinház igazgatóságának, hogy a szinlapon tapintatból nem hirdette Hegyi Aranka visszatérését. Talán egészben is jobb lett volna, ha minden zaj nélkül vonul ujra be a népszinház szinpadára. *(t)*

— **A müvészeti oktatás** érdekében dr. *Wlassics* Gyula, vallás- és közoktatásügyi miniszter mai kelettel rendeletet intézett az országos közoktatási tanácshoz. A szükséges, okos rendelet rámutat arra a szomoru tényre, hogy müvészeink, mütárlataink, számban és minőségben egyaránt tisztességes termékeinek nincs vevője. A müvészeti produkczióban a megfelelő konzument közönség hiányában megfeneklés állott be, mely visszahat jól indult müvészeti iskoláink fejlődésére. A miniszter segiteni kiván a bajon. Azt véli, s ebben részben igaza is van, hogy közönségünk müérzéke nem elégge tiszta. Még a müvelt osztályok nagy részének sincs érett itélete az épitészeti, szobrászati, festészeti dolgokban, következésképp meg sem tudja különböztetni az értékest az értéktelentől. Ha volna is aztán annyi-amennyi pénze arra a czélra, hogy lakását müvészi tárgyakkal diszitse, a legtöbb esetben megelégszik olajnyomatokkal, vagy a sokszorosító müvészet egyéb gyarló, mindenekfölött lehető olcsó termékeinek vásárlásával. A vallás- és közoktatásügyi miniszter az ekkép beállt bajok orvoslásán kiván segiteni, tudniillik ahogy tőle telik. Ki akarja taníttatni a müvelt közönséget arra, hogy mi a szép, mi az értékes a müvészi tárgyakban, s ezen az uton érdeklődést kiván támasztani a müvészeti vásárlások, tehát müvészeink anyagi exisztencziájának biztositása iránt. Szemét a középiskolára veti. Ott növekedik az ország intelligencziájának nagy része, csak ott vehet ösztönzést a müvészet megbecsülésére. Azt kivánja tehát a miniszter az orsz. közoktatási tanácstól, hogy gondoskodjék a középiskolai tanulók kellő kioktatásáról a müvészeti tárgyakban.

Őszintén sajnáljuk, hogy ez a rendelet félévvel elkésett. Májusban, mikor a tanács összes ülése a középiskolai tanterv revizióját tárgyalta, pompás alkalma nyilt volna a müvészi dolgoknak megbeszélésére, tehát propaganda teremtésére is. Azonban a müvészi oktatás valahogy kimaradt a napirendre tüzött tárgyak sorából. Tudtunkkal felszólamlás is történt ott a müvészeti oktatás érdekében, de az elnökség azt felelte, hogy ez a tárgy nincs napirendre tüzve. Már most legrövidebben ugy segithet a dolgon a miniszter, hogy a középiskolai tanterveknek végleges nyélbeütésekor, a mi jelenleg a miniszterium házi dolga s ambiczióval teljes kötelessége, a müvészeti oktatásnak helyet szorit.

Mi évek hosszu sora óta sürgettük a müvészeti oktatásnak szerepét a középiskolában s akárhányszor fejtegettük, hogy ha egyátalán remélhető a klassziczizmus másodvirágzása, ez a virágzás csak az antik és modern müalkotás tárgyainak ismertetésével érhető el. Fejtegettük már ezt az 1883. évi XXX. t.-cz., a középiskolai törvény meghozatala idején, mikor komolyan volt arról szó, a mit most Wlassics foganatositani akar, hogy minden középiskola mellett ugynevezett történelmi muzeum szerveztessék. Ilyen pont volt a törvényjavaslat szövegében. Tisza Kálmán azonban a szöveghez hozzátenni kivánta: «a mennyire lehet.» Ez a klauzula aztán megölte az okos inditványt. Kivánunk most Wlassicsnak több szerencsét ebben az okos vállalkozásban.

SPORT.

— **Az agancskiállitást** 20-án reggel nyitják meg a Vigadó földszinti termében. A jury még az nap meghozza itéletét. A bejelentett tropheák száma: 126; és pedig nyilt területen lőtt szarvasagancs 49; vadaskerti szarvasagancs 7, őzagancs 58, dámlapat 5 és zergekampó 7 drb. Valamennyi kapitális példány. A kiállitók között van: *József Agost* főherczeg, *Koburg* Fülöp és *Ratibor* Viktor herczegek, *Nádasdy* Ferencz, *Esterházy* Mihály, *Széchenyi* Béla, *Schönborn-Buchheim* Ervin, *Andrássy* Géza, *Andrássy* Tivadar, *Hunyady* Károly, ifj. *Lónyay* Gábor, *Mailáth* László, *Draskovich* Iván, *Erdődy* Rudolf, *Almásy* Dénes, *Károlyi* Mihály, *Wimpfen* Simon, ifj. *Chotek* Rudolf, *Zichy* Kázmér grófok; *Nopcsa* Elek és *Leidenfrost* A. bárók; lovag *Schoeller* Pál és *Kendeffy* Gábor, *Inkey* Antal, *Lónyay* Sándor, *Dánford* Károly, *Török* Ferencz, *Siedek* Viktor, *Kuszmann* Gyula. Az érdekes kiállitás 26-ig lesz nyitva s 1 forint belépti dij mellett megtekinthető.

A bécsi októberi meeting.

(Kilátások a IV. versenynapra; okt. 20.)

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

A negyedik versenynap programmja a szokott változatosságot tünteti föl. *Eladó verseny* nyitja meg az egyes futamokat. Nevezései igen jól sikerültek s több jó formát is mutatott kétéves próbálkozhatik meg 900 m. távolsággal. A fő szám az 5000 kor. *államdij* volna

mely azonban igen szomoruan néz ki. Mindössze 5 nevezéssel zárult. Sokkal érdekesebbnek igérkezik a *Gunnersbury verseny*, a melyben a legifjabb évjárat eliteje veheti föl a küzdelmet. Figyelmet érdemel a záró *handicap* is, a melynek teherkiszabása a legutóbb mutatott formáknak megfelelő. A 2000 m. handicap már sokkal gyengébb. A zászlók közötti versenyek közül az *októberi akadályverseny*-ben nagyon mérsékelt képességü steeplerek vehetnek részt; mig a *gátverseny*-ben az ismert társaság kerül össze. A programm a következő:

I. *Eladó verseny.* 2000 kor. Táv. 900 m. (2é.)

1. (2, 3) Simbach pm	56½	16. (7) Elfe sk	50½
2. (1, 3) Illusion stpk	55	17. (16) Frou-Frou pk	47½
3. (1, 2) Plaisirchen sk	47½	18. Ozon pm	56½
4. Rangos pk	47½	19. p. p. c. pk	52
5. (6) Brabantine pk	50½	20. Luczifer sm	53½
6 (5) Win some money	49	21. Ladra pk	50½
7. Lauderdale pm	49	22. Mini sk	52
8. Gagarin pm	53½	23. (24, 25, 26) Bac pm	56½
9. Mennykő pm	53½	24. (23, 25, 26) Bovril	52
10. (11) Csárdás pm	50½	25. (23, 24, 26) Intruder	53½
11. (10) Heute noch pm	55	26. (23, 24, 25) Damiette	55
12. (13) Ladro pm	53½	27. Apropos sm	53½
13. (12) Aranybánya pk	49	28. Beauharnais sm	50½
14. Györgyike pk	52	29. Oculi pm	50½
15. Collision stpk	49		

Jól áll sulyban *Györgyike, p. p. c., Ladra, Mini* és *Beauharnais.* Szükebb választás után a három utóbbit várjuk a végküzdelemben. Közülök a győztes igen valószinüleg *Ladra* lesz *Beauharnais* és *Mini* előtt.

Ladra—Beauharnais—Mini

II. *Handicap.* 2000 kor. Táv. 2000 m.

1. (6.) Busserl 3é sk	60	6. (1.) Gehst Vira 4é pk	51
2. Duna 3é pk	56½	7. Dalffy 3é pm	50½
3. Jason 4é pm	53½	8. Kadmea 39 sk	45
4. (10.) Valaki 3é pm	51½	9. Jammerfetzen 3é pk	44
5. Candide 3é pm	51½	10. (4.) Félénk 3é pk	43

A versenyt több mint valószinü, hogy *Dalffy* és *Candide* intézik el. Közülök helyezve *Félénk* lehet.

Dalffy—Candide—Félénk.

III. *Gunnersbury-verseny.* 4000 kor. Táv. 1600 m. (2é).

1. San Salvatore stpm	53½	10. Trilby pk	52
2. Eclaire sm	53½	11. Barnato II. pm	57½
3. Brabantine pk	56	12. Galerien pm	57½
4. Szeszély	56	13. (14.) Galitard pm	57½
5. The Winnings pk	56	14. (13.) Féerie pk	56
6. Honour Bright sm	57½	15. Gwen sk	56
7. Bonvivant pm	57½	16. Cid szm	57½
8. Zsuzsi sk	56	17. (18.) Pali sm	53½
9. Contrás pm	53½	18. (17.) Round the cor.	57½

Az állóképességre való tekintettel *The Winnings, Szeszély, Bonvivant, Barnato II.* és *Gwen* emelhetők ki, *Galifard* indulására nem számitván. Valószinü, hogy *Barnato II.* sem indul, *azért* jelöltjeink:

The Winnings—Gwen—Szeszély.

IV. *Államdij.* 5000 kor. Táv. 3200 m.

1. Bumdiöh 4é sk	50½	4. Barinkay pm	59½
2. Szolgabiró 4é pm	59½	5. Tripoteuse 4é sk	55½
3. Rose of Kildare 4é p	58		

Rose of Kildare tekinthető biztos győzőnek *Bumdiöh* előtt.

Rose of Kildare—Bumdiöh.

V. *Októberi akadályverseny.* 5000 kor. Táv. 6400 m.

1. Hableány 4é szk	66	5. Vignola 5é pm	60
2. Helf Gott 4é pk	65	6. Grobian 4é sm	60
3. Avant (Iv.) sh	65	7. Nevermind 5é sk	60
4. Csekó 5é pm	64		

Hableány arathat könnyü győzelmet *Helf Gott* és Csekó előtt.

Hableány—Helf Gott.

VI. *Eladók gátversenye.* 2000 kor. Táv. 2400 m.

1. S'azám sk	63	6. Kreta stpk	63
2. Divat sk	62	7. Lantos stpm	63
3. L'Eclaireur sm	63	8. Turi Tari stpm	64
4. Belle Helene pk	63	9. Jutka pk	62
5. Galli trac sm	64		

Belle Helene a jelöltünk, L'Eclaireur és *Jutka* előtt.

Belle Helene—L'Eclaireur.

VII. *Handicap.* 2000 kor. Táv. 1100 m. (2é.)

1. (3) Balaton pm	60	9. (2) Damiette	54½
2. (9) Bac pm	58	10. Zsuzsi sk	54
3. (1) Eclaire sm	57½	11. Weyer pk	51½
4. (12) Lexl pm	57	12. (4) Frou-Frou sk	50
5. Részes mp	56½	13. Brabantine pk	50
6. Duca mp	56½	14. Pálma pk	49
7. Simbach stpm	56	15. Tulipán pk	46½
8. Magister pm	55½		

A győztes a középsulyuak között keresendő. *Magister* előnyös biráláton ment keresztül. Igen jó esélye van *Zsuzsi*-nak és *Részes* mindenesetre beleszól a végküzdelembe.

Magister—Részes—Zsuzsi.

(pj.)

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A józsefvárosi kör ünnepe.** A VIII. ker. józsefvárosi körben ma este szép ünnepély közepette leplezték le botfai *Hüvös* József kir. tanácsosnak, a kör egyik alapitójának arczképét. Az ünnepélyen, a mely szigoruan a VIII. kerületi polgárság ünnepe volt, jelen voltak a kerület összes fővárosi bizottsági tagjai Berzeviczy Albert v. b. t. t.-al, a kerület országgyülési képviselője, dr. Heltai Ferencz, Kanovics Béla Mór, Bachát Dániel, dr. Kiss József, dr. Grauer Vilmos, Winter Lajos, Csepreghy János, Glück Frigyes, Kleiner Ármin, dr. Havas Rezső, Bálint Sándor, Baumann Antal, Császár Jenő, Kriegner György, dr. Ebner János, Michl Alajos, Fenyvessy Adolf, Spannberger Alajos, Weinszeisz Lajos, Hanvay Sándor, ker. elöljáró, dr. Raisz tanácsjegyző, Urs Nándor rendőrtanácsos, Hevesi József szerkesztő, dr. Földes Árpád, dr. Holló József, dr. Gonda Dezső stb. Az ünnepség *Kanovics* Béla Mór esperes-plébánosnak, a kör alelnökének meleg hangon tartott megnyitó beszédével kezdődött, melyben röviden kifejtette az ünnepség czélját, rokonszenves szavakkal méltatván Hüvös József kiváló érdemeit, majd átadta a szót dr. *Havas* Rezsőnek az ünnepi szónoknak, a ki többszöri éljenzésekkel megszakitott beszédben emlékezett meg Hüvös Józsefnek a Józsefvárosban való szerepléséről Előadta, hogy a VIII. kerület *társadalmi* élete egy negyed század óta szorosan összefügg Hüvös József szereplésével, a ki a legönzetlenebbül munkálkodott a kerület fölvirágoztatása érdekében. Szerepel mint józsefvárosi bizottsági tag; az iskolaszék jegyzője; a jótékony nőegyesület egyik intézője s minden kulturális és humánus intézmény előmozditója és a VIII. kerület társadalmi életének egyik vezére. Nagy érdeme van a fővárosi közlekedési viszonyainak fejlesztése körül. Ő volt egyik alapitója a józsefvárosi körnek, a mely nagy hatással volt a kerületben a demokratikus szellem meghonositása körül. Fölolvasta aztán *Havass* Rezső Hüvösnek hozzá intézett levelét, a melyben szerényen elháritja magáról az érdemeit. Ő a körnek — ugymond Hüvös a levélben — mindig odaadó, hű munkása volt s az is akar maradni. «Irántatok érzett, soha el nem muló hálám jeléül *egy 2000 koronás alapitványt teszek* a polgármester kezéhez. Szolgáljon annak kamata évről-évre egy-egy szegénysorsu és szorgalmas tanulónak — az voltam egykor magam is — ösztönzésére és jutalmazására és rendelkezzenek-e kamatokkal évenkint felváltva a kerületünkbeli iskolaszékek.» Éljenzés között hullott le a lepel Havass beszéde végeztével a képről, mely *Zilzer* Antal festőmüvész alkotása. A leleplezés után *Kanovics* alelnök a kör nevében átvette a képet. Még dr. *Kiss József* jogtanácsos olvasta fel az érkezett üdvözlőleveleket, mire az ünnepély véget ért.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Uj közjegyző.** Az igazságügyminiszter *Lám* Gyula ungvári gyakorló ügyvédet *Técsőre* kir. közjegyzővé nevezte ki.

Egy kalandornő üzelmei.

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

Elegáns angol öltözetben, fehér glacé-keztyüvel a kezén ült ma fegyveres börtönőr oldalán *Domány* Gizella a vádlottak padján. Nyolcz hónap előtt tartóztatta le a rendőrség, mert a legkalandosabb módon csalt meg egy egész sereg hiszékeny embert. Szegény, zsidó szücsmester leánya, a kit az édesapja tanitónőnek nevelt. Az eléggé csinos leány azonban kalandosabb életre vágyott. Áttért a katholikus vallásra és festészetet kezdett tanulni. Hogy festett is valamit, vagy hogy megtanult-e egyáltalán festeni, senki sem tudja. Ebből az időből csak az ismeretes róla, hogy folyton elegáns toilletteban járt, kocsizott és fürdőhelyekre járt. Hol szerezte a költséges életmódhoz a sok pénzt, az csak letartóztatása után derült ki. Előkelő neveket vett fel és igy csalta egyremásra a mulató világ könnyelmü gavallérjait. Első alkalommal *Gosztonyi* Béláné született *Vidrasku* Madeleine herczegnő nevet használta. Bécsben volt ekkor és megismerkedett egy báró *Tschappel* Ferencz nevü főhadnagy révén több uri családdal, a hol mindenütt *Gosztonyi* Béla honvédőrnagy özvegyeként mutatta be magát. Elmondta, hogy férje egy futtatás alkalmával leesett a lóról és szörnyet halt. Édesanyja *Widrasku* herczegnő, a kinek terjedelmes birtokai vannak Romániában. Anyai részről rokonságban van *Weber* táborszernagygyal, gróf *Eulenburg* bécsi német nagykövettel és jegyese gróf *Csáky* Aladár huszárfőhadnagy. Ilyen mesékkel hitegette az embereket, és sikerült is neki egy egész csomó embert megkárositani. Igy többek között az *Elisabeth* szálló pinczérétől kicsalt 600 frtot, *Cassagni* könyvelőtől 800 frtot, *Mahler* Ottó bécsi ügyvédtől 1000 frtot, *Kohn* Vilmos pinczértől 200 frtot, egy főhadnagytól 700 frtot és igy tovább. Sokan a károsultak közül persze panaszt sem tettek, mert nem akarták, hogy nevüket nyilvános végtárgyaláson meghurczolják. Budapestiek közül csak *Prohászka* Károly bérkocsis, *Seligmann* ékszerész és *Bozóky* Károly, a jelenleg vizsgálati fogságban ülő számtanácsos jelentkezett mint károsult fél.

A mai tárgyaláson e kalandos szédelgések mind szóba kerültek. *Eördögh* András vezette a tárgyalast és dr. *Mészáros* Tivadar alügyész képviselte a közvádat. A vádlottat dr. *Vaisz* Sándor védte.

Domány Gizella az általános kérdésekre előadja, hogy 29 éves, római katholikus özvegy.

Elnök: Hogyan özvegy?

— Mert Gosztonyi Béla volt honvédőrnagy felesége voltam.

— Hol ismerkedett meg vele?

— Tatán, a keresztapám, gróf *Esterházy* Miklós révén.

— És hol esküdött meg vele?

— Talán a kastélyban.

Elnök: A biróság megkereste a közös hadsereget s a honvédséget, hogy kutatná ki, vajon szolgált-e náluk egy Gosztonyi Béla nevü őrnagy, de mind a két helyről az az értesités érkezett, hogy *ilyen nevü őrnagyot nem ismernek.* A tatai szolgabiró pedig azt jelentette, hogy az odavaló kastélyban *Gosztonyi* Béla és *Domány* Gizella *soha sem esküdött* meg. A tatai községi elöljáró szintén nem tud a dologról semmit, nem tartja azonban kizárva, hogy *Domány Gizellát félrevezették.* A tatai gróf udvarában ugyanis állandóan tartózkodott husz-harmincz különböző nemzetiségü katonatiszt s lehet, hogy az egyik Gosztonyi Béla néven *tréfából megesküdött Domány Gizellával.* (A vádlotthoz.) Es hol van az ön állitólagos férje?

— Ugy tudom, hogy meghalt.

— Igaz az, hogy Prohászka Károly bérkocsist megcsalta?

— Soha. Nem csaltam meg, csak tartozom neki s adósságomat meg is fogom fizetni.

— Hát van pénze?

— Van. Bármely perczben 20—30 ezer forint áll rendelkezésemre. Különben, ha nincs is most pénzem, én olyan nő vagyok, a ki a tudásából is meg tud élni.

— Mit tud maga?

— Én kérem nagyon szépen tudok festeni.

— Kinek adta el a festményeit?

— *Dániel* bárónénak, *Thurenne* gróf franczia főkonzulnak s másoknak.

— Hát *Vidrasku herczegnő* hogyan lett? — kérdezte Eördögh elnök.

— Mindenki tudja, hogy a herczegnő engem «leányom»-nak, én meg őt «mamá»-nak szólitottam.

— És miért?

— Mert ő volt a bérmaanyám.

— Nos, hogy volt tovább?

— Mikor a mamámat operálták, megismerkedtem egy *Tschappel* Ferencz nevü tiszttel, a ki pénzt kért tőlem kölcsön. Én adtam neki, a mennyi volt s ő mind elköltötte. Ő biztatott, hogy kérjek a számára Cassagni asszonytól pár száz forintot kölcsön.

— Ne hivatkozzék arra a főhadnagyra, mert különben kénytelen leszek a vallomását felolvasni. Maga azt is mondta, hogy Tschappel a maga testvére.

— Ezt ő mondta a tiszteknek.

— Azt is mondta, hogy báró *Weber* táborszernagy a maga nagyapja. Egyáltalában nincsen olyan gróf vagy báró a monarchiában, a kit maga a rokonának nem adott volna ki.

Az *elnök* most felolvassa *Tschappel* főhadnagy vallomását. A főhadnagy, a mint mondja, Győrben ismerkedett meg a vádlottnővel, a ki *Dezsőffy* grófnőnek adta ki magát. Mindjárt az ismerettség elején pillanatnyi pénzzavarával hozzakodott elő s a gavallér tiszt pár száz forinttal segitett is rajta. Később Bécsben találkozott a kalandornővel s ott arról értesült egy tiszt barátjától, hogy Domány Gizella mint Tschappel testvérének adja ki magát.

— No, mit szól ehhez? — kérdi az elnök.

Domány: Kérem az ő pazarlása teremtette az egész szorult helyzetet. Állandóan páholyba járt, kocsit tartott, pedig egy krajczárja sem volt. Én fizettem ki a számlát is. Csak szivarért 145 forintot fizettem. Ilyen ostoba voltam én.

Egy pár tanut hallgattak még ki és aztán befejezték a bizonyitási eljárást.

A törvényszék hosszas tanácskozás után Domány Gizellát több vád alól felmentette, ellenben *két csalás* miatt bünösnek mondta ki és ezért *kilenczhavi börtönre* itélte. A büntetésből azonban nyolcz hónapot a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett.

Az itéletben az ügyész és a vádlott is *megnyugodott.*

GYÁSZROVAT.

Román Miron halála. A metropolita halála fölött a *király* is részvétét fejezte ki. A király kabinetirodájából ugyanis *Puskariu* érseki helynökhöz a következő részvéttávirat érkezett Gödöllőről:

«Ő császári és apostoli királyi felsége Román Miron érsek-metropolita ur ő nagyméltóságának elhunyta alkalmából legfelsőbb részvétét fejezi ki a főtisztelendő metropoliai szentszéknek. Legfelsőbb parancsra *König* udvari tanácsos.»

Brankovics szerb patriárkától, *Fehér* Ipoly pannonhalmi főapáttól és számos más előkelőségtől is érkeztek részvéttáviratok. A nagyszebeni előkelőségek és testületek valamennyien kifejezték a tegnapi és mai nap folyamán részvétöket. A temetésre oda érkeztek: *Metianu* aradi püspök, *Popea* karánsebesi püspök, *Musta, Hamsea* és *Goldis* püspöki helynökök, *Mocsonyi* Sándor s a metropoliának számos főpapja és papja. A holttestet ma délután 4 órakor tették ravatalra a gör.-kel. székesegyházban, a gyászistentisztelet pedig holnap délelőtt 9 órakor kezdődik.

Erdődi gróf Pálffy Géza ezredest, a fogarasi állami ménes katonai osztályának parancsnokát, a ki október 17-én meghalt, ma délután kisérték örök nyugalomra Bécsben. A menetben ott voltak: *Krieghammer* hadügyminiszter, *Bylandt-Rheydt* közoktatásügyi miniszter, herczeg *Windischgrätz* József testőr-százados, gróf *Üxküll* hadtestparancsnok stb. A holttestet Pozsonyba szállitották.

A hivatalos lapból.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Szebeni* János és *Benczédi* István okleveles tanitókat az árapataki állami elemi népiskolához rendes tanitókká, *Váncsa* István, *Szinte* Vilmos és *Kocsisné Pollák* Auguszta okleveles tanitókat, illetve tanitónőt a márkosfalvi állami elemi népiskolához rendes tanitókká, illetve tanitóvé kinevezte. — A budapesti kir. itélőtábla elnöke *Ujlaky* Gyula végzett joghallgatót a budapesti kir. itélőtábla kerületére ideiglenes minőségü dijas joggyakornokká, *Biró* Örmin jogszigorlót a budapesti kir. itélőtábla kerületére dijas joggyakornokká, *Szedlár* Ödön, *Finger* Oszkár és *Polczer* Dezső végzett joghallgatókat a budapesti kir. itélőtábla kerületére ideiglenes minőségü dijas joggyakornokokká nevezte ki.

TÁVIRATOK.

Trieszt, okt. 19. A «Selene» nevü Lloyd-gőzös, a mely Dalmáczia és Albánia között közlekedik s a melynek ma délután Korfuból ide kellett volna érkeznie, mult éjjel az Arat hegyfoknál, Selve szigettől délre, zátonyra jutott. A szerencsétlenül járt hajó segitségére a dalmát-albániai vonalon utban lévő «Niobe» nevü gőzöst Zárából visszainditották a szerencsétlenség szinhelyére, innen pedig a «Pluto» nevü uszályos hajót küldték ki a szükséges mentőeszközökkel.

Berlin, okt. 19. A «Nordd. Allg. Zeitung» jelenti: Biztos értesülésünk szerint, Bülow vatikáni követ helyére, a ki nyugalomba vonul, báró Rothenhan berni követet szemelték ki. Berni követté valószinüleg Bülow Alfrédet, Poroszország oldenburgi követét nevezik ki, a kinek utódja valószinüleg gróf Henckel-Donnersmark, a luxemburgi miniszterrezidens lesz. Az utóbbinak utódjául Mumm-Schwarzenstein titkos tanácsost, a külügyi hivatal eddigi előadóját emlegetik.

Varsó, okt. 19. Ma éjjel számos, az intelligens osztályhoz tartozó egyént, köztük sok diákot, tartóztattak le szoczialista üzelmek miatt. (N. Fr. Pr.)

A kiegyezés Ausztriában.

Bécs, okt. 19. A kiegyezési bizottság ma folytatta a kiegyezési javaslatok általános tárgyalását.

Menger képviselő volt az első szónok, a ki az elnöknek és a pénzügyminiszternek a kiviteli bonifikácziókra vonatkozólag kifejtett álláspontja ellen fordul és azt mondja, hogy a két állam tényleges kivitele után adott bonifikáczió révén Ausztria a közvetett adók mellett évenkint 400.000 forintnyi kárt szenved. Ez az összeg a legközelebbi években valószinüleg rohamosan és tetemesen fog emelkedni. A magyar kormány ugy állapithatja meg vasuti tarifáit, hogy a magyar czukrot és szeszt nem a külföldre, hanem az osztrák tartományokba viszik. Ilyen módon Magyarország minden métermázsa magyar czukor után, a mely nem a külföldre, hanem Ausztriába megy, 2—2.25 forinttal kevesebb bonifikácziót fizet. A czukor-bonifikácziókat illetőleg az eddigi termelési kulcs megtartása mellett szól és azután áttér a közvetett adók, majd a junktim kérdésére. A magyaroknak a kvóta tetemes emelése reményében konczesszziókat tettek; ámde a magyarok nem akarják emelni a kvótát. A gazdasági képesség alapján a kvóta emelését kell megkövetelni. A mig erre nézve előttünk nincs meg a megegyezés, addig nem szabad a kiegyezés felett véglegesen határozni. Ezután a valuta-kérdéssel foglalkozik, birálat alá veszi az ötkoronások kibocsátását és Schlesinger fejtegetéseivel polemizál. Kifogásolja a bankstatutum rendelkezéseit; fejtegeti a koronaértékről szóló törvény befolyását a magánviszonyokra és egyebek közt aggályosnak tartja, hogy a miniszternek joga legyen külföldi fizetőeszközök elfogadását eltiltani.

Erre az ülést két órára megszakitották. Szünet után *Menger* folytatni fogja beszédét.

Menger képviselő, beszédét folytatva, sajnálja, hogy a déli vasut államositásának akadályait még nem háritották el és kivánja, hogy a magyar ipar megerősödjék, de nem olyan eszközök által, a melyek okvetlenül közgazdasági válságra vezetnek. Sajnálja továbbá, hogy Ausztria és Magyország szocziális törvényhozása között nincs meg az egyöntetüség. Azután a közvetett adók mindennemü fölemelése ellen fordul és polemizál a kormány középosztály-politikájával. Az átutaló törvény nagy pénzügyi hátrányokkal jár Ausztriára nézve. A tiroli gabonavám ép oly kevéssé egyeztethető össze az egységes vámterület elvével, mint az, hogy megengedik 190.000 métermázsa romániai olajnak behozatalát Magyarországba 68 kros vám mellett. Végül kijelenti a szónok, hogy ha nem törlik el a nyelvrendeleteket, heves és kiméletlen harczot fognak folytatni a kormány ellen. Ilyen bánásmódot egy nép sem fog türni, a melynek jelentősége olyan, mint az ausztriai németeké, a kik a közvetlen adóknak csaknem kétharmadát és a közvetett adóknak felét fizetik.

Peschka képviselő a bankkérdésről szólva, azt mondja, hogy az osztrák mezőgazdák külön központi mezőgazdasági jelzálogbank létesitését óhajtják, a mely hitelt nyujtana a mezőgazdának és egy központi szövetkezeti pénztár létesitését porosz minta szerint. A kereskedelmi és vámszerződésről szólva, hangsulyozza, hogy a magyar tarifapolitika nagyon megkárositja Ausztria mezőgazdaságát. Az osztrák malmokat és mezőgazdákat érzékenyen sujtó, törvénytelen őrlési forgalomnak a megszüntetése nem engedmény, hanem természetes dolog. A szónok kivánja továbbá, hogy a Magyarországgal való **állategészségügyi egyezmény nem** rendelet utján, hanem a kereskedelmi és vámszerződés rendelkezéseként hajtassék végre. A magyar pénzügyminiszter a magyar országgyülés tegnapi ülésén azt mondta, hogy az osztrák kormány bizonyos kötelezettséget vállalt azért, hogy azokat a rendelkezéseket, a melyek szerződés jellegével birnak, változatlanul fogja elfogadtatni. Erre a szónok kijelenti, hogy mivel a szerződés rossz, az osztrák iparnak mitsem használ, a mezőgazdaságot megkárositja, módositása pedig lehetetlen, a javaslatok elvetendők.

Axmann kijelenti, hogy a kiegyezési javaslatok rendelkezései Ausztriát gazdaságilag tönkre teszik és szemére veti a kormánynak, hogy a Magyarországgal folytatott tárgyalásoknál Ausztria érdekeit nem tudta ugy megvédeni, mint a magyarok a magukét. Visszapillantást vet Ausztria gazdasági életére a dualizmus kezdete óta, konstatálja Magyarország gazdasági és ipari nagy föllendülését és a szocziális törvényhozás kiépitését sürgeti. Majd a bankkérdést fejtegeti. A javaslat sokkal nagyobb támogatásban részesiti Magyarországot és a magyar hitelviszonyokat. A bankstatutum nincs tekintettel a közép- és a kisiparra. Az autonom vámterület fölállitása Magyarország részéről mind a két államnak ártana. A magyar kvóta esetleges emelése semmikép sem ér föl a kiegyezési javaslatok hátrányaival. A keresztény-szocziális párt csak oly kiegyezéshez fog hozzájárulni, a mely a monarchia két felének gazdasági erejével igazságosan vet számot. A szónok végül óva inti a kormányt, nehogy esetleg arra ragadtassa magát, hogy a kiegyezést a 14. §. segélyével vigye keresztül.

Erre a tárgyalást megszakitották és az ülést bezárták. A legközelebbi ülés holnap lesz.

A közönség köréből.

Vese, húgyhólyag, húgydara és köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

Salvator

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatású!

Kellemes izü! Könnyen emészthető!

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Budapesten, főraktár Édeskuty L. urnál.

ROYAL-SZÁLLODA, BUDAPEST

bérbe ad a téli hónapokra **kis és nagy** elkülönitett **lakosztályokat. Mérsékelt árak.** Villamos világitás. Központi fütés. Telefon minden szobában. Két személyfölvonó.

Legjobbnak elismert étterem. — Estenkint kitünő czigányzene.

KÖZGAZDASÁG.

Nagybecskerek, okt. 19. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A nagybecskerek-zsombolyai hatvannyolcz kilometer hosszu keskenyvágányu vasutat ma átadták a forgalomnak.

Newyork, okt. 19. *Liszt* 3.—. *Buza* októberre —.—, deczemberre 74 4/8, májusra 72 5/8. *Tengeri* deczemberre 38 3/8.

Chikágó, okt. 19. Ünnep.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

* **Az államvasutak áruforgalma.** A magyar kir. államvasutak és az általok kezelt helyi érdekü vasutak áruforgalma szeptember hónapban tavalyhoz képest, habár a gabonaforgalom még mindig nem indult meg a várt mértékben, a gabona, liszt és czukorrépa-feladásnál tetemes, a legtöbb egyéb árunál pedig kisebb-nagyobb emelkedést mutat; feladatott ugyanis szeptember hóban összesen 217.423 kocsirakomány fizető áru, tavalyhoz képest 16.986 kocsival, vagyis 8%-kal több. E mennyiség között most már első sorban áll a gabona, melyből feladatott 27.623 kocsirakomány (+ 5664); feladatott továbbá liszt 7972 kocsi (+ 3341), só 1276 (+ 175), szilva és szilvaiz 2184 kocsi (+ 1070), káposzta, burgonya és gyümölcs 3497 kocsi (— 148), bor 961 kocsi (— 211), szesz 364 kocsi (+ 6), kőolaj 1481 kocsi (— 189), dohány 1310 kocsi (+ 229), szén — mennyiségre nézve gabona után a második czikk — 23.596 kocsi (+ 1032), érczek 3829 kocsi (+ 655), vas és vasáru 6812 kocsi (+ 302), fanemüek 20.743 kocsi (— 807), kő- és kavics 12.051 kocsi (— 1564), mész 1938 kocsi (+ 233), széna és szalma 585 kocsi (+ 96), élő állatok 10.024 kocsi (— 135), czukorrépa 16.438 kocsi (+ 3858), czukor 1101 kocsi (+ 394), cserhéj 479 kocsi (— 22), egyéb itt meg nem nevezett kocsirakományáruk 29.545 kocsi (+ 3447) és végre darabáruk 43.614 kocsi (+ 25). Megjegyzendő még, hogy a fentemlitett gabonamennyiségnek csak mintegy 7%-a szállittatott a vámhatárokon és Fiumén át, mintegy 30%-a pedig az osztrák tartományokba. A mi végre a kocsiállományt illeti, megemlitendő, hogy az, a bérbe vett kölcsönkocsikkal együtt, egész hónapon át csaknem teljesen ki volt használva, kocsihiány azonban nem merült fel. A magyar kir. államvasutak állomásain érkezett, valamint az átmeneti áruk a fenti számokban nincsenek benfoglalva. A folyó év eleje óta szeptember hó végéig pedig volt az összes feladás fizető árukból: 1.547.490 kocsirakomány, tavaly ugyanezen idő alatt 1,512.247 kocsi, az idén tehát 35.243 kocsival, vagyis 2·3%-al több. Minthogy azonban a folyó évi mennyiség között a gabona még csak 126,467 kocsival (tavaly 151.765 kocsi) és a liszt csak 54.346 kocsival (tavaly 60.867 kocsi), tehát eddigelé még jóval kisebb mennyiségekkel szerepel, ezen többlet a többi, kevésbbé jövedelmező tömegáruknál, főleg szénnél, fanemüeknél és köveknél a folyó évben beállott forgalmi növekedésnek tulajdonitható.

* **Előmunkálati engedélyek.** A kereskedelemügyi magyar kir. miniszter Baross Károly földbirtokos és dr. Okolicsányi Zoltán ügyvéd budapesti lakosoknak, a budapest-esztergom-füzitői helyi érdekü vasut Piliis Vörösvár állomásától Pilis-Szántó község érintésével az ezen községtől északra fekvő kőbányáig vezetendő helyi érdekü gőzmozdonyu, keskeny vágányu vasutvonalra, továbbá Cs. Lázár Elemérnek, a magyar kir. államvasutak Nagy-Károly állomásától a nyiregyháza-mátészalkai helyi éédekü vasut Mátészalka állomásáig vezetendő szabványos nyomtávu gőzmozdonyu helyi érdekü vasutvonalra kiadott előmunkálati engedélyek érvényét a lejárattól számitott további egy év tartamára meghosszabbitotta.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **Időjárás.** Az országos meteorológiai intézet jelentése október 19 én: Az idő fölötte enyhe és jobbára esős. Horvátországban és a tengermelléken nagy csapadék volt. Zivatarok nagy számban fordultak elő az ország déli részén.

* **Első mezőgazdasági országos kiállitás Szegeden.** Az országos magyar gazdasági egyesület ugyis mint a gazdasági egyesületek országos szövetségének központja, a szegedi gazdasági egyesülettel karöltve, a földmivelésügyi miniszter támogatása mellett, 1899. évi szeptember hó 3-tól bezárólag 10-ig Szegeden országos mezőgazdasági kiállitást rendez. A kiállitás országos jellegéből folyólag a mezőgazdaság minden ágát felölelné és ennek megfelelőleg a következő hat csoportra oszlik: I. Élő állatok és állati termények kiállitása. II. Földmivelési és növényi termények kiállitása. III. Szőlőmivelés, borászat, gyümölcs és kertészeti kiállitás. IV. Mezőgazdasági gépek és eszközök kiállitása. V. Házi és mezőgazdasági iparok kiállitása. VI. Erdészeti és vadászati kiállitás. Az egyes főcsoportok már a munkálatokat meg is kezdették, ugy hogy a kiállitás általános programmja már a jövő hó végén közkézen forog. Különösen érdekesnek igérkezik az állatkiállitás, a mely első sorban az Alföld állattenyésztését volna hivatott a nagyközönségnek bemutatni. Az állatkiállitással kapcsolatban egy országos lóverseny is rendeztetnék és a szegedi gazdasági egyesület már meg is tette a kellő lépéseket a versenypályának bejegyeztetése iránt. Általában a rendező bizottság fősulyt helyez arra, hogy a kiállitás tanulságos legyen és hogy a kiállitókra nézve közvetett anyagi haszonnal is járjon és igy nem annyira a mennyiségre, mint inkább a minőségre fogja a sulyt helyezni a kiállitandó tárgyak megválasztásában. A kiáltitás iránti érdeklődést nagyban fokozza az, hogy annak védnökéül József főherczeg fog felkéretni, a ki mint az ország első birtokosa is a magyar gazdaközönségben nagy rokonszenvnek örvend. A kiállitás diszelnökéül felkérettek: Dr Darányi Ignácz földmivelésügyi miniszter, gróf Dessewffy Aurél, az OMGE elnöke, Kállay Albert, Szeged szabad kir. város főispánja, Pálffy Ferencz polgármester és Zsótér Andor, a szegedi gazdasági egyesület elnöke. A kiállitásnak külön háziipari csoportja is lesz, a mely különösen az Alföld szocziális viszonyaira nagy fontossággal bir. Ennek a csoportnak a rendezésére a szegedi kereskedelmi és iparkamara vállalkozott, a mi már maga is biztositja e kiállitás sikerét. A rendező bizottság Bujanovich Sándor, az OMGE. alelnöke vezetése alatt, általában mindent elkövet arra, hogy az érdeklődést a kiállitás iránt a legszélesebb körökben is felkeltse, hogy minden szakerőt a rendezés körül foglalkoztasson és hogy általában a gazdasági egyesületek országos szövetségének ez első nagyobbszabásu szereplését siker koronázza.

IPARÜGYEK.

— **A magyar kisipar kvótája a közszállitásoknál.** A közös hadügyminiszterium arról értesitette az országos iparegyesületet, hogy a közös hadsereg 1899 évi bőrnemü felszereléseiből a magyar iparnak fenntartott kvóta egynegyedrészét a kisipar utján szerzi be. Szállitandó 22.000 pár bakancs, 3900 pár csizma és nagyobbmennyiségü szijgyártómunka. A pályázatban Magyarországon lakó, iparhatóságilag igazolt *mesterek* vehetnek részt, még pedig önállóan vagy szövetkezve. A szállitandó áruknak a vállalkozók mühelyében kell készülniök. Minta és óvadék benyujtása nem szükséges. A szabályszerüen felszerelt ajánlatokat ez év deczember hó 8-áig kell benyujtani annál az intendaturánál, melynek területén az ajánlattevő kisiparos lakik. A részletes feltételek az országos iparegyesület irodájában (VI. Ujutcza 4. szám) délelőtt 9—12 óráig megtekinthetők.

— **Lenfonó- és szövőgyár.** A földmivelésügyi miniszter támogatásával s a komárommegyei gazdasági egylet közremüködésével a komárommegyei Tany községben az idén tudvalevőleg lenbeváltó- és kikészitőtelepet állitottak fel, mely a vidéken termelt lent a termelőktől készfizetés mellett átveszi, kidolgozza és az előállitott kész lent a csehországi fonógyáraknak eladja — hol a magyar árunak jó kelete van, mert a megejtett szakitási próbák szerint a sziléziai, orosz és egyéb keresettebb lent minőségben jelentékenyen felülmulja s a legfinomabb fonal előállitására alkalmas. A lenbeváltótelep müködése és az idei termés eredményei a lentermelés iránt való érdeklődést széles körben felébresztette, ugy hogy a földmivelésügyi miniszter által ez évben Komárommegyében szétosztott lenmaggal elvetett 600 hold a jövő évben jelentékenyen meg fog szaporodni s minthogy most már biztos kilátás van arra, hogy a lentermelés Komárom és a szomszédos vármegyékben rövid idő alatt nagyobb arányokat fog ölteni, egy érdekeltség fonó- és szövőgyárat szándékozik alapitani, hogy ennek a kitünő nyersanyagnak honi teljes ipari földolgozását tegye lehetővé.

KIÁLLITÁSI ÜGYEK.

= **Magyarok a párisi kiállitáson.** Párisból táviratozzák, hogy a még eldöntetlen néhány csoport területe iránti tárgyalásokat *Lukács* Béla kormánybiztos ma befejezte. Az elért eredmény, tekintve a kiállitó államok versengését, minden várakozást felülmul. Lukács fáradhatlan buzgalmával és egész tekintélyének latbavetésével kivivta, hogy Magyarországnak a csarnokokban kiutalt területe az osztrákokéval egyenlő legyen. Lukács kormánybiztos továbbá a Quai d'Orsay-n épitendő külön pavillon helyét Anglia mellé jelöltette ki. A végleges tervrajzokat *Fittler* Kamill müszaki igazgató vette át. Ma délután Lukács, Fittler és Návay megjelentek a kiállitás területén, hol a franczia bizottság vezéremberei fogadták őket. Megnézték az épitkezéseket, bejárták a Magyarországnak kijelölt területeket és távozáskor Lukács magyar kormánybiztos a franczia kormánybiztosság megjelent tagjainak köszönetét fejezte ki.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **Bosnyák kölcsön.** Berlinből jelentik, hogy abban a kölcsönüzletben, melyet Kállay közös pénzügyminiszter a lipcsei bankkal kötött, Warschauer Róbert és társa és a német nemzeti bank is részt vesznek.

** **Orosz kölcsön.** Witte orosz pénzügyminiszter tudvalevőleg nagyobb kölcsönt akar felvenni és e végből a párisi bankokhoz és államférfiakhoz fordult. Fáradozása azonban hiábavalónak bizonyult, mert mint Berlinből megbizható információk alapján jelentik, Witte kivánságát nemcsak a párisi pénzintézetek tagadták meg udvariasan ugyan, de elég határozottan, hanem az ottani államférfiak is értésére adták, hogy pénzszerzési törekvésében nem támogatják. A párisi pénzpiacz ugyanis tul van terhelve orosz értékekkel s tekintve azt a ked-

…ezőtlen hangulatot, mely a franczia mérvadó körökben Oroszország nemzetközi politikája miatt uralkodik, ujabb kölcsönre jelentékeny megfelelő politikai engedmények nélkül gondolni sem lehet. Witte azonban erre nézve igéreteket nem tehetett, mert Muraviev nem járulna hozzájuk. Londonban hasonló sorsban részesültek az orosz pénzügyminiszter törekvései. Végre Berlinben jobb sikerrel fáradozott, a mennyiben ott a tervezett kölcsönnek egy harmadrészére — mintegy 100 millióra — nézve kedvező igéretet kapott.

** **A német birodalmi bank állása.** A német birodalmi banknál, mint a lapunk mult számában közölt legujabb kimutatásból kitünik, nem állt be lényeges javulás. Az érczkészlet csak kevéssel nagyobbodott, a mennyiben aranyban és idegen aranyjegyekben mintegy 10 millió márka folyt a bankba. A váltótárcza csak 30·4 millióval, a kézizálogüzlet 13·7 millióval gyarapodott. A bankra nézve legfontosabb évszak azonban csak ezután következik s még az őszi hónapokban is nagy igényekre lehet elkészülve, a leszámitolás és kézi zálogüzlet utján sokkal több pénznek kellett volna visszafolyni a bankba. Tavaly ilyenkor a bank érczkészlete 35 millió márkával nagyobbodott s a leszámitolás és kézizálogüzlet utján 58 millió márka folyt vissza a bankba. Tavaly október közepén a bank váltótárczája 802 millió márkára, a legutóbbi mediokor 933 millió márkára rugott. Váltótárczája ez évben tehát 131 millió márkával növekedett. Nem csoda tehát, ha a bank legutóbbi kimutatását nem igen kedvezően fogadták Berlinben.

** **Fizetésképtelenségek.** A bécsi Kreditoren-Verein következő fizetésképtelenségekről tesz jelentést: *Steger* Fülöp kereskedő Bécsben, *Lamprecht* Ferencz kereskedő Hermagarban, *Balla L.* és *Fischer J.* bejegyzett czég *Nagy-Kikindán*, *Friedmann* Sámuel kereskedő *Budapesten*, *Fleischmann* S. kereskedő Gmundban, ifj. *Steiner* Vilmos kereskedő *Budapesten*, *Stübler* Ede kereskedő Mauerkirchenben, *Beck* Ede kereskedő Hermannwesterben, *Honig* Dániel Krakkóban, *Dostal* M. bejegyzett czég Bécsben, *Pollak* József bőrkereskedő Laibachban, *Siegmund* és *Wohl* kereskedőczég Bécsben, *Schmiedt* Ferencz bizományos Bécsben, *Michel* K. M. kereskedő *Radnóthon*, *Klika* Mária divatárásnő Kladnóban.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Október 19. —

Gabonatőzsde.

A készáruüzletben ma ismét megszilárdult a hangulat, a fogyasztás mohón vásárolt és az élénk kereslettel szemben kivált vasuti áruban csak gyenge kinálat mutatkozott. Malmaink könnyen értékesithetik gyártmányaikat, a finom liszt kelendősége kitünő s a barna lisztekben sincs valamelyes készlet. A termelők pedig nem kapkodnak valami nagyon a jelenlegi árak után, mert részben maguk is spekulálnak, részben már nincs is sok értékesiteni valójuk. *Buzából* elkelt ma mintegy 20.000 mm., melyért 5 krral magasabb árakat fizettek. Hazai áruban gyenge a kinálat, mig idegen, román és szerb buzából nagyobb tételek kerültek a piaczra. A mai legmagasabb eladási ár 10.20 frt volt 81 kilós tiszavidéki buzáért, mig a legalacsonyabban, 9.60 frton, 76·5 kilós beraktározott áru kelt el. *Rozsban* ma szintén kellemesebb volt az irányzat és az ára 5 krral emelkedett. Fizették 7.70—7.80 frton budapesti paritásban. *Takarmányárpát* jól kerestek, minélfogva ennek ára tovább emelkedett és egész 6.50 frtig volt értékesithető. *Zab* ársartó és elkelt mintegy 409 mm. 5.80—6.— frton szin és tisztaság szerint. *Tengeriben* is valamivel kellemesebb az irányzat, a nélkül azonban, hogy árban javultak volna. Uj tengeri november—februárra 3.80 frton kelt el Temesvár paritásában.

Hivatalosan a mai gabonatőzsdén a következő eladások jegyeztettek:

Uj buza. *Tiszavidéki:* 100 mm. 81 k. 10.20 frton, 200 mm. 80·5 k. 10.— frton, 100 mm. 79·3 k. 10.05 frton, 100 mm. 79 k. 10.— frton, 1000 mm. 79 k., 500 mm. 78·5 k. és 500 mm. 77·5 10.— frton, 100 mm. 77·5 k. 9.70 frton, 200 mm. 76 k. 9.90 frton, 200 mm. 73·4 k. 9.20 frton, mind három hónapra.

Pestvidéki: 100 mm. 80 k. és 100 mm. 78 k. 9.95 frton, 1000 mm. 78·5 k. 9.95 frton, 100 mm. 78 k. 9.85 frton, 200 mm. 78 k. 9.60 frton, mind három hónapra.

Fehérmegyei: 600 mm. 77·5 k. 9.95 frton, 100 mm. 76·8 k. 9.90 frton, mind három hónapra.

Hartai: 1370 mm. 76 k. 9.85 frton, három hónapra.

Szentesi: 2000 mm. 78 k. 10.01¼ frton, három hónapra.

Bánsági: 2200 mm. 77·8 k. 9.65 forinton, három hónapra.

Bácskai: 150 mm. 75 k. 9.70 frton, három hónapra.

Felsőtiszai: 150 mm. 78·5 k. 9.95 forinton, három hónapra.

Raktáráru: 1400 mm. 76·5 k. 9.60 frton, három hónapra.

Szerbiai: 2000 mm. 77 k. 7.97½ frton, három hónapra.

Romániai: 5000 mm. 78·5 k. 8.07½ forinton, 100 mm. 78 k. 8.— frton tranzito, mind három hónapra.

Zab: 100 mm. 6.— frton, 100 mm. 5.97½ frton, 400 mm. 5.80 frton, készpénzen.

Hivatalos effektiv-árak:

				kilo	frt
Buza	bánsági	uj	75—80	klg.	9.15—9.90
„	tiszavidéki	uj	75—80	„	9.55—10.10
—	pestvidéki	uj	75—80	„	9.20—10.05
—	fehérm.	uj	75—80		9.35—10.10
—	bácskai	uj	75—78	„	9.60—9.90
—	román	uj	80——	„	7.90—7.95
—	szerb	uj	77	„	7.80—7.85
—	bolgár	uj	77	„	—.—.—
Rozs	elsőrendü	uj	70—72	„	7.75—7.85
—	másodr.	uj	—.—		7.65—7.75
Árpa	takarmány	uj	60—62	„	6.——6.35
—	égetni való	uj	62—64	„	6.70—7.20
—	sörfőzdei	uj	64—66	„	7.50—8.50
Zab	—	uj	39—41	„	5.75—6.05
Tengeri	bánsági	ó	—.—	„	5.55—5.65
—	másnemü	ó	—.—	„	5.50—5.55
Repcze	káposzta	uj	—.—	„	12.25—12.75
—	bánsági	uj	—.—	„	—.—.—
Köles		uj	—.—	„	4.30—4.70

Határidőüzlet. Az amerikai készletek e héten lényegesen növekedtek, az irányzat mindazonáltal nem engedett a szilárdságból, mivel a kiviteli kereslet igen élénk és az az uj vetésekre több helyen panaszok hallatszanak. Igy Argentiniából fagykárokat jelentettek, mire az árak New-Yorkban ⅝ centtel emelkedtek és Chikágóban ugyanannyival javultak az árak. Az angol piaczokon szilárd az irányzat, mig a franczia piaczok nyugodtabbak. Nálunk az amerikai piaczok szilárdsága és a készárukinálat gyenge kinálata ismét erős hausseáramlatot provokáltak, ugy hogy ma az e heti csökkenés már teljesen be volt hozható. Az októberi terminusban mindegyre csökkennek a felmondások, eddig naponkint 2000 mázsát mondottak fel és ma már csak egyezer mázsát jelentettek be szállitásra. Ugy látszik már csekély az engagement, mert uj üzlet is alig van októberi buzában, a contremine mindazonáltal hurokra került, mert az októberi buza árát felemelték és a deport csaknem teljesen eltünt. — Köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza októberre mintegy 10.000 mm. 9.20, 9.26, 9.29, 9.27 forinton.

Szokványbuza márcziusra mintegy 70.000 mm. 9.30, 9.25, 9.27, 9.28, 9.29, 9.30, 9.31, 9.33, 9.34, 9.35, 9.37, 9.35 forinton.

Szokványrozs márcziusra mintegy 8.000 mm. 7.80, 7.87, 7.85, 7.86, 7.88 forinton.

Tengeri májusra mintegy 30.000 mm. 4.68, 4.67, 4.68, 4.69, 4.70, 4.71, 4.70 forinton.

Szokványzab márcziusra mintegy 10.000 mm. 5.90, 5.91, 5.92, 5.93 forinton.

Hivatalosan *felmondatott* 1000 mm. *szokványbuza* október 24-én történendő átvételre.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde minden változás nélkül folyt le. Az előfordult üzletek teljes délelőtti árakat értek el. — Köttetett:

Szokványbuza márcziusra mintegy 15.000 mm. 9.35, 9.36 forinton.

Szokványrozs márcziusra mintegy 5000 mm. 7.88, 7.89, 7.90 forinton.

Tengeri májusra mintegy 8.000 mm. 4.70, 4.71 forinton.

Déli 1 órakor hivatalosan záródnak:

Szokványbuza 1899. márcziusra	frt	9.35—9.36
Szokványbuza októberre	frt	9.25—9.30
Szokványrozs októberre	frt	8.——8.10
Szokványrozs 1898. márcziusra	frt	7.89—7.91
Tengeri októberre	frt	5.50—5.60
Tengeri 1899 májusra	frt	4.69—4.70
Szokványzab októberre	frt	5.65—5.70
Szokványzab 1899 márcziusra	frt	5.91—5.93
Káposztarepcze augusztus— szeptemberre	frt	12.60—12.70

Délutáni forgalom.

A délutáni külföldi jelentések is leginkább szilárdak voltak. Nálunk a spekuláczió bevásárlásai folytán az irányzat szintén szilárd volt. — Köttetett:

Szokványbuza októberre mintegy 4000 mm. 9.23, 9.25, 9.26 forinton.

Szokványbuza márcziusra mintegy 40.000 mm. 9.36, 9.35, 9.36, 9.37, 9.38, 9.37, 9.36, 9.38, 9.39, 9.40 forinton.

Szokványrozs márcziusra mintegy 5000 mm. 7.92, 7.93, 7,94, 7.96 forinton.

Tengeri májusra mintegy 25.000 mm. 4.70, 4.69, 4.70, 4.71, 4.72 forinton.

Délután 4 óra 30 perczkor záródnak:

Szokványbuza októberre	frt	9.25—9.30
„ márcziusra	frt	9.28—9.29
Szokványrozs márcziusra	frt	7.95—7.96
Tengeri 1899 májusra	frt	4.71—4.72
Szokványzab márcziusra	frt	5.92—5.93
Káposztarepcze 1899 augusztusra	frt	12.65—12.75

Terménytőzsde.

Terményekben ma teljesen pangott a forgalom és az árak is változatlanok. Zsiradékáruk iránya bágyadt, szilva és szilvaiz szilárd maradt.

Szesz jegyez nyersáru 17¾—18 frtot.

Értéktőzsde.

A tőzsde irányzata ma az egész napon át nyugodt maradt. A spekuláczió, tekintettel a pénzpiaczok emelkedő pénzárára s a bizonytalan belpolitikai helyzetre, nagyfoku tartózkodást tanusitott. A forgalom jelentékenyen megapadt s kisszerü ingadozások után az árfolyamok némileg javultan záródnak. Magyar bankok változatlanok, a rimamurányi vasmü is megmaradt tegnapi ármagasságán. A helyi piaczon a közuti vasuti részvényeiben foganatosittattak visszavásárlások, melyek annak árfolyamát 3 frttal megjavitották. Valuták és érczváltók kissé feszesebben záródnak.

Előtőzsde.

A külföldi esti tőzsdék alacsonyabb zárlatai s kedvezőtlen politikai hirek nyomottá tették az előtőzsde hangulatát s a nemzetközi értékek csekélyebb árveszteséggal kerültek forgalomba. Közuti vasutak s a rimamurányi vasmü tartvák. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 352.30—352.70-ig, magyar hitelbank 378.——378.50-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 238.75—239.—ig, osztrák-magyar államvasut 350.60—351.25-ig, rimamurányi vasmü 264.50—266.50-ig, közuti vasut 355.—356.—ig, salgótarjáni kőszénbánya 618—619-ig.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 352.60—352.70, magyar hitelbank 378.41—378.60, osztrák-magyar államvasut 351.25—351.50.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén a hangulat nyugodt. Az üzérkedési értékek változatlanok. Jelzáloghitelbank s leszámitolóbank fél frttal javultak s helyi piaczon a közuti vasut 3 frtos áremelkedése figyelemre méltó. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 352.70—353.—-ig, magyar hitelbank 378.50—379.25-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 253.——253.25-ig, magyar ipar- és kereskedelmi bank 95.——95.25-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 239.——239.25-ig, osztrák-magyar államvasut 351.40—351.90-ig, déli vasut 72.——72.25-ig, rimamurányi vasmü 264.25—265.25-ig, magyar koronajáradék 97.85—97.90-ig, magyar aranyjáradék 119.80—119.85-ig, közuti vasut 355.50—359.—-ig, budapesti villamos városi vasut 224.50—225.—-ig. — Helyi értékekben a következő kötések jöttek létre: Salgó-tarjáni kőszénbánya 615—617.

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 352.80—352.90, magyar hitelbank 378.75—379.—-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 253.——253.25-ig, magyar ipar- és kereskedelmi bank 95.——95.25-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 239.——239.25-ig, osztrák-magyar államvasut 351.10—351.30, déli vasut 72.——72.25-ig, rimamurányi vasmü 264.50—264.75-ig, magyar koronajáradék 97.85—97.90-ig, magyar aranyjáradék 119.80—119.85-ig, közuti vasut 358.25—358.50-ig, budapesti villamos városi vasut 225.——225.25-ig.

Prämiumüzlet. Osztrák hitelrészvény holnapra 1.50—2.— frt, nyolcz napra 4.—5.—, november hó végére 9.——10.— frt.

Utótőzsde.

Az utótőzsdén magasabb Berlin s visszavásárlások némileg szilárdabb hangulatot juttattak kifejezésre s zárlatkor a nap legmagasabb jegyzései maradtak érvényben. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 352.75—353.—-ig, magyar hitelbank 378.50—380.—-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 253—253.25-ig, magyar ipar- és kereskedelmi bank 95.——95.25-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 239.——239.25-ig osztrák-magyar államvasut 351.——352.25-ig, déli vasut 72.——72.25-ig, rimamurányi vasmü 264.25—265.—-ig, magyar koronajáradék 97.85—97.90-ig, magyar aranyjáradék 119.80—119.85-ig, közuti vasut 358.25—358.50-ig, budapesti villamos városi vasut 225.——225.25-ig.

4 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 352.90—353.—, magyar hitelbank 379.60—379.80, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 253——253.25, magyar ipar- és kereskedelmi bank 95.——95.25, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 239.——239.25, osztrák-magyar államvasut 351.50—351.75, déli vasut 72.——72.25, rimamurányi vasmü 265.——265.25, magyar koronajáradék 97.85—97.90, magyar aranyjáradék 119.80—119.85, közuti vasut 358.25—358.50, budapesti villamos városi vasut 225.——225.25.

Sertés kereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, okt. 19. *A)* Hizott sertés-árak: I. Magyar elsőrendü: 1. Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) —.— kr. 2. Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm sulyban) —.— kr. 3. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogr. felüli sulyban) 49—50 kr. 4. Fiatal közép (páronkint 251—320 klgr. sulyban) 50—51— kr. 5. Fiatal könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) 51——52 kr. II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronkint 280 klgr.-on felüli sulyban) —.— kr. 7. Közép (páronkint 220—280 kilogramm sulyban) —.— kr. 8. Könnyü (páronkint 220 kilogrammig terjedő sulyban) —.— kr. III. Romániai: 9. Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) —.— kr. 10. Közép páronkint 250—329 kilogramm sulyban) —.— kr. 11 Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) —.— kr. IV. Romániai eredeti (Stachl): 12 Nehéz (páronkint 240 kilogrammon felüli sulyban) ———.— 13. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) —.— kr. V Szerbiai: 14. Nehéz (páronkint 260 klgrammon felüli sulyban) 49—50 15. Közép (páronkint 220—260 kilogramm sulyban) 48½—49 kr. 16 Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 48—49 kr.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokásszerü levonások mellett, egy kilogramm sulyra krajczárokban értendők. Szokásszerüleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyaból az életre páronkint 45 klgr. vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4 százalék vonandó le. — A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.

Sertéslétszam: 1898. év okt. 17. napján volt készlet 42.614 drb, okt. 18. napján felhajtatott 424 drb, okt. 18. napján elszállittatott 326 darab, okt. 19. napjára maradt készletben 42.712 drb. A hizott sertés üzletirányzata: csendes.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferenczvárosi petroleum-rakodónál levő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése október 18-án. Előző napról visszamaradt 740. Uj felhajtás 255, összes felhajtás 995. Budapesti fogyasztásra elszállittatott 422, eladatlanul visszamaradt 573. Napi árak: 120—180 kilogr. sulyban 48—50 kr.-ig. 220—280 klg. sulyban 48—50½ kr.-ig. 320—380 klg. sulyban 46—50 kr.-ig. Öreg nehéz 44—46 kr.-ig. Malaczok 44—46 kr.-ig. A vásár hangulata lanyha.

Magánhajók forgalma.

— Október 17—19. —

Budapestre érkezett: 18. sz. u. Bocsárról 2169 mm. buzával, «Kincsem» Ordasról 1376 mm. buzával és 222 mm. árpával, «Duna» Adonyból 616 mm. buzával, 616 mm. árpával és 371 mm. rozszsal, «Gambetta» Hartáról 2296 mm. buzával, «Elizabeth» Szt-Tamásról 1481 mm. buzával és 331 mm. árpával, «Ágnes» Szegszárdról 1800 mm. buzával, «Nábob» Szegszárdról 1950 mm. buzával, «Jakab» Duna Szekcsőről 1034 mm. buzával és 946 mm. zabbal, I. sz. u. Szegedről 2000 mm. buzával, 11. sz. u. Ujvidékről 3000 mm. zabbal.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, október 19. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A spekuláczió bányaértékekben ma is folytatta a realizálást, minek következtében árfolyamuk jelentékeny nyomást szenvedett. E miatt a sorompónál más értékekre nézve is kedvetlen hangulat uralkodott s a forgalom a legszükebb határok közt mozgott. A berlini tőzsde gyenge zárlati árfolyamai s a képviselőházban tegnap lefolyt események szintén kedvezőtlenül hatottak a tőzsde hangulatára, de midőn a bányaértékek eladása megszünt, ismét visszatért a kedvezőbb hangulat. Az árfolyamok ismét a megnyitási nivóra emelkedtek, sőt az alpesi bányatársaság részvényei azon tul is jegyeztettek. Valuták nem árultattak s jegyzésük nem változott.

11 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 352.75, magyar hitelbank 379.50, Länder-bank 220.50, osztrák-magyar államvasut 351.37, Tramway-részvények 518.—, alpesi bányarészvények 178.10, rima-murányi vasmü 265.—, prágai vasipar 810.—, cseh bányarészvények 637.—, májusi járadék 101.30, török sorsjegyek 58.20, német birodalmi márka 58.93.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde kezdetén az irányzat még jobban megszilárdult, a Länderbank részvényei emelkedtek s osztrák hitelrészvény 306-ra szökött. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 353.—, magyar hitelbank 379.50, Länderbank 223.25, union-bank 292.—, anglo-bank 154.25, bank-egyesület 261.—, Tramway-részvények 518.—, osztrák-magyar államvasut 351.75, déli vasut 72.—, elbavölgyi vasut 261.—, északnyugati vasut 244.50, dohány-részvények 129.—, alpesi bányarészvények 178.—, rima-murányi vasmü 265.25, prágai vasipar 810.—, májusi járadék 101.30, magyar koronajáradék 97.90, török sorsjegyek 58.25, német birodalmi márka 58.93.

Később csendes lett az üzlet, csak a Länderbank részvényei maradtak szilárdabbak arra a hirre, hogy a benateki birtok eladása végett alkudozások folynak.

2 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 352.75, magyar hitelbank 379.—, anglo-bank 154.25, unionbank 291.—, Länderbank 220.50, bankegyesület 260.75, osztrák-magyar államvasut 351.50, déli vasut 71.75, elbavölgyi vasut 261.—, dunagőzhajózási részvény 448.—, alpesi bányarészvények 178.20, májusi járadék 101.20, osztrák koronajáradék 101.35, török sorsjegyek 58.40, magyar koronajáradék 98.—, német birodalmi márka 58.92, általános villamossági részvény 311.—.

Bécs, okt. 19. (*Magyar értékek zárlata.*) 4%-os aranyjáradék 119.90, tiszai és szegedi kölcsönsorsjegy 138.50, magyar vasuti kölcsön ezüstben 99.80, magyar kel. vasut áll. kötvény 119.70, magyar leszámitoló- és váltób.-részvény 254.—, magyar kereskedelmi bank 1415.—, magyar koronajárad. 97.95, 4%-os magy. földtehermentesitési kötv. 96.—, magyar hitelbank-részvények 378.75, magyar nyeremény-k.-sorsjegy 161.50, kassa-oderbergi vasut-r. 188.25, rimamurányi vasmü 264.—.

Bécs, okt. 19. (*Osztrák értékek zárlata.*) 4·2%-os papir-járadék 101.15, 4%-os osztrák aranyjáradék 120.50, 1860. sorsjegy 140.50, osztrák hitelsorsjegy 199.40, angol-osztrák bank 154.25, bécsi Bankverein 260.—, osztrák-magyar bank 904.—, déli vasut részvény 71.75, dunagőzhajózási társulat 449.—, dohányrészvény 128.—, cs. és kir. vert arany 5.71, német bankváltók 58.90, 4·2%-os ezüstjáradék 100.90, osztrák koronajáradék 101.30, 1864. sorsjegy 195.50, osztrák hitelintézeti részvény 352.75, union-bankrészvény 290.—, osztrák Länderbank 220.75, osztrák-magyar államvasut 351.—, elbavölgyi vasut 260.35, alpesi részvények 178.30, 20 frankos arany 9.53½, londoni váltóár 120.40. — Bécsi Tramway 518.—. Kedvtelen.

Délutáni magánforgalom.

Bécs, okt. 19. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata). A déli tőzsde zárlata után a délutáni magánforgalomban maradt: Osztrák hitelrészvény 352.75, magyar hitelbank 379.—, angol-osztrák bank 154.—, bankegyesület 360.—, union-bank 290.50, Länderbank 221.—, osztrák-magyar államvasut 351.75, déli vasut 71.75, elbavölgyi vasut 260.75, északnyugati vasut 244.—, török dohányrészvény 128.25, rimamurányi vasmü 365.25, alpesi bányarészvények 179.—, májusi járadék 101.20, magyar koronajáradék 97.25, török sorsjegy 58.40, német birodalmi márka 58.92. — Csendes.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, okt. 19. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Fedezési kereslet következtében az árak ma javultak; rozs őszre jelentékenyen emelkedett. — Köttetett: buza tavaszra 9.18, 9.30 frt, őszre 9.58, 9.61 frton, rozs tavaszra 7.95, 7.98 frton, rozs őszre 8.52, 8.55 frton, zab tavaszra 6.17, 6.18 frton, őszre 6.03, 6.05, 6.04 forinton, tengeri szeptember—októberre 5.91—5.92 frton.

Felmondtak 2000 mm. zabot.

Szesz. Az árak megszilárdultak; 300 hl. kontingentált szesz 18.60 és 18.70 frton kelt el s maradt kész áru 18.60 frt, pénz is 18.80 frt áru.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Berlin, okt. 19. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A mai értéktőzsde eleintén tartózkodó volt, de később megszilárdult. Helyi értékek szilárdak. Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 221, Disconto-Commandit 193.60, darmstadti bank 151.25, Deutsche Bank 189.—. drezdai bank 158.40, Handelsgesellschaft 164.25, nemzeti bank 144.25, osztrák-magyar államvasut 140.10, osztrák déli vasut 31.10. Kanada 78.40, Northern 75.10, olasz járadék 91.40, török sorsjegy 112.25, mexikói 99.45, német birodalmi kölcsön 45.—, Bányaértékek szilárdak. Laura-kohó 211.90, dortmundi 96.50, bochumi 216.50, gelsenkircheni 186.40, harpeni 172.60, Hibernia 192.50, Trust 176.50, északnémet Lloyd-részvények 109.50, hamburg-amerikai csomaghajózási részvények 122.40. — Magánkamatláb 4%.

Berlin, okt. 19. (Utótőzsde.) Osztrák hitelrészvény 221.—, osztrák-magyar államvasut 149.10, osztrák déli vasut 31.10. Javult.

Frankfurt, okt. 19. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 297.50, osztrák-magyar államvasut 296.25, osztrák déli vasut 64.—. Csendes.

Hamburg, okt. 19. (Zárlat.) Magyar aranyjáradék 101.50, osztrák aranyjáradék 102.10, osztrák ezüstjáradék 85.35, osztrák hitelrészvény 297.30, osztrák-magyar államvasut 742.50, osztrák déli vasut 151.—, olasz járadék 91.25. Csendes.

Hamburg, okt. 19. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 297.50. Bágyadt.

Páris, okt. 19. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A tőzsde határozott irányban indult, majd általános reakczió vett rajta erőt. Anglia erélyes magatartása nyugtalanitotta a piaczot, melyet a belpolitikai helyzet is aggodalommal töltött el. Végül kedvezőtlenül hatott az is, hogy holnapra a Banque de France kamatlábfelemelését várják. Franczia járadékok 20—15 centimemal hanyatlottak. Valamennyi külföldi járadék jelentékenyen csökkent, igy a spanyol járadék 55, az osztrák aranyjáradék 20, a portugál járadék 40, az olasz járadék 20 centimemal. Török járadékok meglehetősen jól voltak tartva. C 26.40, D 22.47. Bankértékek gyengék, csak Banque de France volt magasabb. Vasutak 10 frankot vesztettek. A zárlat továbbá elgyengülést hozott. Jegyeznek: 3%-os franczia járadék 101.97, 3½%-os járadék 105.60, Banque de France 3650, Crédit Foncier 713.—, Szuez-részvények 3685.—, egyiptomi kölcsön 106.20, spanyol külső járadék 42.52, magyar aranyjáradék 102.10, olasz járadék 91.80, orosz 104.—, uj 3%-os orosz kölcsön 95.55, portugál 3%-os kölcsön 23.—, ottomán bank 549.—, osztrák Länderbank 481.—, osztrák déli vasut 170.—, Rio-Tinto rézbánya 759.

3 óra 40 perczkor záródnak: 3%-os franczia járadék 102.—, 3½%-os járadék 105.60, magyar aranyjáradék 102.10, osztrák aranyjáradék 101.50, olasz járadék 91.80, osztrák Länderbank 481.—, török dohányrészvény 181.—, Banque de Paris 950.— ottomán bank 549.—. Gyenge.

London, okt. 19. (Megnyitás). 2¾%-os angol consol 119⁷⁄₁₆.

London, okt 19. (Zárlat). Magyar aranyjáradék 100.25, osztrák déli vasut 6.75, ezüst 27¹¹⁄₁₆, 2¾%-os angol consol 109⅝, uj spanyol járadék 90⅜, 4%-os rupia 62⅜, Canada Pacific-vasut 84⅝. Magánkamatláb 3³⁄₁₆%.

Külföldi értéktőzsde zárlata

az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, medió vagy ultimóra értendők, e szerint mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok K-val, a medióra M-mely az ultimóra U-val vannak meg jelölve. Magától értetődik, hogy a fenti átszámitásokhoz még a transakczéió-költgek, továbbá a medió- és ultimóárfolyamokhoz, azonkivül még a mindenkori budapesti prolongáczió-tételek is szamitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Atszámitási árfolyam: 100 márka vista = 58 frt 90 kr. 100 frank vista = 47 frt 50 kr

Október 19.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben	
PÁRIS					
Osztrák-magyar államvasut	M	—.—	—.—		—.—
Osztrák déli vasut	M	—.—	—.—		—.—
Magyar 4%-os aranyjáradék	U	102 10	119.91		—.—
Osztrák aranyjáradék		101.50	120.18	—	0.24
BERLIN.					
Osztrák 4·2%-os papirjáradék	K	—.—	—.—		—.—
„ 4·2%-os ezüstjáradék	K	100 60	101 73	+	0 10
„ 4%-os aranyjáradék	K	101 80	119 91	—	0 12
Magyar 4%-os aranyjáradék	K	101 60	119 85	—	0.18
„ 4%-os koronajáradék	U	98 10	98 22	—	0 15
Elbavölgyi vasut	U	— —	—.—		—.—
Osztrák hitelrészvény	U	221.25	353 13	+	0 24
Osztrák-magyar államvasut	U	149.25	351 10	—	0.59
Osztrák déli vasut	U	31 25	73 11		—.—
*Károly-Lajos vasut	U	106 —	—.—		—.—
Kassa-oderbergi vasut	K	— —	—.—		—.—
*Orosz bankjegy		216 50	—.—		—.—
Váltó bécsi piaczra		169 65	58 87		—.—
FRANKFURT.					
Osztrák 4·2%-os papirjáradék	K	85.60	101.15	+	0 06
„ 4·2%-os ezüstjáradék	K	85 30	101 67	—	0 24
„ 4%-os aranyjáradék	K	102.—	120 15		—.—
Magyar 4%-os aranyjáradék	U	101 70	120.03	—	0 12
„ 4%-os koronajáradék	U	98 25	98 56	+	0.14
Osztrák hitelrészvény	U	298 25	352 51	—	1 17
Osztrák-magyar bank	K	763.—	900.35	—	3 53
Osztrák-magyar államvasut	U	297 —	351 46	—	1.63
*Károly-Lajos vasut	U	— —	— —		—.—
Osztrák déli vasut	U	64 25	73 21	—	0 14
Váltó bécsi piaczra		169 62	58 88	+	0.02
Unionbank		249 —	—.—		— —
Villamossági részvény	U	134 30	—.—		—.—
Alpesi bányatársaság	K	151.—	—.—		—.—

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK,

Prága, okt. 19. *Nyersczukor* Aussigban 12.55 frt, november—deczemberre 12.60 frt, finomitott készáru Prágában 36 frt.

Trieszt, okt. 18. *Czukor* kedvetlen, készáru 14—14⅛ frt, áru, október—deczemberre vagy január—márcziusra 13⅞—14 frt, áru. — *Kávé.* Rio 39—46 frt, Santos 38—50 frt. — *Szesz* cseh és romániai okóberre 12 frt pénz, magyar október—deczemberre 12.50 frt, áru. — *Bors* (singaporei) 56—57 frt. — *Zsir* 34—36 frt.

Hamburg, okt. 19. *Nyersczukor* októberre 9.70, novemberre 9.70, deczemberre 9.77, január—márcziusra 9.92 márka 50 kilonkint.

Hamburg, okt. 18. *Petroleum* helyben 6.75 márka. Szilárd.

Antwerpen, okt. 18. *Petroleum* 19.50 frank.

Glasgow, október 18. *Nyersvas* 50 sh. 4½ d.

Berlin, okt. 19. Az itteni zord időjárás támogatta az amerikai szilárd sürgönyöket, ugy, hogy a buza és rozs körülbelü 1½ márkával emelkedett. Zab szilárdan tartotta magát.

Berlin, okt. 19. Szesz 49.50.

Stettin, okt. 19. Szesz 47.—.

Köln, okt. 19. Olaj 54.—.

Páris, okt. 18. *Nyersczukor,* készáru 30.25—30.75, nyugodt. Fehér czukor októberre 31.37½, novemberre 31.61½, nyugodt; négy első hónapra 32.37½, márcziustól négy hónapra 32.75, finomitott készáru 106.50 frank.

Páris, okt. 19. Buza, liszt, olaj ártartó, szesz nyugodt. Idő: szép.

Pétervár, okt. 18. *Rozs* októberre 7.10. Nagyon hideg.

Liverpool, okt. 18. Kaliforniai *buza* ½—1 pennyvel drágább, amerikai *tengeri* 2½ pennyvel drágább. *Liszt* változatlan.

Bréma, okt. 18. *Petroleum* helyben 6.95 márka.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Számitási árfolyam német piaczokra 100 márka vista = 58 frt 90 kr 100 frc vista = 47 frt 50 kr.

Október 19.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz kepest osztr. értékben	
PÁRIS.					
Buza	folyó hóra	21.85	10 38	—	0 07
—	novemberre	21 85	10.38	—	0 12
—	novembertől 4 hóra	21 85	10 38	—	0 07
—	4 első hóra	21 80	10.35	—	0.07
Liszt	folyó hóra	47.90	14 24	—	0.03
—	novemberre	47 45	14.11	—	0.06
—	novembertől 4 hóra	47.—	13 98	—	0.07
—	4 első hóra	46 75	13 91	—	0.06
Olaj	folyó hóra	52.75	24 81	+	0.12
—	novemberre	52.75	24 81		— —
—	november—deczemberre	52 75	24.81		—.—
—	4 első hóra	53.50	25 17		—.—
Szesz	folyó hóra	42 51	22 98		—.—
—	novemberre	43 25	23.77		—.—
—	4 első hóra	43 50	22.90	+	0.13
—	májustól 4 hóra	43.50	22.90	—	0.13
BOROSZLÓ.					
Buza helyben uj		17.10	10.07		—.—
Sárga buza helyben uj		17.—	10.01		—.—
Rozs helyben		14.60	8 60		—.—
Zab helyben		12.70	7.48		—.—
Repcze helyben		21.60	12.66		—.—
Szesz (70-es) októberre		65.70	38 59	—	0.41
Szesz (50-es) októberre		46 20	27.24	—	0 41
Tengeri (100 kilónkint)		12.—	7.06		—.—
Olaj		—.—	—.—		—.—

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Terményüzleti tudósitás.

Szeged, október 19. (Az *Egyetértés* tudósitása.) *Zsiradék-áruk.* Változatlan. Nehéz 3/100-as táblaszalonna 100 kilogr. 60—61 frt, könnyü uj áru 4/100-as füstölt) szalonna 100 kilogramm 59—60 forint, (füstölt) szalonna 100 kilogramm 63—64.— forint, szegedi pörkölt szalonna 100 kilogramm 60-61 forint, stráf-szalonna 100 kilogramm 57—58.— forint, háj névleg 100 kilogramm 70.— forint, zsir 100 kilogramm 65.— frt.

Szalámi. Mai jegyzés 100 kilogrammonkint 175.— forint.

Paprika. A sürgős haszonbéri fizetések miatt a termelők kénytelenek voltak az árat redukálni. Legfinomabb paprika 100 kilogramm 68—78 forint, finom paprika 100 kilogramm 55—62 fornit, középfinom paprika 100 kilogramm 36—40 forint, kereskedelmi paprika 100 kilogramm 15—20 forint, csöves paprika régi 100 kilogramm 45.— frt, csöves paprika uj 100 kilogramm 25.— frt.

Tarhonya. Változatlan. Legfinomabb tojásos 100 kilogramm 25—26 forint, fehér, tojás nélkül 100 kilogramm 18—20.— forint, barna, tojás nélkül 100 kilogramm 16—17.— forint.

Gyékény. Változatlan. Finom, sürü gyékény 100 darab 32—75 forint, félsürü gyékény 100 darab 20—22 forint, könnyü 100 darab 10—13 frt.

Gabona-üzlet.

Szeged, október 19. (Az *Egyetértés* tudósitása.) Buza 9.20—9.30 frt Rozs 7—7.20 frt. Árpa 5.50—5.80 frt. Zab 5.80—6.— frt. Ó-tengeri 5.40—5.50 frt. Uj tengeri 4.10—4.40 frt. Bab 6.50—6.60 frt. Köles 4—4.20 frt. Repcze 10—10.50 frt.

GAZDASÁGI TUDÓSITÁSOK.

Mátészalka, okt. 18. (Az *Egyetértés* tudósitása.) A hosszantartó szárazság után ugy a mult heti, mint a mostani esőzések a munkálatokra kitünő hatással voltak és ugy a rozs, mint a buzavetések szépen kikeltek. A szántás és vetés most fokozattabb erővel folytatódik és kedvező időjárás mellett még a csutkaföldeket is idejekorán bevethetik. A tengeritörést befejezték, a terméseredmények nagyon különbözők, mert a mig a homokföldeken igen silány az eredmény, a feketén, különösen a réti földeken középtermésnek örvendenek. A kereslet ezen czikkben igen élénk, mert ó-tengeriből a készletek teljesen elfogytak. A burgonyatermés mennyiségileg középen alulinak mondható, de minőségileg kitünően sikerült 16—20% keményitőtartalommal, a mi e vidéken ritkán szokott előfordulni. A lóheremag cséplése még folyamatban van, a termés jónak mutatkozik, holdanként 120—180 kgr., a minőség is jónak mondható. A dohány törését még a mult hóban befejezték, a száradásra igen kedvező volt az időjárás, ugy hogy minőség és mennyiség tekintetében is meglehetünk elégedve. A napraforgó, a melyet e vidéken nagyban termelnek, nem jól sikerült, mert a tányérok kicsik maradtak és sok az üres mag. A szüret nagyobbára befejeztetett, de csak fél termésünk volt, mert a jégverés, szárazság és peronoszpora sok kárt okozott. A bor minősége igen jó lesz, a must 14—16%. A sertésvész e vidéken ismét fellépet, de még sem oly vehemensen, mint az előző években, ugy látszik, hogy a vészen átment koczák ivadékai nagyobb immunizáló képességgel birnak.

Napirend 1898. október 20.

Naptár: Csütörtök, okt. 20. Róm. kath. Kant. János. — Prot. Iréne. — Görög-orosz: (okt. 8.) Pelágia. — Zsidó: Marcheschvan 4. — Nap kél: 6 óra 11 perczkor reggel, nyugszik 4 óra 45 perczkor délután, Hold kél: 12 óra 5 perczkor délután, nyugszik: 8 óra 19 perczkor délután.

Királyi kihallgatás a budavári királyi palota trónteremében délelőtt 10 órakor.

A közoktatásügyi miniszter fogad d. u. 4 órakor.

A belügyminiszter fogad d. u. 4—5-ig.

A honvédelmi miniszter fogad déli 12 órakor.

A horvát miniszter fogad reggel 8 órától 10-ig.

A honvéd főellenőrzési szemle a 14-ik gyalogezredhez tartozókkal reggel 9 órakor, az I. Ferencz József honvéd-gyalogsági kaszárnyában. (Üllői-ut.)

A közös hadsereg főellenőrzési szemléje a 26-ik gyalogezred és muszaki tüzérséghez besorozott legénységével reggel 9 órakor az üllői-uti Mária Terézia kaszárnyában.

III. Béla király és felesége Antiochiai Anna koporsóinak közszemlére állitása d. e. 10-től d. u. 4-ig a budavári koronázó Mátyás templomban.

A néppárt értekezlete d. u. 6 órakor a József-utczai klubhelyiségében.

A nemzeti muzeum: természetrajzitára nyitva d. e. 9-től d. u. 1 óráig. — Többi tárai megtekinthetők 50 kr. dij mellett

A nemzeti muzeum néprajzi osztálya nyitva 9—1-ig.

Országos képtár az akadémiában nyitva d. e. 9 órától 1-ig.

Deák-mauzoleum a kerepesi-uti temetőben nyitva d. u. 3 órától 5-ig.

Az 1848—49-iki szabadságharczi emlék-gyüjtemény és Kossuth-muzeum: Stefánia-ut 51. sz. a. délelőtt 9—11-ig.

A „Hodoló diszfelvonulás" Eisenhut Ferencz óriási körképe látható Városliget, Andrássy-ut végén, reggel 9-től este 6 óráig. Belépő dij 50 kr., gyermekjegy 30 kr.

Iparmüvészeti muzeum és az iparmüvészeti társulat állandó bazárja az üllői-uton hétfő és péntek kivételével naponkint 9—1-ig.

M. kir. gazdasági muzeum. Városliget Széchenyi-sziget, történelmi épületcsoport. Április hótól novemberig nyitva van naponkint — a hetfői napok kivételével — d. e. 10 órától 1-ig, d. e. 3-tól 5-ig. Hétfőn egész napon zárva van. A muzeum látogatása mindig ingyenes.

Magyar kereskedelmi muzeum. Allandó kiállitás: kereskedelem történeti muzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban, d. e. 9—12-ig és délután 2—5-ig. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott 9 órától d. u 2-ig. — Magyar házi ipar központi bazár kerepesi-ut 22. sz. I. emelet d. e. 9-től déli 1 óráig és d. u. 3-tól esti 7 óráig. Tudakozó Iroda és nyilvános szakkönyvtár Kerepesi-ut 20. sz., I. em. d. e. 9—12-ig és d. u. 3—6-i

Kivonat a hiv. lap okt. 19. számából.

Árverések a fővárosban. *Feldmann* Mór 535 frtra becs. ingós. október 21. VII. ker. király-utcza 75. szám. *Egerváry* Géza 11.976 frtra becs. ingós. október 20. V. ker. Vigadó-tér. *Beöthy* Algernonné 1169 frtra becs. ingós. október 21. IX. ker. Ferencz-körut szám. 14. *Bak* Sándor és társa 7815 frtra becs. ingós. október 20. VI. ker. rózsa-utcza 88. szám. *Csontossy* János 367 frtra becs. ingós. november 12. VIII. ker. Szentkirályi-utcza 11. *Schönfeld* Regina 929 frtra becs. ingós. október 20. VII. ker. Izabella-utcza 75. *Bakos* Rezső 1420 frtra becs. ingós. október 22. I. ker. Krisztina-körut 91. szám. *Fein* Ignácz 950 frtra becs. ingós. október 20. VI. ker. lovag-utcza 13. szám. *Bárány* N. Ernő 891 frtra becs. ingós. VII. ker. Garay-utcza 50. szám. *Müller* Ármin 7229 frtra becs. ingós. október 20. VI. ker. Lehel-utcza 23. szám. *Führer* Ignácz 379 frtra becs. ingós. október 27. VIII. ker. Csokonay-utcza 10. szám. *Rajcs* Zoltán 1186 frtra becs. ingós. október 29. VII. ker. Murányi-utcza 53. szám. *Farkas* Jánosné 2100 rftra becs. ingatl. november 2. V. ker. alkotmány-utcza 22. szám.

Árverések a vidéken. *Gungl* M. és fiai 2080 frtra becs. ingós. november 5. Temesvárott. *Koós* László 7003 frtra becs. ingós. november 3. Nagy-Váradon. *Kovács* István 5453 frtra becs. ingós. november 8. Váczon. *Sólyomkeői ev. ref. egyház* 1821 frtra becs. ingatl. 1899. január 11. Kolozsvár. *Radoszávlyev* Szeja 6920 frtra becs. ingós. október 29. Módoson. *Szabó* Imre 4960 frtra becs. ingatl. november 1. Kis-Körös. *Tóth* Márton 2800 frtra becs. ingatl. november 7. Kis-Körös. *Nagy* Balázsné 30.200 frtra becs. ingatl. november 5. Kis-Körös. *Sztanó* József 6200 frtra becs. ingatl. november 5. Kis-Körös. Ifj. *Frauendorfer* Mihály 3221. frtra becs. ingatl. deczember 5. Hosszuaszon. *Friedman* Sámuel 3525 frtra becs. ingatl. november 11. Munkácson. *Szabó* István 3860 frtra becs. ingatl. deczember 16. Debreczen. *Kiss* János 2629 frtra becs. ingatl. november 10. M.-Vásárhelyett. *Schlück* Izidor 1274 frtra becs. ingatl. november 15. N.-Bányán. *Nagy* Sándor 150 frtra becs. ingatl. november 5. Veszprém. *Lovas* Péter 2007 frtra becs. ingatl. november 8. Nagy-Kállóban. *Brogyányi* Gyula 60 frtra becs. ingatl. november 10. Privigyén. *Hechus* szül. Schverhardt Mária 2710 frtra becs ingatl. november 9. Vágujhelyen. *Novák* Ferencz 3421 frtra becs. ingatl. november 30. Pécsett.

Szerkesztői üzenetek.

R. Zoltán. A füst lecsapodásáról általános vélemény, hogy a föld felett csekély magasságban áramló szélnek a hatása folytán származik. Ezt a nézetet arra alapitják, hogy csendes időben a lakóházakból felszálló füst szabadon emelkedik a magasba. Csakhogy nem szabad árn megfeledkezni egyes gyárak, olvasztó kohók füstjéről, a mely a legnagyobb szélcsöndben is lecsapódik és közvetlenül a föld felett huzódik nagy messzire. Ez azt a föltevést igazolja, hogy a levegőnél nagyobb fajsulyu füst lecsapódik, a könynyebb felszáll. Az igazság valószinüleg a középen van, a mennyiben a nehézkedési és meteorologiai viszonyok együttes müködése okozza a lecsapódást.

K. Margit. 1. A világ legmagasabban fekvő tava a Titikaka-tó Dél-Amerikában, a Csimborasszó környékén. Viszont a legmélyebben fekszik a Holt-tó Palesztinában, a melynek oly nagy bibliai szerepe volt. 2. Musset Alfred és Sand Georges nem voltak törvényesen egybekelve. 4. Puskin Sándort a sógora, a pétervári franczia követség titkára lőtte agyon párbajban.

Homo Novus. Forduljon lapunkra való hivatkozással Ballaghi Aladár egyetemi tanárhoz.

V. Palota. *R. Gy.* Az Ujpest községnek tett engedményről nincs tudomásunk, annyit azonban tudunk, hogy ennek a 40.000-nyi lakosságu nagyközségnek, mely csupa zsellértelepesekből alakult, egyetlen egy talpalatnyi földje sincs, még a temetőjét is négyszögölenkint vette. Vagyona sincsen egy fillért érő sem, ellenben az utczái burkolatára az utóbbi 3 évben ráköltött egy milliót. Egyedüli jövedelmi forrása az italmérési adó s ha ennek bérletét olcsón kapta meg, arra nagyon is rászolgált. Nem kell tehát ezt megirigyelni az ujpestiektől, akárki eszközölte is ki nekik!

IDEGENEK NÉVSORA.

Pannonia szálloda. Pazar A., Tornalja. — Schubert A., Léva Miklovich I., Szt-Gothárd. — Szabó L., Sárvár. — Weinberger Zs., Pázdics Novák L., B.-Csaba. — Tornay B., Gyöngyös. — Dr. — Kovács L., M.-Berény. — Schlesinger K., Szt-Gothard. — Vincze P., Enying. — Kerekes, G.-né Szolnok. — Manks A., A.-Hraboez. — Laurenc L., Maller K., Paris. Dr. Braun K., Greiz — Nagy I., Debreczen. — Vigh A., Fegyvernek. Glasner A., Rózsahegy. — Fenyes B., Sz.-Váralja. — Buday A., Dosa. Timens G., Trieszt. — Terner A., Kolozsvár. — Török Gy., Beregszász. Nagy Zs. N.-Panuk. — Szücs O., Zircz. Szeberényi I., Apatin. Bikfalvay E., Zilah.

Pusohnik Ferencz Kétkorona szálloda. Koncz I., Seregely. Bátory D., Baracska. — Széky G., Gerjen. — Brankovics S., Almegyes. — Dezsi M., Bia. — Zimer P., Morovits. — Konstantin N., Romania. Hencz E., Budapest. — Reiner I., Pozsega. — Hanics A., Ujbartyan. Neszlevovics S., Radomir M., Kragojovácz — Nyika L., Gradista. — Gajcs L. Nesztovics M., Gradista. — Pin I., Tonf. — Garagos G., Bpest. Hann I. Reischdorf. — Szilagyi Gy. S.-Szt-György.

Holstein testvérek Nádor szálloda. Lehner E., Berlin. Voigt Becs. — Altmann J., Prága. — Seyff Vilmos Bécs. — Artner S., Pozsony. Kánia L., Esztergom. — Szép L., Kassa. — Werner R., Bécs. — Spitzer G., Spitzer J., Dabas. — Bernath I., Hosszupályi. Vaskonyi S., Szegzárd. Isvreiy A., Kolozsvár. — Lakner D., N.-Várad. — Szekulics E., Kassa. Winter S., Munkács. — Woititz M., Lemberg. — Schneider V., Pozsony.

Hungária szálloda. Fehér H. és kisérete, Martinsberg. — Gr. Eszterházy J. és kisérete. Pozsony. — Gr. Lónyay M. és kisérete, Battyu. Br. Diringshofen C. és kiserete, Hameln. — Brunninghaus E. és kisérete, Bécs. — Walter L., London. — Provis B. S., London. — Poletika W. és neje. Szt-Pétervár. — Jordans J., Buchwald. — Civkovich M., Miskolcz. Moench F., Offenbach. — Schmitz A., Bonn. — Chardonnier L., Nancy. Gaal F., Szeged. — Jeszensky B., Temesvár. — Ade G., Chikago. Bartholowitz A., Esseg. — Dosswald T., Trieszt. — Baumardet P., Róma. Goldschmid O., Hamburg. — Wichmann R., Berlin. — Dr. Vass B., Kolonics L., Szendy V., Székesfehérvár. — Aron G., Páris. — Valentin L., Normancy. — Kaser H., Pforzheim. — Ujházy A., Szomolány. — Back R., Győr. — Behrens C., Hanau. — Hettler E., Pforzheim. — Goldmann M., Berlin. — Steinborn M., Berlin. — Pfaff G., S.-Tarjan. — Hirsch S., Aachen. — Sárkany M., Csetnek. — Ritter M., Boroszló. — Beck J., Schlesinger C., Zagráb. — Dr. Gatterno S., Zenecovich P., Trieszt. Moskovits M., N.-Várad. — Strausz S., D.-Földvár. — Kasznyitzky A., Debreczen. — Horvath S., Varannó. — Diederichs H., Reichl L., Littmann J., Wolff J., Rademacher J., Strausz J., Englhoffer J., Lustig M., Schnelberger S., Herczeg J., Weiszmann M., Heller A., Krausz E., Weiner M., Abelmann T., Rebhahn S., Weisz S., Frankel M., Herzog B., Bécs.

Vadaszkürt szálloda. Fernbach M., Apatin. — Fekter F., Apatin. Aman J., Apatin. — Zolay M., Dees. — Laszczik B., Szt-Gotthard. Szentes A., Zirok. — Dr. Berger M., Szt-Gotthard. — Razgha B., Zircz. Ritaor G., N.-Várad. — Pireth M. és leánya, Esztergom. — Inczédy D., Pécs. — Nagy V., Baja. — Madarasz F., Baja. — Wax W., Siklos. Pollak Maria, Daruvár. — Szantó K., Fölker G., Baja. — Ferenczy B., Veszprém. — Jankovits E., Tenerovacz. — Kracsany J., Budapest. Lánr G., Brassó. — Düren R., Boroszló. — Stoil H., Bécs. — Miskovics L. Sádd H., Kaposztássy E., Eger.

Palkovics Angol királyné szálloda. Exc Gr. Nákó K. és kisérete N.-szt-Miklós. — Gr. Szecseny Sz., N.-Dorog. — Gr. Zichy W., Varpalota. — Gr. Forgách I., Szt-Pétervár. — Br. Kalbermatten E., Bécs. Beretvás A. és kiserete, Beretvás R., és csal. Tó-Almás. — Halsey J. M., London. — Pázmándy D., Ratot. — Knoll T., Tittel. — Mihajlovits K., Kolozsvár. — Champel E., New-Castle. — Szabó J., Kolozsvár. Mihajlovits S., Gradiste. — Engel, Dr. Königstein J., Ringer L., Links E., Dr Keller T., Ent E., Gross D., Löwy S., Klärer D., Geiz E., Bécs. — Király A., N.-Várad. — Feber L., Alka. — Biritsch G., Bergrad. — Mehm G. D., Karlsbad. — Szacsay R., Kassa. — Dorner A., Berlin. — Klay E., London. Velősey B., Ungvár. — Szentesy S., Gyöngyös. — Löwinger D., Igló. Novák K., Nyitra. — Vinczencz D., Grácz. — Krempel H., Brünn. Illavska D. J., Prága. — Miert A., Sz.-Somlyó. — Zóbel Z., Komarom. — Leyer D., N.-Kanizsa.

Brisztol szállcda. Br. Eltz J. neje és kisérete, Eslinger. — Br. Ewald K. és kiserete, Görz. — Br. Louis Z., Meran. — Lippe V., Velencze. Zireau O., Berlin. — Magistris H. és neje, Salonichi. — Scholtz O., Lipcse. — Wahl B. és csal., Sulina. — Miss Strieme J. A., London. Barczay S. és neje, Turócz. — Török S., Temesvár. — Dounein M., Szeged. — Farago S., Leva. — Dr. Dub V., Bécs. — Epstein M., Bécs. Lindner J., Lemberg. — Lüberl Ch., Paris. — Czechin C., Páris. Martini V., Prága. — Morgenstern A., Bécs.

Budapest szalloda. Hasenörl F., Bécs. — Baad F., Bécs. — Meiser D., Bécs. — Zironecsics K., Bécs. — Pribiszky Gy., B.-Csaba. — Mülstein H., Bécs. — Adam L., Makat. — Ranschburg J., Kolozsvár. — Ersibislavszky Oderberg. — Nagy M., T.-Szt-Miklós. — Ocskay B.-ne, Baja. — Lablane Emilia, Bécs. — Petrovits L., Uj-Vidék. — Macsay E. és fiai, Mohács.

Metropole szálloda. Br. Trchner T. C., Katskole. — Hontoir E., Brüssel. — Schneider E., Berlin. — Reiszveck B., Regensburg. — Disze Gy., Drezda. — Fleischer M., Teschen. — Csipkay I., Vinkovcze. Fischer I., Bécs. — Oravicz M., Rozsnyó. — Becser E., M.-Szlabos — Dr. Platz B., Szeged. — Simek A., Leker. — Erdős K., Kolozsvár. — Szentpeteri I., Turkeve. — Keleti I., Sopron. — Dr. Wallerstein M., Tenke. — Eberhardt I., Szallay M., Szabadka. — Rozsa K. S., Kelemen N.-Várad. — Hajdu F. Debreczen. — Grossz K., Pécs. — Vofner P., Bécs. — Kintzl A., Sopron.

Fehér hattyu szálloda. Dr. Szalay S., Kerepes. — Stefanovits M., D.-Pafai. — Bock A., Sklenó. — Trismay K., Szolnok. — Mezey A., Jaszkiser. — Mezey J., Jaszkiser. — Dr. Horváth I., Jászapáti. — Spitz B., G.-Szőlős. — Bauer S., Tass. — Tomsits S., Dsliblatt. — Özv. Berczik I.-né, Ungvár. — Tandlich V., Arva.

Royal szálloda. Exc. Gr. Szécsenyi G., Kaltleigeben. — Exc. Gr. Bruninghaus, Berlin. — Huszár B., Keszegh. — Basto J., Rió de Janeiró. Amberg P. J., Frankfurt. — Sawaroff J., Bulgária. — Waxhome C., London. — Syndham E., New-York. — Halamári A. C., Mexiko. Biasini M., Kolozsvár. — Dr. Klaár M., Debreczen. — Köchsmann K., Berl E., Kingrat F., Pithard A., Bécs. — Schorr S. Flaschner A., Haymson H., Bécs. — Laurovitz J., Nagylak. — Dr. Berkes Gy., Nyitra. — Czench J., Szarvas. — Lengyel S., Szeged. — Csányi J., Szeged. — Polgár G., Budapest. — Hoffmann S., Csab. — Günther J., N.-Bocskó. — Kállay, Budapest. — Balogh J., Arad. — Kerenyi W., Bánhegyes.

Páris szálloda. Geist F., Norinberg. — Kohn M., Szerajevó. Müller B., Lemberg. — Löwy S., Grácz. — Horváth I., Borsód. — Szelmanovics S., Bártfa. — Jánoska G., Szt-Miklós. — Dr. Grünn M., Miskolcz. Kmétl I., N.-Kalugya. — Schlesinger S., Zombor. — Merlicet. M., Szerajevó. Wagenhofer I. és neje Sopron. — Wiskovics P. és neje Temesvár. Adler M., Lincz. — Frank I., Vinga. — Weinloch F., Baroach J., Binenstok I., Grosx L., Dunkel I. és neje Bécs.

Orient szálloda. Dr. Szentpétery J., Kolozsvár. — Böszörményi L., M.-Vásárhely. — Illes M., Atkár. — Duka A., Kőhalom. Dr. Teleky M., T.-Györgye. — Szabados G., Kossuth. — Birnstein J., Schreyer H., Arad. — Lackner F., Ujverbász. — Nagele A., Rigós. — Guttmann J., Szabadka. — Blau J., Beregszász. — Altmann F., Miskolcz. — Oltoványi Ö., Nyireayháza. — Korncz S., Bécs.

Holzwarth Continental szálloda. Kutzer F., Teschen. Koromzay Gy., Sz.-Bela. — Dr. Freund I., Debreczen. — Weidler A., Merteus K., Broch I., Hatsebek H., Schwartz R., Pollak H., Kauffmann W., Schick I., Langfelder B., Bécs. — Taub A., Komarom. Krüger I., Greiwaldau. Schwartz R. Plesz.

Adria szálloda. Engelmayer J., Lőcse. — Dr. Badinyi Gy., Rozsonyó. Maksay J., Kolozsvár. — Wannay J., B.-Gyarmat. — Alkalay S., Belgrad. Meller J., Trieszt. — Bauer Zs., Kis-Várda. — Fleischacker J., Kanizsa. Zelles A., Szt-Endre. — Keviczky D., Hont. — Kalin F., Kapuvár. Fielitz P., Bécs. — Berger A., Zágráb. — Zarewsky L., Lemberg. Horváth A., Peczel. — Wiltz A., Zólyom. — Landauer E., Bécs. Recsey T., Berlin. — Heyek E., Bécs. — Wallenfeld M. és neje, D.-Bogdány.

Rémi szálloda. Király-Szatmár G., Bécs. — Castelli A., Illye. Hrabofszky J., Felső-Eőr. — Endrey G., H.-M.-Vásárhely. — Kaufmann J., Zagráb. — Schloss L., Szegzárd. — Fischer L., M.-Vásárhely. — Krausz K., Komárom. — Klein E., Szepsi. — Zobl Gy., Nyitra. — Cserba E., Miskolcz. — Kohn I., Miskolcz. — Pensel A., Nadra. — Grünfeld J., Hangos. — Hollánder A., Versecz. — Schuhmacher M., Konstantinápoly. Schneider J., Borszek. — Goldstein A., Prossnitz.

Union szálloda. Csokros S., S., Grácz. — Heble Maria, Merán. Dräger P., Prága. — Steinfeld A., Weisz I., Bécs.

Elhaltak névsora 1898. okt. 19-én.

Helenek J.; 23 é. Utról.
Banda J., 22 é. II. Medve-u. 13.
Horváth J., 44 é. lipótmezei tebolyda,
Kurbel J., 49 é. II., Bombatér 6.
Kovács E., 3 é. IX., Soroksari-u. 28.
Sali sz. Lahky A., f. n. VII. Hársfa-u. 33.
Varga A. 29 é. csendőr Utról
Bukisz A. 58 é. VI., Szabolcs-n. 28.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Budapest, 1898. okt. 20-án.

AIDA.

Opera 4 felvonásban. Zenéjét irta Verdi. Szövegét szerzette Ghislanzoni.

Személyek:

A király	Kornai
Amneris	Hilgermann
Aida	Vasquezné
Radames	Larizza
Ramphis	Szendrői
Amonasro	Takáts
Küldött	Ney B.
Főpapnő	Berts M.

Kezdete 7 órakor.

VÍG-SZINHÁZ.

Budapest, 1898. okt. 20-án.

A végrehajtó.

Boh. 3 felv. Irták Sylvane és Artus. Ford. Dr. Beldi Izor.

Személyek:

Chrédame	Hegedüs
Octavie	Nikó L.
Brocatel	Tapolczai
Antoniette	Molnár
Largilette	Szerémy
Pimparet	Gyöngyi
Kapitány	Kazaliczky
Cyprienne	Delli E.

Kezdete 7½ órakor.

NEMZETI SZINHÁZ.

Budapest, 1898. okt. 20-án.

Essex gróf.

Szomorujáték 5 felv. — Irta Laube Henrik. — Forditotta Szigligeti.

Személyek:

Erzsébet	Jászay M.
Essex gróf	Pálfi
Burleigh	Gyenes
Nottingham	Egressy
Walter	Somló
Southampton	Iványi
Nottingham	Maróthy
Rutland	Márkus E.
Ralph	Szigeti I.
North	Mészáros
Derby gróf	Magas
Cuff	Dezső
Jonathán	Gabányi

Kezdete 7 órakor.

VÁR-SZINHÁZ.

Budapest, 1898. okt. 20-án.

A rejtett arcz.

Vigjáték 4 felvonásban. Irta: Blumenthal Oszkár. Forditotta: Adorján Sándor.

Személyek:

Mengers	Náday
Kitty	Csillag T.
Mengers S.	Cs. Alszegi I.
Drontheim	Császár
Koberstein	Vizvári
Maltitz	Zilahi
Caspari	Bakó
Szidónia	Boér K.
Alice	Vásárhelyi
Nöldicke	Faludi
Krüger	Latabár
Gerlach	Abonyi

Kezdete 7 órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.

Budapest, 1898. okt. 20-án.

Aranylakodalom.

(1848—1898.)

Látványos alkalmi játék nyolcz képben, dalokkal és tánczczal. Irták: Beöthy László és Rákosi Viktor. Zenéjét összeállitotta: Fekete J.

Személyek:

Koltay Jenő	Molnár
Katalin	Groó
Béla	Kardos
Miklós	Mészáros A.
Jancsi	Várdafi
Ilonka	Aranyossy
Prodán	Giréth K.
Howard	Szilágyi V.
Krausz	Sziklai
Pista	Odry
Boriska	Szalai

Kezdete 7½ órakor.

NÉPSZINHÁZ.

Budapest, 1898. okt. 20-án.

A BABA.

Látványos operette 4 szakaszban. Irta Ordonneau Maurice. Forditotta Reiner Ferencz. Zenéjét szerzette Audran E.

Személyek:

Lancelot	F. Hegyi A.
Maximin	Vidor
Hilarius	Németh
Hilariusné	M. Csatai Zs.
Alésia	Küry K.
La Chanterelle	Solymosi
Lorémois	Tollagi
Balthasar	Horváth
Basilique	Vértesi
Agnelet	Várdai
Benoit	Kalocsai
Josse	Tallián I.
Guduline	S. Harmath I.
Egy jegyző	Ujvári
1-ső) baba	Makkos E.
2-ik) baba	Baán M.
3-ik) baba	Rózsa G.
Az ördög	Buzáth
Szerecsen inas	Halász

Kezdete 7 órakor.

Szinházi játékrendek.

A magy. kir. operaház játékrendje: *Pénteken* A bolygó hollandi. *Szombaton* Ninon. — A piros czipő. *Vasárnap* Hugonották.

A nemzeti szinház játékrendje: *Pénteken* Sganarelle. Az attaché. *Szombaton* A négy évszak. *Vasárnap* A komédiások.

A népszinház játékrendje: *Pénteken* Nagyapó. *Szombaton* Talmi herczegnő. *Vasárnap* délután Kis alamuszi, este Nagyapó.

A vigszinház játékrendje: *Péntek*en A hálókocsik ellenőre. *Szombaton* A végrehajtó. *Vasarnap* délután A Prony utczai ur, este Őrült — vagy szent.

A magyar szinház játékrendje: *Pénteken* A krokodilus. *Szombaton* Corignanék válópőre. (először). *Vasárnap* délután A krokodilus, este Corignanék válópőre (másodszor).

FOLIES CAPRICE.

Ma

CLEO DE MARODE

vagy

Egy női Agent provocateur.

Megelőzőleg 9 és fél órakor:

A kikapós földesur.

Eredeti népies bohózat dalokkal és tánczczal. Zenéjét összeállitotta: **Kmoch A.**

Személyek:

Várgedei Várgedey Frankl Gedeon, nagybirtokos	Rott S.
Arabella, neje	Charlée J.
Tom, lovásza	Pfeifer M.
Ösztövér Hajagos Bogdán, a falu kántora	Steinhart G.
Tari Bagó Marczi, kisbiró és bakter	Peterdy Gy.
Balog Örzsi, a biró leánya	Molnár A.
Gazsó Jancsi gazdalegény, a kedvese	Sussin A.
Marcsa, szolgáló a biróéknál	Boross S.
Nyakigláb Izsák, korcsmáros	Echten
Borcsa) paraszt leányok	Jungwirth K.
Julis) paraszt leányok	Minna
Ferkó) paraszt legények	Lengyel J.
Miska) paraszt legények	Popper J.
Öreg pór	Burg E.

Történik napjainkban egy kis faluban.

WALTER B. kávéháza

VIII., József-körut 29. sz. alatt.

Naponta **zene-hangverseny**

a hires **Miskolczy Géza** pécsi zenekara által. 34526

Somossy Mulató

(Nagymező-utcza). 34630

ALBRECHT FERENCZ bérlő.

Mdlle Sozo.

BARRISON Inga és GERTRUD.

Hermandoz Trio.

Bros Palos Millanova.

Julich The 4 Lamas

ballet.

1898. évi október hó 21-ikén először

A SZÉP RIGÓ.

Nagy kiállitásu ballet-operett.

Jegyek az első Rigó-előadáshoz már ma kaphatók a Somossy Mulató pénztáránál.

Minden ünnep- és vasárnap két előadás.

HUNGARIA SZÁLLODA 2080

Ma este az étteremben

Berkes Béla

ismert s kedvelt zenekara játszik

Kezdete 8 órakor.

Vizállás, 1898. okt. 19-én.

	Czentiméter
Inn:	
Schärding	+ 100 > 34
Duna:	
Passau	+ 173 > 20
Linz	— 103
Bécs	— 132 > 4
Pozsony	+ 106 > 4
Komárom	+ 132 > 2
Budapest	+ 84 > 6
D.-Földvár	
Mohács	+ 60 > 10
Gombos	
Ujvidék	+ 52 > 5
Zimony	+ 35 > 16
Pancsova	— 3 > 9
Drenkova	+ 6 > 1
Orsova	+ 76
Vág:	
Szered	+ 14
Rába:	
Győr	+ 164 > 18
Dráva:	
Zákány	+ 12 > 6
Barcs	
Eszék	
Száva:	
Sziszek	+ 450 > 145
Mitrovicza	+ 209 > 28

	Czentiméter
Béga:	
Kiszető	+ 95 > 9
Temesvár	+ 42 > 19
N.-Becskerek	+ 5 > 17
Tisza:	
M.-Sziget	+ 48 > 14
Tekeháza	+ 50 > 40
Tisza-Ujlak	— 2 > 22
V.-Namény	— 32 > 48
Záhony (Csap)	— 150 > 40
Tokaj	— 98 > 9
Tisza-Füred	— 100 > 8
Szolnok	— 130
Csongrád	— 181 < 2
Szeged	— 108
Török-Becse	— 115 < 1
Titel	+ 35 > 2
Körös:	
Sebes: N.-Várad	
Fekete: Tenke	+ 6
Fehér: B.-Jenő	— 76 < 74
Kettős: Békés	+ 220 > 208
Hármas: Gyoma	— 158 > 192
Maros:	
Arad	— 116 > 12
Makó	— 15 > 9

Jegyek magyarázata: + null fölött, — null alatt. > áradat < apadat.

Időjárás.

A m. kir. meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1898. okt. 19-én reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm. 700+	A hőmérséklet Celsius szerint	Szél iránya és ereje	Felhőzet	Csapadék mm.	Hőmérsék maximum	Hőmérsék minimum
Árvaváralja	—	—	—	—	—	—	—
Selmeczbánya	53·5	+ 10.3	SW 2	≡	5	15	10
Kis-Kartal	53·0	+ 11.8	—	4	10	20	11
N.-Szombat	51·8	+ 13.2	E 1	4	1	18	12
Magyar-Óvár	51·7	+ 12.2	—	4	2	17	12
Ó-Gyalla	50·9	+ 13.0	SE 1	4	7	19	13
Budapest	52·5	+ 12.1	—	4	12	18	12
Sopron	49·7	+ 13.9	S 2	4	—	19	12
Herény	50·4	+ 13.6	—	●	1	18	12
Keszthely	51·0	+ 12.8	SE 2	3	2	18	12
Zágráb	50·6	+ 14.0	S 2	4	26	20	14
Károlyváros	50·8	+ 14.0	N 1	4	5	22	13
Fiume	—	+ 16.0	S 1	4	38	19	15
Cirkvenica	49·5	+ 18.0	—	2	15	21	15
Pancsova	52·8	+ 15.8	SE 3	4	—	24	16
Drenkova	—	+ 15.2	NE 2	4	—	19	14
Zsombolya	52·1	+ 15.6	—	3	—	25	16
Arad	53·0	+ 15.2	SE 3	3	6	22	14
Szeged	51·9	+ 13.9	S 1	4	—	20	13
Szolnok	52·3	+ 13.0	SE 3	2	10	18	12
Eger	53·1	+ 14.0	N 1	4	5	19	10
Debreczen	53·3	+ 13.1	SW 0	4	9	20	12
Késmárk	54·7	+ 9.0	N 1	3	7	-	—
Ungvár	54·4	+ 12.2	E 3	2	3	21	11
Akna-Szlatina	55·8	+ 12.2	NE 2	2	6	—	—
Szatmár	54·5	+ 13.6	—	4	4	19	10
Nagy-Várad	54·1	+ 17.0	E 1	2	6	19	14
Kolozsvár	54·0	+ 9.4	NE 2	1	3	24	9
Nagy-Szeben	55·2	+ 13.2	NW 1	4	—	24	12
Bécs	49·8	+ 12.8	E 1	4	—	17	12
Salzburg	50·2	+ 10.0	S 2	≡	—	17	9
Klagenfurt	50·0	+ 10.9	NE :	●	7	16	6
Póla	47·7	+ 16.2	N 2	K	13	29	15
Lesina	50·0	+ 21.4	E 8	4	—	23	21
Sarajevo	50·7	+ 19.2	W 1	1	—	24	16
Torino	49·4	+ 10.9	—	●	7	12	10
Florencz	50·4	+ 15.5	W 1	4	6	18	15
Róma	50·5	+ 17.3	S 1	4	1	—	—
Nápoly	—	—	—	—	—	—	—
Brindisi	53·0	+ 22.7	S 2	1	1	—	—
Palermo	51·8	+ 21.0	—	4	—	—	—
Malta	52·1	+ 23.9	NW 2	≡	—	—	—
Zürich	52·0	+ 8.5	—	≡	1	—	—
Biarritz	55·3	+ 11.7	W 6	●	39	—	—
Nizza	47·5	+ 11.6	E 3	●	12	—	—
Páris	51·2	+ 6.1	S 1	1	—	—	—
Kopenhága	62·7	+ 4.6	E 8	4	—	—	—
Hamburg	56·6	+ 2.0	E 4	●	12	—	—
Berlin	56·8	+ 1.9	NE 5	4	—	—	—
Christiansund	67·4	+ 0.3	E 3	0	—	—	—
Stockholm	—	—	—	—	—	—	—
Szent-Pétervár	66·5	— 2.6	N 1	4	1	—	—
Moszkva	59·0	— 6.2	NE 0	✱	5	—	—
Varsó	—	—	—	—	—	—	—
Kiew	60·2	— 2.8	W 2	4	1	—	—
Sulina	57·7	+ 17.0	E 1	2	—	—	—
Szófia	57·0	+ 12.0	W 0	3	—	—	—
Konstantinápoly	—	—	—	—	—	—	—
Athen	—	—	—	—	—	—	—

A szélirányok jelölése: N = észak, E = kelet, S = dél, = W nyugodt. — Felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 0 = egészen borult, ● = eső, ✱ = hó, ≡ = köd, K zivatar.

A nyugoti depresszió Anglia táján vesztegel, mivel a légnyomás északon folyton erősbödik. A másik depresszió Galicziából visszament az Adria felé, a mi a hőmérséklet viszonyok sajátszerü alakulására volt befolyással.

Az európai időjárás felhős és csapadékos. A hőmérséklet eloszlása nagyjában változatlan, de nevezetes, hogy a hőmérő Oroszországtól a Kárpátok felé hirtelenül növekedik. Hazánkban az idő feltünően enyhe és jobbára esős. A hőmérséklet több fokkal magasabb a normálisnál. Az eső a tengerparton és Horvátországban volt legjelentékenyebb. Az ország déli feléből sok zivatart jelentenek.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzése

1898. október 19.

Idéjárás szép	Vizállás reggel 7 órakor 93 cm.	Hőmérő reggel 7 órakor + 14° C.	Légsulymérő reg. 7 ó. 756 m/m.

A) Árutőzsde.

I. Gabonanemüek.

a) Kész áru.

Minőségi suly hektoliterenkint — 100 kilogrammnak ára

ó vagy uj	Faj	74 kg. frttól	74 kg. frtig	75 kg. frttól	75 kg. frtig	76 kg. frttól	76 kg. frtig	77 kg. frttól	77 kg. frtig	78 kg. frttól	78 kg. frtig	79 kg. frttól	79 kg. frtig	80 kg. frttól	80 kg. frtig
ó	bánsági	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
uj		—.—	—.—	9.15	9.30	9.35	9.45	9.50	9.55	9.60	9.70	9.75	9.80	9.85	9.90
ó	tiszavidéki	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
uj		—.—	—.—	9.35	9.50	9.55	9.65	9.70	9.75	9.80	9.90	9.95	10.—	10.05	10.10
ó	pestvidéki	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
uj		—.—	—.—	9.30	9.45	9.50	9.60	9.65	9.70	9.75	9.85	9.90	9.95	10.—	10.05
ó	fehérmegyei	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
uj		—.—	—.—	9.35	9.50	9.55	9.65	9.70	9.75	9.80	9.90	9.95	10.—	10.05	10.10
ó	bácskai	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
uj		—.—	—.—	9.60	9.65	9.65	9.70	9.75	9.80	9.85	9.90	—.—	—.—	—.—	—.—
uj	román átm.	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	7.90	7.95	—.—	—.—	—.—	—.—
uj	szerb	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	7.80	7.85	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
uj	bolgár	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—

	Ó vagy uj	Faj	Minőségi suly hekt.-kint	Frttól	Frtig
Rozs	uj	I-rendü	70—72	7.75	7.85
"	uj	II-rendü	—	7.65	7.75
Árpa	uj	takarmány	60—62	6.—	6.30
"	uj	égetni való	62—64	6.70	7.20
"	uj	sörfőzésre	64—66	7.50	8.50
Zab	uj	—	39—41	5.75	6.05
Tengeri	ó	bánsági	—	5.55	5.65
"	ó	másnemü	—	5.50	5.55
Repcze	uj	káposzta	—	12.25	12.75
"	uj	bánsági	—	—.—	—.—
Köles	uj	—	—	4.30	4.70

b) Határidőre.

Usance-minőségü 100 kilogrammonkint.

	Határidő	Pénz frt	Áru frt
Buza	1898 márcz.	9.35	9.36
	" szept.	—.—	—.—
	" október	9.25	9.30
Rozs	1898 márcz.	7.89	7.91
	" szept.	—.—	—.—
	" okt.	8.—	8.10
Tengeri	1899 április	—.—	—.—
	" május	4.69	4.70
	" junius	—.—	—.—
	1898 julius	—.—	—.—
	" okt.	5.50	5.60
Zab	1898 márcz.	5.91	5.93
	" szept.	—.—	—.—
	" okt.	5.65	5.70
Káp.-Repce	1898 szept.	12.60	12.70

A hajószállitás fuvardijtételei Budapestre.

	Honnan	kr.
Duna	Pancsova	26—28
	Ujvidék	23—24
	Bezdán	15—17
	Kalocsa	13—14
	D.-Földvár	12—13
Tisza	Szentes	33—35
	Szeged	31—33
	Zenta	27—29
	Titel	24—26
Száva	Mitrovicz	—
Béga	Temesvár	—
	N.-Becsk.	32—34

Györbe a fuvardijtétel 10 krral magasabb a budapestinél. A hajódijtételek 100 kg.-kint a szállitási adóval és a biztositási dijjal értetnek. A Béga-állomásokról a burcsellázást beleértve.

Leszámoló árfolyamok október 18-áról.

Buza	márczius	—.—
"	junius	—.—
"	szept.	—.—
"	okt.	9.15
Rozs	márczius	—.—
"	junius	—.—
"	szept.	—.—
"	október	7.80
Tengeri	május	—.—
"	junius	—.—
"	julius	—.—
"	aug.	—.—
"	szept.	—.—
"	okt.	5.50
Zab	márczius	—.—
"	junius	—.—
"	szept.	—.—
"	október	5.65
Káp.-Repcze	szept.	—.—
Szilva bosznia 120 db.	okt.	9.25
" " 100 "	okt.	11.50
" " 85 "	okt.	18.—
" szerbiai szokvány	okt.	9.25
" " 100 db.	okt.	11.50
" " 85 "	okt.	17.75
Szilvaiz szlavoniai	szept.	14.50
" szerbiai	szept.	13.75

II. Különféle termények.

Ár 100 kilogrammonkint.

		Faj	Pénz frt	Áru frt
Ingyen hordó	Disznózsir	budapesti	57.—	57.50
		vidéki	—.—	—.—
—	Szalonna	magyar Ia légenszáritott vidéki	—.—	—.—
		városi légenszáritott, 4 darabos	55.—	55.50
		" " 3 "	56.50	57.—
		füstölt	59.50	60.—
Zsákkal együtt göngysuly tisztasuly helyett.	Szilva Kész áru	bosznini, 1898 évi, usance-minőség	—.—	—.—
		" " 120 darabos	8.75	9.25
		" " 100 "	10.50	11.—
		" " 85 "	17.—	17.50
		szerbiai, usance-minőség	8.50	9.—
		" 100 darabos	10.25	10.75
		" 85	16.50	17.25
Minőség 500 grammonkint	Szilva Határidőre	bosznini, usance-min.	—.—	—.—
		" 120 darabos	8.75	9.25
		" 100 "	10.50	11.—
		" 85 "	17.—	17.50
		szerbiai, usance-min.	8.50	9.—
		" 100 darabos	10.25	10.75
		" 85 "	16.50	17.25
Ingyen hordó	Szilvaiz Kész áru	szlavoniai 1898	15.25	15.75
		szerbiai 1898	13.25	13.75
	Szilvaiz Határidőre	szlavoniai 1898	15.25	15.50
		szerbiai 1898	13.⅜	13.50
—	Heremag	luczerna magyar, 1898	50.—	57.—
		lóhere aprószemü 1898	42.—	44.—
		" középszerü 1898	45.—	48.—
		" nagyszemü 1898	49.—	51.—

B) Értéktőzsde.

Kamatláb	Értékpapirok	Utolsó árfolyam pénz	Utolsó árfolyam áru
	I. Államadósság.		
	a) Magyar államadósság.		
4 %	Aranyj. 100,500, 1000 frt névért. drbokban, adóm.	119.80	120.30
4 %	" 10,000 frt névért. darabokban adóm.	119.80	120.30
4 %	Koronaértékü járadék, adómentes	97.90	98.40
3½ %	"	89.—	89.50
5 %	1876. keleti vasuti államk. aranyb., adólev. 10%	120.—	121.—
4½ %	1889. évi államvasuti aranykölcsön, adómentes	119.—	120.—
4½ %	1889. " ezüstkölcsön	100.—	101.—
3 %	Államk. vask. czélj. arany adóm., 200 K. névért.	88.25	88.25
—	1870. évi nyereménykölcsön, 100 frtos darab	161.50	162.50
—	1870. " 50 "	161.—	162.—
4½ %	Magyar regále-kárt. kötvény, adómentes	100.30	101.05
4½ %	Horvát-szlavon " "	100.50	101.50
4 %	Magyar földtehermentesitési kötvény, adómentes	96.—	97.—
4 %	Horvát-szlavon "	97.—	98.—
4 %	Tiszai és szegedi nyereménykölcsön	138.50	139.50
5 %	Horvát-szlavon jelz. földv. kötv. adólev. 7%	—.—	—.—
	b) Osztrák államadósság.		
4²/₁₀ %	Egyesitett járadék papirban február—augusztus	101.—	101.50
4²/₁₀ %	" május—november	101.—	101.50
4²/₁₀ %	Egyesitett járadék ezüstben január—julius	100.90	101.40
4²/₁₀ %	" április—október	100.90	101.40
4 %	Aranyjáradék, adómentes	120.50	121.—
4 %	Koronaértékü járadék	101.25	101.75
4 %	Államsorsj. 1854. évb. 250 frt. p. p. adólev. 20%	165.—	166.—
5 %	" 1860. " 500 " o. é.	140.50	141.50
5 %	" 1860. " 100 "	158.50	159.50
—	" 1864. " 100 "	195.—	196.—
—	" 1864. " 50 "	195.—	196.—
	c) Idegen államadósságok.		
6 %	Bolgár államvasuti zálogkölcsön	109.50	110.50
2 %	Szerbia ny.-kölcsön 100 frank ar.	32.—	33.—
2 %	" " 100 " (osztr. felülb.	33.—	34.—
	II. Más kölcsönök.		
4 %	Bosnyák-herczegovinai orsz. kölcsön 1895. évből	95.—	96.—
4½ %	Budapest főváros 1890. évi kölcsöne, adómentes	100.—	101.—
4 %	Budapest székes-főváros kölcsöne adómentes	97.75	98.75
4 %	Temes-bégavölgyi vizszab. társ. kölcsöne	98.—	98.50
	III. Záloglevelek és kölcsönkötv.		
	a) Budapesti intézetek kibocsátásai.		
4½ %	Belvárosi takarékpénztár r.-t.	100.25	101.25
4½ %	Egyesült bpesti fővárosi takarékpénztár	100.25	101.25
4 %	" " " " koronaért.	97.50	98.50
4½ %	Ganz és társa vasönt. s gépgyár r.-t. kölcs. köt.	98.75	99.75
5 %	Kisbirtokosok országos földhitelint.	102.—	104.—
5 %	" " " 50½ évre kor. ért.	102.50	103.—
4½ %	" " " 50½ évre	100.—	101.—
4 ½	M. agr.- és járadékbank r.-t. szőlőkötv. kor. ért.	98.—	99.—
4½ %	" " " járadékjegy visszafiz. 102% "	99.75	100.75
4½ %	Magyar földhitelint. o. é.	100.—	101.—
4 %	" " 41 évre	96.75	97.75
4 %	" " koronaértékben 50 évre	96.25	97.25
3½ %	" " koronaértékben 63 évre	88.—	89.—
4 %	" " szabály. és talajjav.	95.50	96.50
4½ %	Magyar helyiérd. vasutak kötv. 50½ évre	99.—	100.—
4 %	" " " " 50 évre kor. ért.	94.50	95.50
4 %	" " " " 50 évre 105%	98.50	99.50
5 %	Magyar jelzáloghitelbank	100.—	102.—
4½ %	" "	100.—	100.50
4 %	" "	98.75	99.75
4 %	" " 50 évre koronaértékben	—.—	—.—
4 %	" " közs. k. 50 é., vf. 110 frt.	100.—	100.50
4 %	" " közs. kötv. 50 évre	98.25	99.25
4½ %	" " közs. kötv. 50 évre	100.—	101.—
4 %	" " nyer.-kötv.	121.50	122.50
4 %	" " " osztr. felülb.	122.60	123.60
—	" " nyer.-jegy	18.—	19.—
—	" " " osztr. felülb.	19.—	20.—
3 %	" " nyer.-kötv. " "	103.—	104.—
4½ %	Magyar országos közp. takarékpénztár	100.25	101.25
4½ %	" " " " kor. ért.	100.25	101.25
4 %	" " " " "	97.50	98.50
4½ %	Magyar takarékpénzt. közp. zálogbankja	100.75	101.75
4 %	Magyar takarékpénzt. közp. zálogb. kor. ért.	98.25	99.25
4½ %	" " " " közs. k.	100.—	101.—
4 %	" " " " "	95.—	95.50
4 %	Osztrák.magyar bank 40½ évre	100.10	101.10
4 %	" " 50 évre	100.10	101.10
4 %	Pesti hazai első takarékp. közs. kötv.	96.30	97.—
4 %	" " " zálogl. kor. ért.	98.25	99.25
4½ %	Pesti m. keresk. bank	100.—	101.—
4 %	" " " "	98.25	99.25
4½ %	" " " " közs. k. vissz. 110 frt	105.—	106.—
4 %	" " " " közs. k. vissz. 210 k.	99.—	100.—
	b) Vidéki és külföldi int. kibocsátásai.		
5 %	Albina takarék- és hitelintézet	101.—	102.—
5 %	Aradi polgári takarékp. 40 évre	—.—	—.—
5 %	" " " 40 é. visszafiz. 110 frt.	—.—	—.—
5½ %	" " " 40 évre	—.—	—.—
4½ %	Aradmegyei takarékpénztár	98.50	99.50
5 %	Bosnyák-herczegovinai szabad. országos bank	—.—	—.—
4½ %	Debreczeni első takarékpénztár	99.—	99.50
5 %	Erdélyr. m. jelzáloghitelb. 40 évre	100.—	101.—
4½ %	" " " 40 évre visszafiz.	98.50	99.50
4½ %	Horvát-szlavon országos jelzálogbank	100.50	101.25
4½ %	" " közs. kötv.	100.—	100.50
5 %	Nagyszeb. ált. takp. 31½ é., vissz. 110 frt	102.—	—.—
5 %	" " " 40 évre, vissz. 106 frt	102.—	—.—
5 %	" " " 40 évre, III. kib.	101.75	102.25
4½ %	" " " 35 évre, IV. kib.	100.25	101.25
5 %	Nagyszebeni földhitelintézet	103.50	105.—
5½ %	" "	102.—	—.—
6 %	" "	103.—	—.—
4½ %	" " VI. kib.	100.25	101.25
3 %	Osztrák földhitelintézet nyer.-kötv.	120.—	121.—
—	" nyer.-jegy	17.50	18.50
5 %	Temesvár első takarékpénztár	100.—	101.—
4½ %	" " "	99.25	100.—
	IV. Elsőbbségi kötvények.		
4½ %	Adria m. kir. tengerhajózási részvényt.	100.—	101.—
4 %	Budapesti közuti vaspálya-társ. koronaért.	98.40	99.40
4 %	Budapest villamos városi vasut r.-t.	98.50	99.50
4 %	Budapest-pécsi vasut	96.50	97.50
4 %	Déli vasut	—.—	—.—
6 %	Első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társ.	—.—	—.—
5 %	Első pesti spódium- és csontlisztgy. r.-t. 150 frt n.	—.—	—.—
4 %	Kassa-oderbergi vasut 1889, ezüst	99.—	100.—
4 %	" " 1889, arany	120.—	121.—
4 %	" " 1891, ezüst	99.—	100.—
4 %	" " 1891, arany	120.—	121.—
4 %	" " (oszt. von.) 1889. ez.	99.50	100.50
4½ %	Magyar folyam- és tengerhajózási r.-t.	100.—	101.—
5 %	Magyar-gácsországi vasut I. kib.	108.—	109.—
5 %	" " II. kib.	108.—	109.—
4 %	" " ezüst	98.50	99.50
5 %	Magyar ny. v. (székesf.-győr-gráczi vonal)	108.—	109.—
5 %	" " 1874. kib.	108.—	109.—
4½ %	Magyar v. els. kölcsön beruh. czélra, arany	118.50	120.50
4 %	Osztrák-magyar államvasut 1883.	—.—	—.—
3 %	" X. kib. 1885	—.—	—.—
4½ %	Torontáli helyi érdekü vasutak	—.—	—.—

Osztalék 1897-re	Értékpapirok		Utolsó árfolyam pénz	Utolsó árfolyam áru
	V. Bankok részvényei.			
8.—	Angol-osztrák bank	120	154.—	155.—
6.50	Budapesti bankegyesület	100	102.—	103.—
10.—	Első magyar iparbank	150	174.—	175.—
5.60	Fiumei hitelbank	80	98.50	99.—
5.—	Fővárosi bank-részvénytársaság	100	82.—	83.—
50.—	Budapesti giro- és pénztár-egylet	2000 K.	—.—	—.—
6.—	Hazai bank-részvény-társaság	200 K.	109.—	109.50
—.—	Hermes magy. ált. váltóüzlet részvt.	200 K.	115.—	120.—
	Horvát kereskedelmi bank	240 K.	—.—	—.—
15.—	Horvát leszámitoló bank	400 K.	—.—	—.—
5.50	Horvát-szlavon országos jelzálogbank	100	115.—	117.—
18.—	Magyar általános hitelbank	200	—.—	—.—
6.—	Magyar ipar- és kereskedelmi bank	100	—.—	—.—
fr.24.—	Magyar jelzáloghitelbank	100 ar.	—.—	—.—
12.—	Magyar kereskedelmi r.-t.	200	195.—	200.—
14.—	Magyar leszámitoló és pénzváltó bank	400 K.	—.—	—.—
27.50	Magyar takarékp. közp. jelzálogbankja	500	503.—	508.—
17.—	Osztrák hitelintézet	160	—.—	—.—
38.60	Osztrák-magyar bank	600	903.—	908.—
70.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	1416.—	1418.—
16.—	Unionbank	200	291.—	292.—
	VI. Takarékpénztárak részvényei.			
6.—	Belvárosi takarékpénztár	100	102.—	104.—
7.—	Budapest III. kerületi takarékpénztár	50	121.—	123.—
5.—	Budapest-erzsébetvárosi takarékpénztár	200 K.	84.—	86.—
12.—	Budapesti tak. pénzt. és orsz. zálogk. r.-t.	400 K.	222.—	224.—
60.—	Egyesült budapesti fővárosi takarékp.	300	1168.—	1173.—
18.—	Magyar általános takarékpénztár	500 K.	315.—	320.—
40.—	Magyar országos központi takarékpénzt.	300	805.—	810.—
400.—	Pesti hazai első takarékpénztár	1000	8175.—	8225.—
	VII. Biztositó-társaságok részv.			
14.—	Bécsi biztositó társaság	200	210.—	220.—
13.—	Bécsi élet- és járadék-biztositó intézet	200	270.—	280.—
160.—	Első magyar általános biztositó társaság	1000	3575.—	3625.—
5.—	Fonciére, pesti biztositó intézet	100	115.—	120.—
5.—	Lloyd, magyar viszontbiztositó társ.	100	83.—	85.—
5.—	Magyar jég- és viszontbiztositó r.-t.	100	73.—	75.—
6.—	Nemzeti baleset-biztositó r.-t.	200 K.	140.—	143.—
70 —	Pannonia viszontbiztositó intézet	300	875.—	900.—
	VIII. Gőzmalmok részvényei.			
20.—	Concordia-gőzmalom r.-t.	400	300.—	310.—
20.—	" elsőbbségi részv.	400	400.—	—.—
30.—	Első budapesti gőzmalom r.-t.	500 K.	675.—	680.—
12.—	Erzsébet-gőzmalom-társ.	200	289.—	292.—
9.—	Lujza-gőzmalom r.-t.	160	167.—	170.—
32.—	Pesti hengermalom-társ.	400	600.—	610.—
10.—	Pesti molnárok és sütők gőzmalom r.-t.	200	242.—	245.—
—.—	Pesti Viktória-gőzmalom	150	135.—	137.—
	IX. Bányák és téglagyárak részv.			
6.—	Budapesti tégla- és mészégető r.-t.	200 K.	109.—	112.—
15.—	Budapest-szentlőrinczi téglagyár	100	170.—	175.—
5.—	Egyesült tégla- és czementgyár r.-t.	100	86.—	87.—
8.—	Északm. egyesült kőszénb. és iparv.	100	135.—	137.—
5.50	Felsőmagyarorsz. bánya és kohóm. r.-t.	100	105.—	107.—
5.—	István téglagyár r.-t.	100	76.—	79.—
1.50	Kassa-somodi kőszénbánya r.-t. id. elism.	30	20.—	21.—
7.—	Kis-sebesi granitbányák r.-t.	200 K.	103.—	105.—
†50.—	Kőbányai gőztéglagyár r.-t.	160	740.—	745.—
35.—	Kőszénbánya és téglagyár r.-t.	20 K.	325.—	330.—
6.—	Lechner rákosi téglagyár r.-t.	100	106.—	108.—
15.—	Magyar asphalt r.-t.	100	209.50	210.50
5.—	Magyar ált. kőszénbánya r.t.	100	72.—	73.—
—.—	" " 1898. kib.	100	72.—	73.—
5.—	Magy. gőztégla-, czem.- és gypszgyár r.-t.	100	80.—	85.—
12.—	Magyar keramiai gyár r.-t. elöv. jog. n.	100	150.—	154.—
0.—	Péterhegyi téglaipar r.-t.	200 K.	85.—	87.—
32.—	Salgótarjáni kőszénbánya r.-t.	100	616.—	617.—
14.—	Ujlaki tégla- és mészégető r.-t. elöv. jog. n.	150	243.—	245.—
	X. Vasmüvek és gépgyárak részv.			
8.—	Első magyar gazdasági gépgyár r.-t.	200	160.—	165.—
†5.—	„Danubius" m. hajó- és gépgyár r.-t.	200 K.	96.—	97.—
100.—	Ganz és társa vasöntöde és gépgyár	400	2175.—	2200.—
—.—	Magyar belga fémipargyár r.-t. elsőbbs.	200 K.	—.—	—.—
12.—	Nadrági vasipar társulat	200	—.—	—.—
6.—	„Nicholson"-gépgyár részv.-társ.	200 K.	107.—	110.—
—.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmü r.-t.	100	—.—	—.—
13.—	Schlick-féle vasöntöde és gépgyár	200	208.—	212.—
11.—	Teudloff s Dittrich gépgyr.-t. A) sor. elölj.	200 K.	130.—	135.—
14.—	Weitzer János gép-, waggongyár r.-t.	400 K.	238.—	240.—
	XI. Könyvnyomdák részvényei.			
20.—	„Athenaeum" irodalmi és nyomdai r.-t.	100	380.—	390.—
—.—	Franklin-társulat	150	268.—	270.—
—.—	„Kosmos" müintézet	100	90.—	95.—
10.—	„Pallas" irodalmi és nyomdai r.-t.	200	190.—	195.—
80.—	Pesti könyvnyomda r.-t.	500	1500.—	1550.—
	XII. Különféle vállalatok részv.			
30.—	Általános waggonkölcsönző-társulat	400 K.	630.—	640.—
—.—	„Apollo" kőolajfinomitó-gyár r.-t.	200 K.	—.—	—.—
30.—	Bantlin-féle vegyi gyárak r.-t.	500 K.	450.—	470.—
—.—	Bihar-Szilágyi olajipar r.-t.	200 K.	—.—	—.—
—.—	Brassói cellulose gyár r.-t.	200 K.	115.—	125.—
4.—	Budapesti általános villamossági r.-t.	200 K.	110.—	111.—
6.—	Első magyar betüöntöde r.-t.	100	145.—	147.—
24.—	Első magyar gyapjumosó- és bizom. r.-t.	200	420.—	430.—
—.—	Első magyar óragyár r.-t.	500 K.	253.—	256.—
—.—	Első magyar részvény serfőződe	300	1325.—	1350.—
12.—	Első magyar sertéshizlaló r.-t.	200	265.—	270.—
13.—	Első magyar szállitási vállalat r.-t.	200	140.—	150.—
8.—	Első magyar szálloda r.-t.	80	235.—	245.—
5.—	Első pesti spódium és csontliszt gyár	100	135.—	140.—
100.—	Fiumei rizshántoló- és rizskeményitő gyár	500	1500.—	1550.—
26.—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	465.—	475.—
—.—	„Hungária" műtrágya és kénsav-gyár	200	—.—	—.—
—.—	Jordán Viktor-féle bőrgyár r.-t.	100	20.—	25.—
—.—	" " " els. részv.	100	45.—	—.—
18.—	Kabelgyár részvénytársaság	200	310.—	320.—
—.—	Kőbányai király serfőző r.-t.	200 K.	48.—	50.—
—.—	Kőbányai polgári serfőző részvény-tár.	200 K.	85.—	88.—
†7.—	Magyar czukoripar r.-t. A. sor	100	110.75	111.75
†9.—	" " B. sor	100	153.—	155.—
—.—	Magyar fém- és lámpaáru-gyár r.-t.	100	133.—	135.—
11.—	Magyar ruggyantaárugyár r.-t.	100	159.—	—.—
6.50	Magyar vasuti forgalmi r.-t. elöv. jog. n.	200 K.	185.—	190.—
6.50	Magyar villamossági r.-t.	200 K.	131.50	132.50
—.—	Nagyszebeni villamosmü r.-t.	500	490.—	510.—
†16.—	Nemzetközi villámossági társaság	200	315.—	318.—
30.—	Nemzetközi waggonkölcsönző r.-t.	400 K.	595.—	605.—
—.—	Popper Lipót faipar r.-t.	2000	—.—	—.—
—.—	Quarnero részvénytársaság	100	—.—	—.—
—.—	Royal nagyszálloda részvénytársaság	200 K.	42.—	48.—
—.—	Szegedi kenderfonógyár r.-t.	200	280.—	290.—
—.—	Sziszeki tárházak r.-t.	100	—.—	—.—
2.50	Telefon-Hirmondó r.-t.	100 K.	—.—	—.—
—.—	Törökbirodalmi dohányegyedárusági r.-t.	200 fr.	129.—	130.—
	XIII. Közlekedési váll. részv.			
12.—	Adria m. kir. tengeri hajózási r.-t.	100	219.50	221.50
—.—	Aradi és csanádi egyes. v. r.-t. törzs.-r.	100	112.—	114.—
10.—	Barcs-pakráczi vasut elsőbbs. részv.	200	204.—	206.—
14.—	Budapesti közuti vaspálya társ.	100	—.—	—.—
—.—	" " id. részj.	100	350.—	351.—
9.—	" " élv. jegy	—	245.—	250.—
10.—	Budapesti villamos városi vasut r.-t.	100	225.—	225.50
5.—	" " élv. jegy	—	95.—	100.—
—.—	Budapest-szent-lőrinczi h. é. vasut	100	—.—	—.—
—.—	" " els. részv.	100	—.—	—.—
—.—	Bpest-ujpest-rákosp. vill. köz. vasut r.-t.	200 K.	70.—	75.—
—.—	Debreczen-hajdunánási vasut h. é. v. els. r.	100	102.—	103.—
fr. 8	Déli vasut	200 ar.	—.—	—.—
15.—	Első cs. kir. szab. dunagőzhajó-társ.	500 p. p.	447.—	452.—
—.—	Gölniczvölgyi vasut r.-t. elsőbbs. részv.	200 K.	—.—	100.—
—.—	Kassai közuti vasut	100	—.—	—.—
7.94⁴/₁₀	Kassa-oderbergi vasut	200	188.—	189.—
10.—	Kassa-tornai helyi érd. vasut r.-t. els. r.	200	197.50	198.50
5.—	Magyar folyam- és tengerhajózási r.-t.	200 K.	—.—	—.—
9.94⁴/₁₀	Magyar-gácsországi vasut	200	213.—	214.—
10.—	Magyar helyi érdekü vasutak r.-t.	200	—.—	—.—
9.87⁵/₁₀	Magyar nyugoti vasut	200	212.—	213.—
4.50	Máramarosi sóvasut els. részvény	100	96.—	97.—
3.—	Máramarosi sóvasut törzsrészvényei	100	62.—	67.—
3.—	Máramarosi sóvasut B. részvényei	100	62.—	67.—
—.—	Marosvásárh.-szászrég. vasut els. részv.	100	100.—	101.—
—.—	Nagykikinda-nagybecsker. vasut els. r.	100	100.—	101.—
—.—	Oriente magy. tengeri hajózási r.-t.	1000 K.	—.—	—.—
fr. 28½	Osztrák-magyar államvasut	200 ar.	—.—	—.—
9.94⁴/₁₀	Pécs-barcsai vasut	200	220.—	222.—
—.—	Szlavoniai h. é. vasut els. részvény	200	—.—	175.—

XIV. Sorsjegyek.

Névérték drbkint			
5	Bazilika sorsjegy	6.—	6.50
5	" osztr. felülbélyegzéssel	6.60	7.—
—	" nyeremény-jegy	1.60	1.90
100	Bécsvárosi nyereménykölcsön 1874. évről	175.—	177.—
40	Budavárosi sorsjegy	61.50	63.50
40	" osztr. felülbélyegzéssel	62.75	63.75
2	„Jó sziv" egyesületi sorsjegy	3.70	4.10
2	" osztr. felülbélyegz.	3.90	4.30
5	Magyar vörös-kereszt sorsjegy	8.—	8.50
5	" osztr. felülbélyegz.	10.50	11.—
—	" nyeremény-jegy	2.60	3.—
25 L.	Olasz vörös-kereszt sorsjegy	11.—	11.50
25 L.	" osztr. felülbélyegz.	11.90	12.30
10	Osztrák vörös-kereszt sorsjegy	19.50	20.—
100	Osztrák hitelintézeti sorsjegy	199.50	201.50
40 p. p.	Pálffy sorsjegy	64.—	65.—

XV. Pénznemek.

Arany, cs. és kir. vert	5.69	5.74
" " " " kör.	5.65	5.70
" osztrák vagy magyar 8 frtos	9.53	9.57
" 20 frankos	9.53	9.57
" 20 márkás	11.77	11.81
" török aranylira	—.—	—.—
Német birod. vagy egyenért. bankj. (100 márka)	58.87½	59.07½
Francia bankjegy (100 frank)	47.50	47.70
Olasz bankjegy (100 lira)	43.90	44.10
Papirrubel darabonkint	1.27	1.28
Román bankjegy (100 lei)	—.—	—.—
Szerb bankjegy (100 ezüst dinár)	—.—	—.—

XVI. Váltók árfolyama (látra).

Bank-kamatl.				
2½ %	Amsterdam	100 hollandi frtért	99.45	99.85
3 %	Brüssel	100 frankért	—.—	—.—
4 %	London	10 sterlingért	120.40	120.80
5 %	Német bankpiaczok	100 márkaért	58.90	59.10
5 %	Olasz bankpiaczok	100 liraért	43.90	44.10
2 %	Páris	100 frankért	47.50	47.70
4½ %	Svájczi bankpiaczok	100 "	47.35	47.50
6½ %	Szentpétervár	100 rubelért	127.—	128.—

XVII. Határidőre kötött értékp.

Október hó végére.

Magyar aranyjáradék	120.—	120.25
Magyar koronajáradék	98.—	98.20
Magyar általános hitelbank	378.75	379.—
Magyar ipar- és kereskedelmi bank	95.—	95.50
Magyar jelzáloghitelbank	239.—	239.50
Magyar leszámitoló és pénzváltó bank	253.—	253.50
Rimamurányi vasmü	264.25	264.75
Budapesti közuti vaspálya-társaság	358.25	358.75
Osztrák hitelintézet	352.70	352.90
Déli vasut	72.50	73.—
Osztrák-magyar államvasut	351.25	351.75

Leszámitoló árfolyamok október 18-áról.

Magyar ált. hitelbank	380.—	Pesti m. keresk. bank	1417.—	Salgó-Tarjáni kőszénb. t.	622.—
Osztrák hitelintézet	354.—	Belvárosi takarékpénztár r.-t.	—.—	Bp.-ujpest-r. villam. vasut	—.—
Magyar aranyjáradék	—.—	Egyes. Bp. főv. takarékp.	1170.—	Danubius-Schoen. hajógyár	—.—
Magyar koronajáradék	—.—	I. magyar ált. biztositó társ.	—.—	Ganz-féle vasöntőde r.-t.	—.—
Magyar ip. és keresk. bank	—.—	Magy. jég- és viszontb. t.	—.—	Bpesti takp. és zálogk. r.-t.	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	—.—	Concordia gőzmalom t.	—.—	Budapesti vill. városi vasut	228.—
Magyar leszámitoló bank	—.—	Pesti Victoria-gőzmalom	—.—	M. orsz. közp. takarékp.	—.—
Rima-Murányi vasmű r.-t.	—.—	Molnárok és sütők gőzm.	—.—	Kőszénbánya és téglagyár r. t.	—.—
Bpesti közuti vaspálya t.	—.—	Egy. tégla- és cementgyár r.-t.	—.—	Ujlaki téglagyár r.-t.	—.—
Déli vasut	—.—	Felsőm. bánya- és kohómű	—.—	Horvát-szlavon jelzálogb.	—.—
Osztr.-magyar államvasut	—.—	Magy. ált. kőszénb. r.-t. 1898. kib.	—.—	Magyar czukoripar r.-t. A. sor	—.—
Budapesti bankegyesület	102.—	Magy. ált. kőszénb. r.-t.	76.—	Magyar villamossági r. t.	—.—
Első magyar iparbank	—.—	Magyar asphalt r.-t.	—.—	Budapesti villamossági r.-t.	110.—
Hazai bank r.-t.	—.—	Északmagy. kőszénb. r.-t.	137.—	Pesti hazai első takarékpénztár	8175.—

Kamatozó kincstári utalvány kamatlába (6 hó)	4%	Járadékok és bankzáloglevelek elzálogositásánál	5%
Az Osztrák-Magyar bank kamatlába váltóleszámitolásnál	4½%	Más értékpapirok elzálogositásánál	5½%

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 2 krral, a compact betükből szedve 4 krajczárral fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositás a kiadóhivatal ingyen. Czimmel ellátott hirdetések minden közlése után még 30 kr. bélyegilleték is fizetendő.

TELEFON 6354. Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbelyeg vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közöltetik. TELEFON 6354

Kis hirdetéseket elfogad az Egyetértés számára a központi hivatal Papnövelde-utcza 8. sz. és a következő fiók kiadóhivatalok:

Breuer nővérek dohánytőzsdéje VI. ker., Teréz-körut 54. szám.

Burger Vilmosné dohánytőzsdéje Andrássy-ut 51. (Oktogon.)

Deutsch Julia dohánytőzsdéje József-körut 50. sz., (Baross-utcza sarkán.)

Nemecsek A. dohánytőzsdéje IV. Petőfi-tér 3. szám.

Toldi Lajos könyvkereskedése Buda, II., Fő-utcza 2. szam, valamint minden **hirdetési iroda**.

Fridolin. Hallgatásod elszomorit. Aggódom miattad. Kimeritő levelet mielőbb kérek. „L." 11080

Eladás.

Használt és uj **pénz-szekrények** rendkivüli olcso áron kaphatók a bécsi pénzszekrénygyár raktárában. **Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 31885

Nagyobb vidéki városban (vasutállomással) egy 18 lóerejü gőzgép 2 gőzszivatyuval, 1 szalagfürészszel, 1 nagy és 5 kisebb körfürészszel, 1 marógéppel és 1 fonógéppel; továbbá asztalos és faragószerszámokkal teljesen felszerelt és azonnal üzembe hozható **gyártelep bérbe kiadó**, avagy a gépek, szerszámok és felszerelések külön is eladók. Levélbeli megkeresések e lap kiadóhivatalához **„kedvező vállalat"** czime alatt intézendők. 34705

Keveset használt Pasquet-kocsi, egy jó lóval, uj, csinos Szigeti-féle szerszámmal, 280 forintért eladó. Czim a kiadóhivatalban, ugyanott egy jó fejőstehén is eladó. 6986

Zongora, Rövid, fekete, **Schweighofer**, keveset használt és egy külföldi koncert, szárnyzongora, valamint nagy választék uj zongorákban és pianinókban, legolcsóbban megszerezhetők és kibérelhetők **Szvigulinszkynál** Budapest, IV., Szervita-tér 5. szám. 7001

Meteor, félverseny-kerékpár 50 frtért eladó. Czim a kiadóhivatalban. 6996

Valódi Fox-terrier kölyök kutyák 25 frtért páronként eladó. Czim a kiadóhivatalban. 6997

Kecskemét város immunis szőlőtelepén nagy mennyiségü tajtiszta, peronospora mentes sima **szőlővessző és gyümölcsoltvány** eladó. A borfajok ezre 3 frt, csemegefajok ezre 5 frt, gyümölcsoltványok erősségükhöz képest 30, 25 és 15 kr. Árjegyzéket kivánatra a város gazdasági osztálya küld, hova a megrendelések is intézendők 34715

Eladó eczet-gyár, egyik legnagyobb alföldi községben, kedvező fizetés mellett. A gyár 10 év óta fennáll s kitünő forgalomnak örvend. 6992

„Franczia zászló alatt" szenzácziós utleirás második kiadásban. Megrendehető minden könyvkereskedésben. 7017

Házeladás. 3 emeletes adómentes bérház, Andrássy-ut mellett 170.000 frtért eladó. Elsőrangu bankteher 120.000 frt. a befektetendő 50.000 frt után, marad tisztán 6450 frt. Bővebbet **Rosenzweig J.** Vasvári Pál-utcza 9. 12—3 között. 7021

Eladó a VII. kerületben egy kis földszintes ház 368 □-öl gyümölcsös kerttel. Czim a kiadóhivatalban. 6886

Vétel.

Fényüfát keresek őszi ültetésre. jó gyökerekkel szép növésüt 1—1½ mtr magasságban. **Ferenczy Sándor** Jász-Árokszállás. 34718

Alkalmazást keres.

Ispáni vagy segédtiszti állást keres ujévre, esetleg azonnali belépésre, földmives- és tejgazdasági szakiskolát végzett egyén, gyakorlott a gazdaság, különösen a tejgazdaság terén. Czim a kiadóhivatalban. 7016

Pusztára, vagy falura gazdasszonynak ajánlkozik magányos urhoz egy a háztartás, főzés, kül- belgazdálkodás, tej, baromfi kezelésben, kevés igényü, munka és rendszerető, megbizható idősb kisasszony, ki e téren megelégedésre müködött, jó bizonyitványnyal rendelkezik, fősuly a jó bánásmód. Megkeresést „**T. T.**" alatt a kiadóba. 7018

Egy szakács, ki a franczia és magyar konyhában teljesen jártas, a czukrászatot is jól érti s jó bizonyitványokkal rendelkezik, urasságnál helyet keres a fővárosban vagy vidéken. Levelet kér **Hanaszek György Pozsony**, Mária Terézia-ut 50. 7009

Házvezetőnő. Intelligens falusi urinő, ki a háztartás minden ágában jártas s kitünően főz, állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 7015

Alkalmazást nyer.

Küldönczök. Egy helybeli bankintézetnél 14—16 éves küldönczök vétetnek fel. Ajánlatok „Bank" jelige alatt e lap kiadóhivatalához intézendők. 11075

Kerestetnek osztálysorsjegyek elárusitására budapesti és vidéki czégek. Jövedelmező keresetforrás. Ajánlatok „**Sz. és Társa**" alatt a kiadóba küldendők. 7004

Oktatás.

Nevelőnő, a ki a polgáriskolai tantárgyak, német- és franczianyelv ismétlésre, valamint zongora-tanitásra képzettséggel bir, a délutáni órákra alkalmazást talál. Czim a kiadóhivatalban. 6998

Korrepeticziót keres, keresztény okleveles tanitónő kitünő müködési bizonyitványnyal. A német nyelvet tökéletesen birja, kisebb gyermekek mellé is megy. Bővebbet IX. ker., Rákos-utcza 15. sz, ajtó 25. sz. 7022

Lakás és bérlet.

Két 2-ablakos utczai, egy udvari, előszoba, konyha stb. álló lakás a Deák Ferencz-utczában azonnal vagy november 1-re kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 11073

Bérletre keresek budai oldalon télen is lakható különálló villát vagy házat legalább 7 szobával azonnali beköltözésre. Ajánlatok **Parhammer József** házfelügyelőhöz Teréz-körut 15. 7014

Kálvin-tér 5. II. em. 8 sz egy két ablakos butorozott utczai szoba, intelligens urnak kiadó. 7019

Különféle.

Gyógyszerész, szakképzett, ki a fővárosi viszonyokat ismeri, Budapest legszebb és legnagyobb helyén egy gyógyfüszer (Drogéria) felszereléséhez 6—8000 forint készpénzzel társat keres. Levelek „**Idő pénz**" jelige alatt a kiadóba kéretnek. 7020

Uj diót, jó minőségüt szállitok utánvéttel, ab Mohács. **16 frt 100 klgr.-ként** 500 klgr. vételnél 15 frt 50 kr. **Perlesz Fülöp** Mohácson. 34566

Kiadó lakások nov. 1-re. A vásárcsarnok közelében, Lónyay-utcza elején, villamosvasut megállóhelye közvetlen a kapu előtt, 2 lakás november 1-re, az I. emeleten egy 4 szobás, uj rend szerint berendezve, ugyancsak az első em. egy két szobás mindennel ellátva, fürdőszoba stb. E két lakás egymás mellett lévén esetleg együtt is igen jutányosan kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 11061

Elutasitottak biztositó kötvényeket bizalmi férfi által kapnak. Megkereséseket „**Emberbarát**" jelige alatt a kiadóba. 7005

Kávé és Tea. Elvámolva és bérmentve, szóval teljesen költségmentesen házhoz szállitva:

4½ kilo	Cuba kávé	6.50
4½ „	Jáva „	6.50
4½ „	Mocca „	6.50
4½ „	Gyöngy „	6.80
4½ „	cseléd- „	5.—

Pörkölve kilónként 30 krral drágább.

¼ kiló	Császár kev. tea	1.55
¼ „	Karaván tea	1.40
¼ „	Törmelék tea	—.95

Postán utánvéttel vagy a pénz előleges beküldése mellett. A tea a kávéhoz csomagolható.

BELÁK ISTVÁN kávé és tea kivitele **BUDAPEST,** Rottenbiller-utcza 3. **Transito magazin: FIUME.** 34601

Földbirtokosok figyelmébe. Az „**Országos-Jelzálog Biztositási-Iroda**" Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 15. által olcsó **jelzálog-kölcsön** nyerhető, esetleg **életbiztositással** kapcsolatosan is, ugy, hogy a kölcsön csak addig képez tartozást, mig a kölcsönvevő él, vagyis a birtok tehermentesen száll át az örökösre. **Bővebb felvilágositást és prospektust ingyen.** 34624

EROTA szabadalm. védett, antisept.-hygien. **női óvszer,** Nem gummi, nem zsiradék. Erota a **legbiztosabb, legtisztább és kényelmes kezelésü** óvszer. Erota **orvosilag** ajánltatik. Fél tuczat 90 kr. Egy tuczat 1.55. Az összeg előzetes beküldése mellett kerül bérmentve ½ tucz. frt 1.10; 1 tuczat frt 1.75. Magyarországi főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertára Budapest, Király-utcza 12.

A budapesti asztalos ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK

VIII. ker., József-körut és Bérkocsis-utcza szegletén levő Sváb-féle házban nagy mintaraktárt és vállalati irodát nyitott, hol készleten tart, dus választékban, kiváló minőségü butorokat

ebédlő-, háló-, uriszoba és szalon berendezésekből.

Ezzel mód van adva a n. é. közönségnek közvetlen a késziṫő asztalos mesterektől jó **butorokat jutányos áron** készen venni, esetleg megrendelni. Továbbá megtekintésre ajánlja a testületnek saját házában levő állandó kiállitást is. 34653

Haszonbérbeadás.

A kalocsai főkáptalani uradalom közhirré teszi, hogy a Pestmegyei Dusnok községhez kebelezett 1936 magyar holdat tartalmazó **Borsósháti pusztáját** 1899. október hó 1-től számitott hat évre **f. évi november 10-én** alólirott hivatalban d. e. 10 órakor tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek haszonbérbe adja. Melyre a bérelni szándékozók ezennel meghivatnak.

A haszonbéri feltételek alólirott hivatalban a délelőtti órákban bármikor megtekinthetők.

Kellő bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok is elfogadtatnak, melyek a szóbeli árverés után fognak eltárgyaltatni.

Kalocsán, 1898. október 20-án.

A kalocsai főkáptalani uradalom tiszttartói hivatala.

34716

3398/1898. szám.

Faeladási hirdetmény.

Alólirott erdőhivatal részéről közhirré tétetik, hogy az apatini erdőgondnoksághoz tartozó Apatin község határában fekvő A. ü. o. I. v. s. 2 tag 21, 22, 23, 24 és 25 osztag és L/b. a 9 tag egészen és a 10 tag 79 osztagából képezett 391.6 holdas vágásterületen 5222 köbméter épületfa és 36886 köbméter tüzifára becsült kemény faanyag 138734 frt 44 kr. kikiáltási ár mellett tuskóirtás kötelezettséggel és a szerződés jóváhagyásától 1899. évi október hó 31-éig terjedő kihasználási időtartamra, felsőbb jóváhagyás tentartása mellett az apatini m. kir. erdőhivatal irodájában **1898. október hó 27-én** d. e. 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek eladatni fog.

Az árverési és szerződési feltételek, valamint az eladandó fatömeg részletes becslése az alólirott hivatalnál megtekinthetők.

Apatinban, 1898. október hó 10-én.

34708 *M. kir. erdőhivatal.*

34717

A szerencse forgandó!

A most bevégződött II. magy. kir. osztálysorsjátéknal számtalan ember lett boldoggá.

A legnagyobb nyereményeket egy-egy negyed, vagy nyolczad sorsjegyet vásárló szegény emberek nyerték meg s a csekély koczkázat árán tekintélyes vagyon uraivá lettek.

A november hóban kezdődő III. m. kir. osztálysorsjáték ismét kedvező alkalmat nyujt mindenkinek, hogy szerencséjét kipróbálja.

Összesen 50.000 nyeremény kisorsoltatik.

Megrendeléseket a pénz előleges beküldése, vagy utánvét mellett postafordultával teljesit

BEIMEL LAJOS bankháza

a magyar kir. szabadalmazott osztálysorsjáték főelárusitója

Budapest, IV. ker., Kecskeméti-utcza 13. szám.

Főnyeremény esetleg 1 millió korona.

E sorsjátékban

50,000 nyeremény

kerül kisorsolásra. Összesen

13.160,000 kor.

E rendkivül kedvező nyerési esélyekkel felruházott sorsjátékhoz csak nagyon kevés sorsjegygyel rendelkezem, melyeket üzletem évtizedes vevői eddig le nem foglaltak. E sorsjegyeket, mig a készlet tart, eredeti feltételek mellett szállitom a t. megrendelőknek:

Az első osztályhoz:

Egy nyolczad sorsjegy	— frt	75 kr.
Egy negyed	1 „	50 „
Egy fél	3 „	— „
Egy egész	6 „	— „

Mind a hat osztályhoz:

Egy nyolczad sorsjegy	10 frt.
Egy negyed	20 „
Egy fél	40 „
Egy egész	80 „

MERCUR

bank- és váltóüzlet részv.-társaság

BUDAPEST, V., Dorottya-utcza 12.

A II. osztálysorsjáték főhuzásán

az általunk eladott sorsjegyek több mint

Egymillió koronát nyertek

Nálunk vásároltták

a 92044. sz. **600.000** koronás főnyereményt, a **92049** sz. **200.000** koronás főnyereményt, továbbá számos **10.000, 5000, 2000, 1000** és **500** koronás nyereményt.

A rendkivüli szerencse folytán, mely vevőinket kiséri, oly **tömegesen** érkeznek hozzánk a rendelések **a III. osztálysorsjátékra,** melynek **első huzása**

f. évi november 17. és 18-án lesz,

hogy már csak rövid ideig leszünk képesek azoknak megfelelni.

A III-dik sorsjáték sorsjegyeinek ára:

Az első osztályra:		Mind a hat osztályra:	
Egész sorsjegy	6 frt — kr.	Egész sorsjegy	80 frt
Fél sorsjegy	3 „ — „	Fél sorsjegy	40 „
Negyed sorsjegy	1 „ 50 „	Negyed sorsjegy	20 „
Nyolczad sorsjegy	— „ 75 „	Nyolczad sorsjegy	10 „

„MERCUR" Bank- és Váltóüzlet Részvénytársaság, Budapest, V., Dorottya-utcza 12. sz.

34691

Telefon czim: „Puritas gőzmosó".

PURITAS angol gőzmosó és vegyi tisztitó vállalat

HAVRANEK és TERLETTER

Gyártelep: Budapest, IX. ker., Bokréta-utcza 3. sz.

Elvállal mindennemü **fehérnemüek, férfi** és **női ruhák, csipkék, selyem** áruk és minden e szakmába vágó áruk tisztitását olcsó árak mellett 34490

Megrendeléseket kérjük vagy telefonon vagy levelező-lap utján. — Vidéki megrendeléseket pontosan teljesitünk. — A ruhák (minden mennyiség) dijmentesen lesznek háztól és házhoz szállitva.

Nincs ember,

a ki dolgozik, kereskedik, gazdálkodik, nincs polgári hivatás a gyakorlati életben, melyre nézve nélkülözhetetlen ne lenne a

Házi kincstár.

Sok száz titkos szerével s hasznos tudnivalójával a háztartás, gazdaság, egészségtan, de különösen az ipari kereskedelmi üzemek, egyszóval a mindennapi élet minden köréből. E megbecsülhetetlen könyvet **Dr. Hankó Vilmos** szerkesztett. Ára szines boritékban 1 frt 20 kr., kötve 1 frt 50 kr.

Megrendelhető **az „Egyetértés"** kiadóhivatalában Budapesten, Papnövelde-utcza 8.

Idegbajosoknak

legjobban ajánlható a már 15 év óta ismeretes, tanároktól, gyakorló orvosoktól és a közönségtől mind szélesebb körben igénybe vett gyógyeljárás, a mely külső mosogatásból áll, teljesen ártalmatlan, olcsó és szembeszökő hatású.

Csak tessék kérni **Weissmann Roman** 25-ik kiadásban megjelent röpiratát az

„Idegbajokról és szélhüdésről",

a melyet Valentin Károly Fia pécsi könyvkereskedő czég ingyen megküld. 33235

Magyar királyi államvasutak.

144490/98. szám. 1280

Hirdetmény.

(A termes gőzhajók téli menetrendje Fiume, Velencze, Fiume—Ancona között.)

Fiume és Velencze között az elegáns „Daniel Ernő" Fiume—Ancona között pedig a legnagyobb kényelemmel berendezett „Villám" nevü gőzhajó közlekedik.

Ezen gőzhajók az I. helyen kivül még külön luxus osztálylyal is birnak, melyek külön teremmel, kitünő ágyakat tartalmazó kabinokkal, dohányzó teremmel és villamos világitással vannak ellátva.

A „Villám" nevü gőzhajó a termen kivül még egy kisebb 4 hálóhelylyel ellátott családi teremmel (salon privé) is bir, mely külön megrendelhető.

Ezen termeshajók menetrendje folyó évi noveber hó 1-étől 1899. évi márczius 31-ig a következő:

Fiuméból indul Velenczébe minden szombaton 8 órakor este, csatlakozásban a Budapestről este 7 óra 25 perczkor érkező gyorsvonathoz, érkezés Velenczébe másnap reggel 7 órakor.

Velenczéből indul Fiuméba minden kedden este 7 óra 30 perczkor a Szt.-Márk térről, érkezik Fiuméba másnap reggel 6 óra 30 perczkor, csatlakozásban a Budapestre 7 óra 20 perczkor reggel induló gyorsvonathoz.

Fiuméból indul Anconába minden csütörtökön este 8 órkor, csatlakozásban a Budapestről este 7 óra 25 perczkor érkező gyorsvonathoz érkezés Anconába másnap reggel 6 órakor, csatlakozásban a Rómába induló gyorsvonathoz.

Anconából indul Fiuméba minden szombaton este 7 óra 30 perczkor, csatlakozásban a római, nápolyi és bolognai gyorsvonatokkal, érkezés Fiuméba másnap reggel 6 óra 30 perczkor, csatlakozásban a Budapestre reggel 7 óra 20 perczkor induló gyorsvonathoz.

A tengeren való hajóátkelés 10 órát vesz igénybe.

Fiuméból Anconáig vagy Velenczeig gőzhajón fizetendő:

luxusosztályban ágygyal együtt	8 frt
az I. helyen ágygyal együtt	6 „
a III. helyen	3 „

Bécs államvasut és északi vasut p. u. és Fiume közt Budapesten át, alábbi menetdijak fizetendők és p. a gyorsvonaton I. oszt. 18 frt 35 kr., II. oszt. 12 frt 20 kr. és személyvonaton III. 5 frt 90 kr. Ezen jegyek 8 napig érvényesek, mely idő alatt az utazás Budapesten tetszés szerint megszakitható.

A fentebbi utirányon át Olaszországba közvetlen gyorsvonaton menetjegyek is kiadatnak következő árakon:

			I. oszt.	II.	III.
Budapest	—Firenze	Fiume Velenczén át.	75·80 frc	55·45 frc	30·15 frc.
„	—Genua	„	92·50	67·25	36·55
„	—Milano	„	71·95	52·85	28·70
„	—Turin	„	92·25	67·10	36·45
„	—Nápoly	Fiume Anconán át.	104·15	75·55	41·05
„	—Róma	„	76·05	55·65	30·30

Ezen jegyeken kivül Budapestről, Bari, Battaglia, Bologna, Livorno, Padua, Pisa, Verona állomásokra is adatnak ki közvetlen menetjegyek.

Bővebb értesités nyerhető a magy. kir. államvasutak városi menetjegy irodáiban és a Cook-féle utazási irodában.

Budapest, 1898 október hóban.

Az igazgatóság.

A feltaláló dr. Meidinger tanár ur által kizárólag jogositott

Meidinger kályha-gyár

HEIM H. Budapest és Bécs

császár. és kir. udvari szállitó.

Kitünő hirnevü cs. és kir. kiz. szabad. kályháink MEIDINGER-OFEN H. HEIM eredeti minőségben csakis fiókunkban: BUDAPEST, Thonet-udvar, kaphatók. 34208

Fontos önvédelemre.

Bulldogg-Nemesis 6 lövetü revolver csak

4 frt

Bőrtáska szijjal és tölténynyel **5 frt.** Vadászfegyverek nagy választékban.

Földessy L. puskamüves Bpest, Muzeum-körut 3. Vidéki szétküldés utánvét vagy a pénz előzetes beküldése mellett. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. 33937

Hirdetések

e lap részére felvétetnek a kiadóhivatalban Papnövelde-utcza 8. szám.

PÉNZT SORSJEGYEKRE és ÉRTÉKPAPIROKRA (visszafizethető tetszésszerinti kisebb részletekben is) bármily összeget igen olcsón ad **KŐVÁRY ÁRMIN** bank- és váltóüzlete Kossuth Lajos u. és Ferencziek-tere sarok. Gróf Czirákypalota.

CZIMBALOM-

kedvelőknek van szerencsém szab. hirneves „Czentrális" czimbalmaimat pedállal vagy anélkül melegen ajánlani. A „Czentrális" czimbalomnak azon előnye van, hogy a fenekén alkalmazott aczélrudak fenekének megrepedését megóvják és elháritják az **örökös hangolást.** — Tekintetbe véve **hangszerüzletem** szak- és czélszerü berendezését és az anyagok nagybani beszerzését, azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy gyártmányaimat felette olcsóbb vételáron bocsáthatom forgalomba, mint bárki. Fel kell emlitenem, hogy hangszereim begyakorolt munkásaim által felügyeletem alatt készittetnek. 34351

Számos elismerést bármikor rendelkezésre bocsáthatok.

APPEL IG. BUDAPEST, Gróf Károlyi-utcza 24. Két évi jótállás. Képes árjegyzék ingyen. Alapittatott 1872

Cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság.

4598. T. sz.

Közvetlen háló-kocsik forgalomba helyezése.

F. évi október hó 18-tól kezdve **Budapest d. v.**-ról Pragerhof—Marburg—Franzensfeste—Bozen—Griesen át **Merán**-ba és onnét forditott irányban **Budapest d. v.**-ra (a 201—1—402—4, illetőleg a 3—401—2—202 sz. gyorsvonatunknál) oly **közvetlen kocsik** helyeztettek forgalomba, melyek egy-egy I. és II. osztályu közvetlen kocsiszakaszon kivül még két I. oszt. háló-helylyel birnak.

Ezen közvetlen kocsik egyelőre csak az 1898—1899-iki téli évad alatt közlekednek.

Az I. osztályu háló-helyek használatáért a gyorsvonatra érvényes I. oszt. menetjegyeken felül Budapest d v.-ról Bozen—Gries—Meran vagy forditott viszonylatban — bélyeget és magyar szállitási adót beleértve — 15 korona illeték fizetendő. Ezen hálóhely-illeték a hálóhely használatánál ugy az egész Budapest d. v.—meráni vagy forditott utra, mint a részvonalon megtett utra (például Budapest d. v. Villach, Bozen, Gries—Nagy-Kanizsa) is alkalmaztatik.

Budapesten, 1898. október hó 17-én.

1273 **Az üzletigazgatóság.**

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Cs. és kir. osztrák-magyar és belga kir. szabadalom!

Kitüntetve Brüssel 1893. aranyérem s diszokmánynyal.

Keleti-féle sérvkötő orvosi tekintélyek véleménye szerint a **legtökéletesebb** ezen nemben, nem csuszik, nem gyakorol kellemetlen benyomást és eltávolitja czélszerü szerkezeténél fogva az eddigi sérvkötők hiányait.

Keleti-félegummi-sérvkötő idomitható pelottával, szarvasbőrvédővel és biztonsági övvel.

Árak: egyoldalu 6—8 frt, kétoldalu 12—16 frt.

Gyáramban készülnek ezenkivül: műlábak, műkezek, egyenestartók (Hessing-féle rendszer), orthopediai füzők, haskötők, görcsérharisnyák és mindenféle gummiáruk. Megrendeléseket pontosan és discréten eszközöl

KELETI J.

kötszerész és orvossebészi műszerész. Főüzlet és sérvkötészeti műhely: **Budapest, IV., Korona-herczeg-utcza 17. sz.** Külön bejárat az udvarból. Sebészeti műszergyár: Rostély-utcza Károly-laktanya 15.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve. 7297

BUTOR

Ajánljuk a n. é. közönségnek és becses vevőinknek **dusan felszerelt raktárunkat,** mely dus választékot nyujt mindennemü **kárpitozott és fabutorokban.** Üzletünk szolidságáról számos **elismerő levél** van birtokunkban, melyek **izléses s jó minőségü butorainkról** tanuskodnak; azért ne mulassza el senki megtekinteni, mielőtt másutt szerezné be butorait. — Tisztelettel 34450

Patyi Kálmán és Tivadar

kárpitosok és diszitők.

Üzletünk kizárólag csak IV., Kossuth Lajos-utcza 11.

Gyümölcsöt

Mohács-Margittaszigeti termést, mely a télen át tartós, a következő árakon szállitok utánvéttel ab Mohács:

100 db	szercsika-alma	2 frt
100 „	jeges „	2 „
100 „	bőr „	2 „
100 „	óriás „	3 „
100 „	császárkörte	2 „

Rendelésnél kérem az utolsó vasuti- vagy hajóállomást megnevezni.

Perlesz Fülöp Mohácson.

34554

DECKERT és HOMOLKA

távíró-, távbeszélő-, villámháritó- és villamvilágitási berendezők.

Gyár és iroda: VI., Izabella-u. 88. **BUDAPESTEN** Raktár: V., Dorottya-u. 8.

a m. kir. államvasutak és a magyar állam szállitói,

a hangosan beszélő grafit mikrofón

feltalálói és szabadalom tulajdonosai.

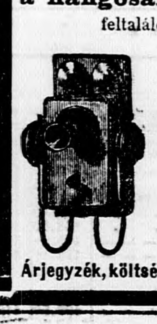

Készit: **telefonberendezéseket központtal vagy körkapcsolással,** elvállalja régi berendezéseknek s egyes készülékeknek alapos **átalakitását,** továbbá: **villámháritókat, házi sürgönyöket, tüz- és vizjelző-berendezéseket** stb. 34631

Villamvilágitást

a legszakszerübb kivitelben, jutányos áron végez.

Árjegyzék, költségvetések és ajánlatok ingyen és bérmentve.

Tulajdonos és kiadó: „Egyetértés" Hirlapkiadó, Irodalmi és Nyomda-Részvénytársaság.

Budapest, Nagy Sándor könyvnyomdájából IV., Papnövelde-utcza 8. sz.